

בס"ד

מאמרי הזוה"ק בנושא הבית היהודי

מחולק חינם לזיכוי הרבים
ניתן לתרום 10 ₪ להמשך הפצה

לזיווג הגון במהרה לאליעזר אלון בן מרגו הי"ו.

חובר בעזרת השם יתברך
על ידי יהודה טאוב
סוקולוב 30
קרית אתא

להערות ולהשגת הקונטרס
לתרומות להפצת הקונטרס
ניתן לשלוח לכתובת הנ"ל.

052-7139520
04-8436092

תוכן הענינים.

פרק א : הקדמה..... 6

א. איש ואשתו משל המשפיע על הנמשל..... 6

ב. איש ואשתו נבראו דוגמת עולמות העליונים..... 7

ג. כנסת ישראל..... 8

ד. לשם יחוד קב"ה ושכנתיה..... 8

ה. איש ללא אשה אינו אדם (אינו דומה לעליונים)..... 9

ו. צלם אלוקים משפיע על כל העולמות העליונים..... 9

ז. הבית היהודי הוא מקום שנותן לקב"ה כוח להשפיע טוב לעולם כולו..... 10

ח. דברי הרב אביגדור נבנצל שליט"א..... 12

פרק ב : מאמרים מהזוהר הקדוש..... 13

א. בזכות אשתו השכינה שומרת עליו. (ח"א מט)..... 13

ב. צריך לשבח את אשתו. חלק א דף מט/ב..... 14

ג. השכינה נמצאת בבית בזכות אשתו. (ח"א נ)..... 15

ד. או"א (איש ואשה) הם כדוגמת שמים וארץ. (ח"א נה)..... 16

ה. צדיק כתמר יפרח. (ח"א פב)..... 16

ו. הנשמות מתאחדות בזווג. (ח"א פה)..... 17

ז. ופריו מתוק לחכי – תיקון הגורם ברכות. (ח"א פה)..... 18

ח. השכינה שורה בקביעות בבית שמביאים ילדים לעולם..... 18

ט. מדוע רק אצל יצחק כתוב שאהב את רעייתו?..... 19

י. הקב"ה מזווג לכל אחד את זיווגו לפי מה שחסר לו..... 20

יא. הקב"ה מעורר את היצר הרע בשביל הזיווג..... 21

יב. יעקוב אבינו הצטער שלא נשא אשה עד עכשיו..... 23

יג. היסוד הוא בעל שפע עצום שמתחבר למלכות..... 24

יד. שידוך מוצאים ליד הבאר..... 25

טו. כיצד ידע יעקוב מי היא רחל?..... 25

- טז. הטעם שיעקוב רצה לעבוד שבע שנים בעד רחל. 25.....
- יז. נער ונערה. (ח"ב לח) 26.....
- יח. הקב"ה מסר את כל ההשפעה בעולם בידי כנסת ישראל. 27.....
- יט. בחיור בין איש לאשתו גורמים שפע טוב לעולם. (ח"ב רלא) 28.....
- כ. שם י-ה מחבר את כל העולמות (וכלי יקר). (ח"ב רכא) 29.....
- כא. השבח של האדם רק שיש לו אשה, כמו ששבחו של הקב"ה רק בכנס"י. 32.....
- כב. אדם נחשב גדול בזכות שאשתו יראת שמים. (שם) 33.....
- כג. לא נאמר כי טוב ביום שני היות והזיווג נפרד. (שם) 33.....
- כד. אדם שלא נשוי לא יכול להקריב קרבנות ולהשפיע בעולמות. (ח"ג ה) 34....
- כה. אדם שלם זה או"א באחדות שמחה ורצון עם בן ובת. (ח"ג ז) 35.....
- כו. הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. (ח"ג ז) 36.....
- כז. התגלות אחדות ה' תלויה באחדות או"א. (שם) 37.....
- כח. בשמחה באו"א נצא מהגלות. 39.....
- כט. השומר בריתו נחשב לו כאילו קיים כל התורה כולה. (ח"ג יד) 39.....
- ל. קיום העולם עומד על שלום בית! (ח"ג יד) 39.....
- לא. הברכה שרויה רק במקום שיש נציגות של קב"ה וכנס"י – או"א. (ח"ג טז) 40.....
- לב. האדם שלם וישר רק שהוא או"א באחדות. (ח"ג יט) 41.....
- לג. שיעבור הערב רב מהעולם יתאחדו איחוד גמור קב"ה וכנס"י. (ח"ג כח) 43.....
- לד. האשה היא מזבח כפרה. (ח"ג ל) 44.....
- לה. באורים כבדו ה'. (ח"ג לג) 46.....
- לו. פרשת נדב ואביהוא. 47.....
- לז. רק מי שנשוי יכול לגרום יחוד למעלה ומעלת הגורם יחוד. ח"ג לז/ב..... 50.....
- לח. אשה כי תזריע וילדה זכר. 51.....
- לט. שמתקדש בזיווג גורם להשרות עליו רוח קדושה ח"ג מג/א..... 52.....
- מ. כל הנשמות יוצאות זו"נ. ח"ג מג/ב..... 52.....
- מא. לא טוב היות האדם לבדו, והרי נברא זו"נ. ח"ג מד/ב..... 53.....

- מב. הנסירה. חלק ג דף מד/ב. 54.....
- מג. מפריד בין איש לאשתו מפריד בין כנס"י להקב"ה. (ח"ג מד:) 55.....
- מד. שבע ברכות גורמים שפע טוב לכנסת ישראל. חלק ג דף מד/ב. 56.....
- מה. אשה כי תזריע וילדה זכר-ברכה. חלק ג דף מה/ב. 57.....
- מו. מצוות עונה דבקות בה'. חלק ג דף מה/ב. 58.....
- מז. ישבו ישרים את פניך. (ח"ג נט) 59.....
- מח. מחשבות טמאות מטמאות את הוולד. ח"ג דף עז. 61.....
- מט. ערות כלתך לא תגלה. חלק ג דף עח/א. 61.....
- נ. חשיבות קדושת הזיווג. חלק ג דף פ/א. 62.....
- נא. זמן הזיווג. חלק ג דף פא/א. 63.....
- נב. קדושים תהיו – אחדות הזיווג. 65.....
- נג. והוא באחד ומי ישיבנו. (ח"ג פא) 67.....
- נד. מעשה האדם למטה משפיעים למעלה. ח"ג קיח/ב. 68.....
- נה. גם זיווג שלא מביא ילדים מוליד נשמות. (ח"ג קסח) 69.....
- נו. ישקני מנשיקות פיהו. תק"ז כה/ב. 69.....
- נז. לכבוד שבת יש להוסיף שלום. (תק"ז נז) 70.....
- פרק ג : באור ענין בריאת או"א מחוברים תחילה. 70.....**
- א. האיש והאשה נבראו תחילה אהור באהור. 70.....
- ב. מעשה התחתונים משפיע על העליונים. 71.....
- ג. ואדם אין לעבוד את האדמה. 72.....
- ד. שנתקן למטה נתקן למעלה. 72.....
- ה. באור הרמח"ל. 73.....
- ו. פנים בפנים של הקב"ה וכנס"י. 74.....
- ז. לא יתפרדו לעולם. 74.....
- ח. סיבת ירידת הנשמה למטה. 75.....
- ט. תכלית עבודת ה' לזכות לאהבת ה'. 75.....

פרק א : הקדמה.

א. איש ואשתו משל המשפיע על הנמשל.

דברים אלו יקרים עד מאוד, וכל מי שנגעה יראת השם בלבבו יבין שמצבו של עם ישראל וחיי עולם הבא תלויים במ, זהו שינוי מבט על חיי היהודי. בחוברת תראה כי בידך לעשות נחת רוח לקב"ה בביתך, בידך להוסיף אהבה בין הקב"ה לבניו. מי שיזכה לחיות זאת כל שעה בביתו ערכה יעלה פי 100 ויותר! כדאי לקרוא באכפתיות ובתשומת לב.

עד היום התייחסנו לאיש ואשה כמשל להקב"ה וכנסת ישראל (עם ישראל) כמו שרואים בשה"ש, במתן תורה, בקודש הקודשים ובכרובים. (הערה א)

וכאן נראה כי טעינו! אין הנישואין משל אלא השורש להתנהגות של הקב"ה כלפי עם ישראל.

נסביר במשל מהחיים: אדם קנה מפסקים לארון חשמל, המפסקים בקופסא

א. כתוב בשיר השירים (ו יא) אל גינת אגוז ירדתי, מהי גינת אגוז? מסביר בספר תורת המנחה לרבי יעקב סקילי דרשה נד: **ופקח עיניך לסוד הגדול הזה**, כי דרך חתנים נהג הקב"ה עם ישראל במעמד הקדוש של הר סיני. ... וכשבחר בישראל ולקחם לו לעם סגולה וקידשם לשמו כאיש שקידש את אשתו ומיחדו לעצמו, אז נדבקו בו, ומתי נתקדשו לו ביום מתן תורה ... וע"כ רצה הקב"ה גם הוא להזדווג עם יראיו וקדושו להראות ולהודיע זה הענין הגדול, וירדה שכינתו על הר סיני ונזדווגה עם ישראל אשר בחר. ועל זה נאמר (שה"ש ו) אל גנת אגוז ירדתי, כלומר ירדתי על הר סיני היתה כדי להזדווג עם ישראל, והזכיר אגוז מפני שכשתהפך אגוז יהא זוגא, כלומר זוג אחד הוא, כי האל"ף מורה על ייחוד הדיבוק (אחדות), ומורה כי זה הזיווג הוא יחיד שאין יחיד כמוהו, שהוא הקב"ה יחיד ומיוחד ועם ישראל עם יחיד שנא' (שמואל ב ז כג) ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ. עוד הזכיר האגוז להודיע שכל עניני ישראל הם דוגמא עליונית, והם אדוקים וקשורים במרכבה, והמרכבה דביקה בהם (שמעשיהם משפיעים על העולמות העליונים), וכך הוא האגוז הלב שלו חלוק לשנים כנגד הזיווג ואין בכל הפירות שחלוק הלב שלו כחלוקתו של אגוז, ואע"פ שהוא חלוק לשנים, באמצעיתו הוא דבוק יחד.

שבידו דומים מאוד למפסקים בארון החשמל, אבל רק **דומים**, אלו שבארון החשמל גורמים לכבות את כל החשמל בבית, ואילו המפסקים שבידו אינם פועלים כלום. אנו רגילים לראות את הנישואין כמפסקים בקופסא הדומים לאלו בארון החשמל.

וכאן טעותנו, איש ואישה אינם מפסקים שבקופסא אלא הם מפסקים בתוך ארון החשמל, כשהם מוסיפים אהבה גורמים להרים את הכפתור הראשי בחברת החשמל הגורם להדליק אור בכל ארץ ישראל. וח"ו מי שלא, גורם לכבות, הכרובים בקודש הקודשים מלמדים, **כשזוכים- הבית ממש קודש הקודשים**.

ב. איש ואשתו נבראו דוגמת עולמות העליונים.

כתוב בתורה בראשית פרק א פסוק כז: **וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצֶלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם. וּבִפְרֹק הַפְּסוּקִים א: זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם בְּדַמּוֹת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ: זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָאם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאָה:**

צלם אלוקים פירושו שהאדם נברא דוגמת עולמות העליונים. כל פעם שהתורה מזכירה כי האדם נברא בצלם אלוקים מוזכר שנברא זכר ונקיבה, מדוע? בספר הבהיר אמר רבי עקיבא כל מה שברא הקדוש ב"ה בעולמו ברא זה כנגד זה שנאמר גם את זה לעומת זה עשה האלהים.

מה יש בעליונים כנגד איש ואשתו?

תשובה: כמו שבעליונים יש קב"ה וכנסת ישראל, כך למטה נבראו איש ואשה, איש כנגד קב"ה ואשה כנגד כנסת ישראל

מהי כנסת ישראל? כמו שיש לאדם מפסק לכל מנורת חשמל שבבית, ויש מפסק ראשי לכל הבית כולו, כך יש לכל יהודי נשמה, ויש נשמה אחת בעליונים שכוללת את כל נשמות ישראל היא נקראת כנסת ישראל, שכל נשמות ישראל מכונסות בה, בקיצור: כנסת ישראל פירושו כלל עם ישראל.

מצאנו את המושג כנסת ישראל בתורה: (ויקרא פרק כב, ו) וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתֵּן מִזְרְעוֹ לַמֶּלֶךְ מוֹת יוֹמֵת עִם הָאָרֶץ יִרְגְּמֶהוּ בְּאֶבֶן: וְאֲנִי אֶתֵּן אֶת פְּנֵי בְּאִישׁ הַהוּא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקֶּרֶב עַמּוֹ כִּי מִזְרְעוֹ נָתַן לַמֶּלֶךְ לְמַעַן טַמֵּא אֶת מִקְדָּשִׁי וְלַחְלֹל אֶת שֵׁם קְדֹשִׁי: רש"י: למען טמא את מקדשי - את כנסת ישראל שהיא מקודשת לי כלשון (ויקרא כא) ולא יחלל את מקדשי: מסביר בגור אריה (מהר"ל): לא מקדש ממש, דמאי ענין מקדש לכאן, אלא רוצה לומר שהוא מטמא כלל ישראל, הנקראים "מקדש", מפני שכנסת ישראל מקודשת לשמו יתברך.

למדנו מכאן: כמו שיש לאדם למטה אישה המקודשת לו, כך כביכול יש למעלה לקב"ה בת זוג המקודשת לו, בתורה נקראת מקדש מלשון קידושין, בלשון חז"ל היא נקראת כנסת ישראל היות והיא כלולה מכל נשמות ישראל, בלשון ספרי הקבלה היא נקראת שכנתיה או ספירת המלכות היות ואור ה' שוכן בה ובה מתגלית מלכות ה' בעולם.

ד. לשם יחוד קב"ה ושכנתיה.

מה הפירוש של התפילה לשם יחוד קב"ה ושכנתיה? לאחד את מה שנברא כנגד הזכר והנקיבה שלמטה, ובלשון ספרי הקבלה זו"נ (זכר ונקיבה)

דאצילות.

מי הם? עיין בדברי הזוהר שהכוונה לקב"ה עם כנסת ישראל נמצא שכל אחדות בבית לשם שמים לעשות רצון ה' גורם יחוד קב"ה ושכנתיה גדול מאוד, עיין בדברי הפלא יועץ לעיל וכך כתב בסידור הרמ"ק אין לך מצווה ממש שידומה ממש אל זיווג עליון בכל הצדדים כמו המצווה הזאת (אחוד או"א), כי שאר כל המצוות התורה ירמזון בצלם והדמות העליון ליחד הספירות, אמנם רמז רחוק מאוד.

ה. איש ללא אשה אינו אדם (אינו דומה לעליונים).

יבמות דף סג/א: א"ר אלעזר כל אדם שאין לו אישה אינו אדם שנאמר: (ה'יב) זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם. מלשון הפסוק משמע ששם "אדם" נקרא כשיש זכר ונקיבה. בברכת שבע ברכות מברכים "יוצר האדם" משום שכעת נהיה אדם. מדוע ללא אשה לא ניתן לקרוא לאדם בשם אדם?

תשובה: אדם מלשון אדמה לעליון (ישעיה יד, יד) מתי אדם דומה לעליונים שיש בהם קב"ה וכנסת ישראל רק כשיש לו אשה.

א. צלם אלוקים משפיע על כל העולמות העליונים.

יש הבדל גדול בין יהודי לגוי, גם גוי נברא בצלם אבל לא בצלם אלוקים. ההבדל הוא: גוי במעשיו הרעים והטובים לא משפיע כלל בעולמות העליונים, ואילו יהודי נברא בצלם אלוקים שיש כוח במעשיו לתת כוח לכל העולמות העליונים, כמו שראינו לעיל בדברי הנפש החיים. לכן אמרו חז"ל אתם קרוים אדם מלשון אדמה לעליון ואין עכו"ם קרוים אדם, שהעכו"ם אין

דמיון נשמתם לעולמות עליונים רק ישראל. (עיין הערה ב)

כך גם כתב הרמח"ל בספרו דרך עץ חיים: זה הסוד פירשו המשורר (שם ח ב): "ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים", כי הוא ידע הענין על אמיתו, איך שהקדוש ברוך הוא מקבל כח, כביכול, ממעשה בני האדם לפעול טובה עמהם ועם כל הבריות. וזה סוד (שם סח לה): "תנו עוז לאלהים". וגם משה רבינו עליו השלום, אמר (דברים לב יח): צור ילדך תשי", וידענו מזה, כי מעשי ישראל מוסיפים כח בגבורתו של מעלה:

א. הבית היהודי הוא מקום שנותן לקב"ה כוח להשפיע טוב לעולם כולו.

אחרי שלמדנו שני יסודות חשובים: א. האיש נברא דרך דמיון לקב"ה והאשה לכנסת ישראל. ב. מעשה שלמטה משפיע על מעשה שלמעלה. נבין: כשמוסיפים אהבה בבית גורמים לקב"ה להראות את אהבתו לעם ישראל (הארת פנים), וכאשר הקב"ה מראה את אהבתו לעם ישראל הוא משפיע להם כל השפע טוב שרק אפשר, וח"ו כשחסר באהבה בבית גם הקב"ה מתנהג כאילו הוא לא אוהב כל כך את עם ישראל (הסתר פנים) וממילא יש צרות לעם ישראל.

ב. בראשית רבה: ואהבת לרעך כמוך ר' עקיבא אומר זה כלל גדול בתורה. אמר לו בן עזאי זה ספר תולדות אדם בדמות אלהים עשה אותו זה כלל גדול מזה. שלא תאמר הואיל ונתקללתי יתקלל חברי עמי. אמר רבי תנחומא אם עשית כן דע למי אתה מבזה.

מה בא בן עזאי להוסיף על דברי ר' עקיבא? בן עזאי הוסיף ואמר אהבת ישראל זה לא רק בין אדם לחבירו זה גם הרבה מאוד בין אדם למקום, שכאשר אדם מבזה את חבירו ח"ו הוא גורם לחילול העולמות העליונים, שהאדם נברא בצלמם.

לשם דוגמא: אברך למד טוב בכולל והוא מרגיש רצון לתת משהוא לבורא עולם, להשפיע על עוד יהודים שיכירו את בורא עולם, אם מוסיף אהבה בביתו, הוא גורם שהקב"ה יראה את אהבתו לעם ישראל ולמחרת הקב"ה יגרום שמאה איש יחזרו בתשובה, מאה עניים מקופת העיר קיבלו תרומה גדולה שהעמידה אותם על הרגליים, מאה חולים נהיו בריאים, אף אדם לא נפצע במשך כל היום מתאונת דרכים, מאה בעיות תקשורת קשות נפתרו, מאה בתים הגיעו לעמק השווה וחזרו לחיות בשלום, ראש ישיבה שרצה לפתוח ישיבה והיה צריך מליון ש"ח קיבל באותו היום טלפון ממיליונר שהוא נותן לו שני מליון קהילת אברכים שהייתה צריכה אישור מהעריה להקים בית הכנסת, קיבלה אישור פלוס מימון לבניית בית הכנסת, והכול בזכות האברך ששימח את בת המלך, וגרם שהקב"ה משמח כנגד זה את בניו.

כמו שכתב הרמח"ל בדרך ה' (חלק א פרק ה בשינוי לשון קצת) צריך שתדע שסבת כל עניני הטוב בין במה שנוגע לנפש בין במה שנוגע לגוף בכל מקום שהם היא הארת פניו יתברך, וסבת הרע בכל מקום שהוא העלם הארתו, וכפי שיעור העלם תינתן שליטה וממשלה אל כוחות הרע. כיצד זוכים שה' מאיר לנו פנים? שאנחנו מאירים פנים לכנסת ישראל (רעייתך) וכמו שכתוב ה' צלך כשם שאתה מתנהג כך הוא מתנהג עמך.

וכן בברכת שים שלום: "ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך" ויש לשאול: א. מה ל"אור פני ה'" בברכת השלום? ב. מה התוספת "כאחד"? תשובה: באו חז"ל ללמדנו כיצד זוכים שה' יאיר לנו פנים? על ידי שנהיה באחדות (שזה פירוש שלום). שכן כאשר אנו באחדות אוהבים אחד את

השני גם ה' מראה אהבתו לנו, וצורת ביטוי האהבה היא הארת פניו.

בקיצור, יהודי ויהודיה! אתם יושבים על המפסקים הראשים של כל עם ישראל ויש בכוחכם להשפיע במעשיכם על כלל ישראל. יש עוד מצוות שמשפיעות על עם ישראל, כוחה של מצווה זו עצום, ועליה אמר הלל זוהי כל התורה כולה, הקב"ה שבר את חותמו אמת להרבות שלום בין אברהם לשרה, והתיר למחוק את שמו בשביל השלום, בתורה מסופר באריכות על אהבת האבות את נשותיהם, משום שאין לקב"ה בעולמו דבר המביא ברכה לעולם יותר משלום ואחדות בבית, כמו שאמרו חז"ל "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום" באור הדברים: הקב"ה רוצה לתת הרבה טוב לעם ישראל, אנחנו צריכים להכין כלי לקבל את הטוב והברכה, ומהו הכלי הטוב ביותר שנהיה בשלום - באחדות.

כל מה שכתבנו נכון גם לגבי האישה כאשר היא גורמת שבעלה יאהב אותה יותר ע"י מעשיה, היא גורמת בזה שהקב"ה יאהב יותר את עם ישראל וישפיע ברכה עצומה על עם ישראל. (ע' רש"י במדבר ה' י"ב).

ח. דברי הרב אביגדור נבנצל שליט"א.

וכך כתב בשיחות לספר ויקרא (שיחות הרב נבנצל שליט"א) עמ' רכ"ד: האהבה שבין בני זוג בעולמינו מלבד יעודה לקיים את העולם, יש לה גם מטרה נוספת נעלה יותר, להמשיל ולקרר לדמיוננו במידת האפשר את האהבה העצומה שבין ה' לעם סגולתו ... אלא שלא רק מידע גרידא כי אם דבר מהותי הרבה יותר, יכולת להשפיע על אותם עולמות באמצעות האהבה האנושית. וכיצד? מעלתו הגדולה של האדם על פני שאר הנבראים

היא שניתנה לו יכולת נפלאה לשלוט על העולם באמצעות מעשיו וכפי שאמר דוד (תהל"ח, ז) "תמשילוהו במעשה ידיך כל שתה תחת רגליו" כל הבריאה כולה מונהגת ומשופעת ממעשי ידיו של האדם נזר הבריאה ובכלל זה העולמות העליונים. לפיכך יש לאהבה בחיינו תפקיד מרכזי בעיצוב היחסים שבין הבורא לרעייתו, ובהסתכלות ארוכת טווח **תפקיד מכריע בזירוז הגאולה**. כי כפי שהאדם נוהג בעניין האהבה בעולם הזה, כך הוא מעורר וגוזר שתתנהג האהבה העליונה, האהבה שבין כנסת ישראל לדודה. נ.ב. תלמידו של הרב (ר' יוסף אליהו) בספרו "סוד הנישואין" חלק א' כתב הרבה בנושא זה.

פרק ב : מאמרים מהזוהר הקדוש.

א. בזכות אשתו השכינה שומרת עליו. (ח"א מט)

זוהר חלק א דף מט/ב: דהא כל בר נש בעי לאשתכחא דכר ונוקבא, (שהרי כל אדם צריך להמצא זכר ונקבה) 1. **בגין לאתקפא מהימנותא**, (כדי לחזק את אמונתו בהקב"ה. למדנו: יסוד נפלא שעל ידי האשה האדם זוכה לאמונה). 2. וכדין שכינתא לא אתפרשא מניה לעלמין (כשיש לו אשה אין השכינה נפרדת ממנו לעולמים). ואי תימא מאן דנפיק לאורחא דלא אשתכח דכר ונוקבא שכינתא אתפרשא מניה? (ואם תאמר מי שיוצא לדרך שאין אשתו עימו האם השכינה נפרדת ממנו?) תא חזי האי מאן דנפיק לאורחא, יסדר צלותיה קמי קב"ה, בגין לאמשכא עליה שכינתא דמריה, (מי שצריך לצאת לדרך יסדר תפילתו לפני ה' כדי להמשיך עליו שכינה ממרום) ... דהא שכינתא אזדווגת בהדיה, (שהרי השכינה מתחברת עימו) בגין דישתכח דכר ונוקבא (כדי שתמיד יהיה זכר ונקיבה), ולא עוד אלא דהא זווגא עלאה נטיר ליה באורחא, ולא מתפרשא מניה עד דיתוב לביתיה. בשעתא דעאל לביתיה

בעא לחדתא דביתהו (בשעה שחוזר האדם לביתו צריך לשמח את אשתו בשמחת היחוד), בגין דדביתהו גרמא ליה ההוא זווגא עלאה, (לפי שאשתו גרמה לו את התחברות השכינה עימו).

ב. צריך לשבח את אשתו. חלק א דף מט/ב.

זוהר חלק א דף מט/ב

וְעַל דָּא אֲתַעֲרְנָא דְכְתִיב, (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיֵּלֶן שָׁם, דְּנָטִיל רִשׁוֹ בְּקִדְמֵיתָא. מְכָאן אֹלִיפְנָא דְמָאן דְּמִתְחַבֵּר (דף מט ע"ב) בְּאַנְתֵּיתִיהּ בְּעֵי לְמִפְגַּע לָהּ וּלְבִסְמָא לָהּ בְּמַלְיָן, וְאִי לָאוּ לָא (קמח ב) יְבִית לְגַבָּהּ. בְּגִין דִּיהָא רְעוּתָא דְלֵהוֹן כְּחֻדָּא בְּדָלָא אָנִיסוּ:

וַיֵּלֶן שָׁם כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ, לְאַחְזָא דְאָסִיר לִיהּ לְבַר נָשׁ לְשִׁמְשָׁא עֲרִסִיהּ בִּימָמָא. וַיִּקַּח מֵאֲבֵי הַמָּקוֹם וַיִּשָּׂם מֵרָאשׁוֹתָיו, הֲכָא אֹלִיפְנָא דְאָפִילוּ יְהוֹן לְמַלְכָּא עֲרִסֵי דְדַהְבָּא וּלְבוּשֵׁי יְקָר לְמִיבֵת בְּהוּ וּמְטְרוֹנֵיתָא תַתְּקִין לִיהּ עֲרִסָא מְתַתְּקִין בְּאֲבָנִין, יִשְׁבּוּק דִּילִיהּ וַיְבִית בְּמָה דְאִיהִי תַתְּקִין דְכְתִיב וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא: תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב הֲכָא וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הַפֶּעַם וְגו'. הָא בְּסִימוֹ דְמַלְיָן לְאַמְשָׁכָא עֵמָה חֲבִיבוּתָא, וְלְאַמְשָׁכָא לָהּ (עמה) לְרְעוּתִיהּ לְאַתְעֲרָא עֵמָה רְחִימוּתָא. חָמִי כְמָה בְּסִימִין אֲנוּן מַלְיָן, כְּמָה מְלִי דְרְחִימוּתָא אֲנוּן, עֲצָם מְעֲצָמִי וּבָשָׂר מְבָשָׂרִי, בְּגִין לְאַחְזָא לָהּ דְאֲנוּן חַד וְלָא אִית פִּירוּדָא בִּינֵיהוּ בְּכֻלָּא:

הַשְּׁתָּא שָׂרִי לְשִׁבְחָא לָהּ. לְזֹאת יְקָרָא אֲשֶׁה דָּא הִיא דְלָא יִשְׁתַּכַּח כְּחוּתָהּ. דָּא הִיא יְקָרָא דְבֵיתָא כְּלֵהוֹן נָשִׁין גְּבָהּ כְּקוּפָא בְּפָנֵי בְנֵי נָשָׂא. אָבֵל לְזֹאת יְקָרָא אֲשֶׁה שְׁלִימוֹ דְכֻלָּא לְזֹאת וְלָא לְאַחֲרָא. כֻּלָּא הוּא מְלִי רְחִימוּתָא כְּמָא דְאֶתְ אָמֵר, (משלי לא) רַבּוֹת בְּנוֹת עָשׂוּ חֵיל וְאֶתְ עֲלִית עַל כְּלָנָה: עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד, כֻּלָּא לְאַמְשָׁכָא לָהּ בְּרְחִימוֹ

וּלְאֶתְדַבְקָא בְּהֶדְהָ, כִּיּוֹן דְּאֶתְעַר לְגַבְהָ כָּל מְלִין אֵלִין, מֵה כְּתִיב וְהִנְחֵשׁ הָיָה
 עָרוֹם וְגו'. הָא אֶתְעַר יִצְר הָרַע לְאַחְדָּא בְּהָ בְּגִין לְקַשְׁרָא לָהּ בְּתִיאֻבְתָּא
 דְּגוּפָא וּלְאֶתְעַרָּא לְגַבְהָ מְלִין אַחְרָנִין דִּיִּצְר הָרַע אֶתְעַנְג בְּהוּ:

ג. השכינה נמצאת בבית בזכות אשתו. (ח"א נ)

זוהר חלק א דף נ/א. תא חזי בזמנא דבר נש הוא בביתיה עיקרא דביתה
 דביתהו (בוא וראה בזמן שאדם בביתו אז עיקר הבית זה אשתו) בגין
 דשכינתא לא אתעדי מן ביתא בגין דביתהו (בגלל שהשכינה לא
 עוזבת את הבית ושורה שם בזכות אשתו, כי היא הסיבה לביאת
 השכינה לפי שאינה שורה אלא במקום שיש אשה ששורשה בכנס"י)
 כמה דתנינן ויביאה יצחק האהלה שרה אמו (עיין הערה ג) דשרגא
 אתדלקת, מ"ט (למה שרבקה הגיע חזרו הדברים?) בגין דשכינתא
 אתא לביתא, (לפי שהשכינה שורה בבית).

רזא דמלה אימא עלאה לא אשתכחא לגביה דכורה (הסבר הדבר: השפע
 האלוקי (הבא מספירת בינה הנקרא אימא עלאה) לא בא לאיש) אלא בזמנא
 דאתקנת ביתא ואתחברו דכר ונוקבא כדין אימא עלאה אריקת ברכאן
 לברכה לון (רק בזמן שנתקן ביתו שזה או"א באחדות אז יורד שפע ברכות
 לברך אותם):

ג. רש"י בראשית פרק כד פסוק סז. האהלה שרה אמו - ויביאה האהלה והרי היא שרה אמו כלומר
 ונעשית דוגמת שרה אמו שכל זמן ששרה קיימת היה נר דלוק מע"ש לערב שבת וברכה מצויה
 בעיסה וענן קשור על האהל ומשמתה פסקו וכשבאת רבקה חזרו (ב"ר). (ענן קשור על האהל
 מרמז על השכינה שנמצאת בבית כמו שהיה ענן ה' על המשכן)

ד. או"א (איש ואשה) הם כדוגמת שמים וארץ. (ח"א נה)

זוהר מנוקד חלק א דף נה/ב. זְכָר וּנְקֵבָה בְּרָאִם. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר רַזִּין עֲלָאִין אֲתַגְלִיין בְּהַנִּי תְרֵי קִרְאִי. זְכָר וּנְקֵבָה בְּרָאִם, לְמַנְדַּע יִקְרָא עֲלָאָה רַזָּא דְמַהִימְנוּתָא דְמַגּוּ רַזָּא דְנָא אֲתַבְרִי אָדָם. תָּא חֲזִי בְרַזָּא דְאֲתַבְרִיאוּ שְׁמַיִם וְאָרְץ אֲתַבְרִי אָדָם. בְּהוּ כְּתִיב אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בַּהֲבֵרָאִם. בְּאָדָם כְּתִיב זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם. בְּהוּ כְּתִיב בְּהִבְרָאִם. בְּאָדָם כְּתִיב בְּיוֹם הַבְּרָאִם. זְכָר וּנְקֵבָה בְּרָאִם. מֵהֶכָּא (אוּלִיפְנָא) כָּל דְּיוֹקְנָא דְלָא אֲשַׁתְּכַח בִּיהַּ דְּכָר וְנוֹקְבָא לָאוּ אִיהוּ דְּיוֹקְנָא עֲלָאָה כְּדָקָא חֲזִי. וּבְרַזָּא דְּמַתְנִיתִין אוּקְיָמְנָא:

תָּא חֲזִי, בְּכָל אֲתַר דְּלָא אֲשַׁתְּכַחוּ דְּכָר וְנוֹקְבָא כְּחֻדָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא שְׁוֵי מְדוּרִיהַּ בְּהוּא אֲתַר. וּבְרַכָּאן לָא אֲשַׁתְּכַחוּ אֵלָּא בְּאֲתַר דְּאֲשַׁתְּכַח דְּכָר וְנוֹקְבָא. דְּכְתִיב וַיְבָרֶךְ אוֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאִם. וְלָא כְּתִיב וַיְבָרֶךְ אוֹתוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ אָדָם. דְּאֶפִּילוּ אָדָם לָא אֲקִרִי אֵלָּא דְּכָר וְנוֹקְבָא כְּחֻדָּא:

ה. צדיק כתמר יפרח. (ח"א פב)

זוהר חלק א דף פב/א. רַבִּי יִצְחָק פָּתַח וְאָמַר (תהלים צב) צְדִיק כְּתָמָר יִפְרַח כְּאֶרֶז בַּלְבָּנוֹן יִשָּׁגָא. צְדִיק כְּתָמָר יִפְרַח. מִפְּנֵי מָה אֲקִישׁ צְדִיק לְתַמָּר? מַה תָּמָר לָא סְלִיק אֵלָּא דְּכָר וְנוֹקְבָא. אוּף הֵכִי צְדִיק לָא סְלִיק אֵלָּא דְּכָר וְנוֹקְבָא, דְּכָר צְדִיק וְנוֹקְבָא צְדִיקָת, כְּגוּוֹנָא דְּאֲבָרָהִם וְשָׂרָה. (עיינ הערה ד)

ד. ספר ישעיה פרק נא פסוק א: שְׁמַעוּ אֵלֵי רַדְפֵי צֶדֶק מִבְּקוּשֵׁי יְדוּד הַבֵּיטוּ אֶל צוּר חֲצִבְתֶּם וְאֶל מְקַבְּת בּוֹר נְקֻרְתֶּם: הַבֵּיטוּ אֶל אֲבָרָהִם אֲבִיכֶם וְאֶל שָׂרָה תְּחוּלְלֶכֶם כִּי אֶחָד קִרְאִיתוּ וְאֲבָרְכֶהוּ וְאֲרַבְּהוּ: כִּי נָחַם יְדוּד צִיּוֹן נָחַם כָּל חֲרֻבְתֶּיהָ וַיִּשֶׂם מִדְּבָרָהּ כְּעֵדֶן וְעֲרַבְתָּהּ כְּגֵן יְדוּד שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִמְצָא בָּהּ תּוֹדָה וְקוֹל זְמֵרָה: נִתְקַשׁוּ הַמְּפֹרָשִׁים בַּבְּאוּר הַקָּשֶׁר בֵּין אֲבָרָהִם וְשָׂרָה לַבְּשׂוּרָת הַגְּאוּלָּה? וַיֵּשׁ לֹמַר דְּרַךְ רַמְז: הַבֵּיטוּ אֶל אֲבָרָהִם וְשָׂרָה מִתִּי הֵם זְכוּ לִיצְחָק? כִּיצַד הֵם זְכוּ שְׂכַל עַם יִשְׂרָאֵל נּוֹצֵר מֵהֶם? (שְׁהִרִי הֵם הִיוּ גֵרִים) כַּאֲשֶׁר הֵם הִיוּ לְאֶחָד דְּהִינוּ בְּאַחְדוֹת מְלָאָה (כְּמוֹ שְׂרוּמַז הַכְּתוּב אֲמַרִי לִי אַחִי הוּא-אֲחֵזָה בְּחִינַת שׁוּיּוֹן) וְזֶהוּ כַּאֲשֶׁר אֶחָד קִרְאִיתוּ אַזְּ וְאֲבָרְכֶהוּ וְאֲרַבְּהוּ, כִּךְ

א. הנשמות מתאחדות בזוג. (ח"א פה)

זוהר מנוקד חלק א דף פה/ב: וְכַד נִשְׁמָתִין נְפָקִין דְּכַר וְנוֹקְבָא כְּחַדָּא נְפָקִין.
 לְבַתֵּר כִּיּוֹן דְּנִחְתִּי מִתְפָּרְשֵׁן דָּא לְסִטְרָא דָּא וְדָא לְסִטְרָא דָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא מְזוּג לֹון לְבַתֵּר. וְלֹא אֶתִּיָּהִיב זְוִיגָא לְאַחֲרָא אֶלָּא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 בְּלַחֲדוּי, דְּאִיהוּ יָדַע זְוִיגָא דְּלֵהוֹן לְחַבְרָא לֹון כְּדָקָא יָאוֹת: זְכָאָה הוּא בַּר נֶשׁ
 דְּזָכִי בְּעוּבְדוּי וְאַזִּיל בְּאוּרַח קְשׁוּט בְּגִין דְּאֶתְחַבֵּר נְפֶשׁ בְּנְפֶשׁ כְּמָה דְּהוּא
 מְעִיקְרָא, דְּהָא אִי זָכִי בְּעוּבְדוּי דָּא הוּא בַּר נֶשׁ שְׁלִים כְּדָקָא יָאוֹת:

(באור: כאשר הנשמות יולדות (בעולמות העליונים), זכר ונקיבה כאחד יולדות,
 אחר כך יורדות לעולם הזה נפרדות זו לזו וזו לזו זה, והקב"ה מאחד אותם
 אחרי כן, ולא ניתן האיחוד ביניהם לאחר אלף להקב"ה לבדו, שהוא יודע את
 זיווגן המתאים לחצר ביניהם כראות, זכאי הוא האדם שזך במעשיו והולך בדרכ
 אמת, שבזה מתחברת נפש בנפש כמו שהיו למעלה בשורשן, שהרי זכה במעשיו,
 זה הוא אדם שלם כמו שראוי.

ספר ראשית חכמה (סער הקדושה פרק ששה עשר) "ונראה מתוך הלשון שצריך
 לכוון שכשם שגוף האדם נשלם מחסרוננו דהיינו הכלל אשר לוקח מהאדם
 בהזדווגו, כן נשמתו גם כן חסרה מפני שגם כן הנשמות כאשר נאלכות מלמעלה

גם אתם מתי תזכו להגאל כאשר תהיו לאחד וזה ההמשך כי נחם ה' ציון.

כיצד זוכים להוליד ילד שמכוחו יוצא כל עם ישראל? שיש אחדות בין איש ואשה. וכך כתב במהר"ל
 חדושי אגדות חלק שלישי עמוד פב - מסכת בבא בתרא: דע כי אברהם ושרה **מתאחדים מצד
 עצמם יותר מכל איש ואשה בעולם**, וזה שהכתוב אומר (ישעי' מ') הביטו אל אברהם אביכם ואל
 שרה תחוללכם כי אחד קראתיו, ועל שניהם הוא אומר כי אחד קראתיו, כי אברהם עם שרה הוא
 אחד. תיקוני זהר דף פג/ב. וכמה דקודשא בריך הוא ושכינתיה אתקרי אחד, הכי קרא לון אחד
 לאדם ולאתתיה, הדא הוא דכתיב כי אחד.)

הם נאלצות זכר ונקבה, כדפי' בזוהר בענין צת פלוני לפלוני ולמטה הם נפרדות, ונמלא שבזווג הם משתלמין הנשמות זכר ונקבה, וכן במליאות גופם כדפי' והיינו נפשא חד וגופא חד, שכסם שיט אחדות בגוף כן בנפש. והקדמה זו מוכרחת ואמתית בלי שום פקפוק".

רמב"ן האמונה והבטחון פרק כ"ד: "הנפש עשאה הקב"ה בפירוד, וחלקה לשני חלקים ושם החלק האחד בגוף זה והחלק השני שם בגוף אחר, ובהתחבר זה עם זה תתעורר האהבה הקדמונית".

ז. ופריו מתוק לחכי – תיקון הגורם ברכות. (ח"א פה)

זוהר מנוקד חלק א דף פה/ב: ובגין כך כתיב ופריו מתוק לחפי. דהוא בתקוּנָא מְבַרְךָ לְאַתְבָּרְכָא מִיָּה עֲלָמָא, בְּגִין דְּכֻלָּא בְּעוֹבְדֵין דְּבַר נֶשׁ תִּלְיָא אִי זְכִי אִי לָא זְכִי:

באור (לפי מתוק מדבש): ופריו הם הנפשות פרי מעשיו של הקב"ה, מתוק לחכי כשמתחברות יחד הנפשות של זכר ונקיבה כמו שהיו בשורשן זה הוא **תיקון הגורם ברכות**, שגורמים חיבור של אהבה בין הקב"ה לכנסת ישראל שיתברך משפע זה כל העולם, לפי שהכול תלוי במעשיו של האדם אם זוכה או לא זוכה.

ח. השכינה שורה בקביעות בבית שמביאים ילדים לעולם.

זוהר חלק א דף קכב/א. (קהלת ה) ויתרון ארץ בכל היא מלך לשדה נעבד. רבי אלעזר אמר, מלך לשדה נעבד. כמה גוּוֹנֵי רִזִין עֲלָאִין הָכָא (כמה סודות עליונים יש כאן בפסוק). מלך דא שכינתא (מלך הכוונה לשכינה – אור ה') דלא שריא בביתא לאתתקנא בה אלא בזמנא דאתנסיב בר נש (שאינה

שורה בבית להיות מתוקנת בו בקביעות לשרות על בני הבית אלא בזמן שהאיש נשוי) ואַזְדוּג בְּאַנְתְּתִיה לְאוֹלָדָא וְלַמְעַבְד אִיבִין (ומתיחד עם אשתו להוליד ולעשות פרי בטן), וְאִיהִי אֶפִיקַת נְשָׁמְתִין לְאַשְׂרָאָה בָּה (השכינה מוציאה נשמות לשרות בפרי הבטן), וּבְגִין כֶּה לְשָׂדָה נַעֲבַד וְלֹא לְאַחְרָא (ולכן כתוב לשדה נעבד לומר שהשכינה שורה על האשה ועל בעלה כשהאשה היא כשדה הנעבדת ועושה פירות מבעלה ולא במקום אחר):

ט. מדוע רק אצל יצחק כתוב שאהב את רעייתו?

זוהר חלק א דף קלג/א. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר מֵאִי שְׁנָא דְכְּתִיב בֵּיה בִּיצְחָק וַיִּקַּח אֶת רַבְקָה וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאָהֲבָהּ. פִּינָן דְּאָמַר וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה לָא יִדְעָנָא דְהוּא רַחִים לָהּ, דְּהָא כָּל בְּנֵי עֵלְמָא רַחֲמֵי לְנִשְׂיָהּוּ. מֵאִי שְׁנָא בִּיצְחָק דְכְּתִיב בֵּיה וַיֵּאָהֲבָהּ? (באור: למה צריך לכתוב ביצחק שאהב את רבקה, כיון שכתוב שהיתה לו לאשה אני יודע שאהב אותה, שהרי כל בני העולם אוהבים לנשותיהם, לשם מה צריך לכתוב ביצחק ויאהבה?)

אָלָא וַדָּאי אַתְעָרוּתָא דְרַחֲמֵימוּ דְדְכוּרָא לְגַבֵּי אַתְתָּא לָאו אִיהוּ אָלָא שְׁמַאֲלָא (אלא באו ללמד אותנו שהתעוררות אהבה מהזכר לנקיבה מגיעה מצד שמאל דהינו מהגבורות יתכן והכוונה שבשביל לאהוב את הנקיבה צריך תחילה לכבדה שזה גבורה – יראה, ומתוך זה מגיע אהבה וכמו שכתב הרמב"ם שיהיה האדם מכבד את אשתו כגופו ואוהבה כגופו תחילה מכבדה אח"כ אוהבה) דְכְּתִיב, (שיר השירים ב) שְׁמַאֲלוּ תַחַת לְרֵאשִׁי (ואח"כ וימינו תחבקני רואים שתחילת התעוררות אהבה מגיעה מהשמאל) וְחֻשְׁךָ וְלִילָה כְּחַד אֵינוֹן (מידת הגבורה שהיא סוד החושך ומידת המלכות שהיא סוד הלילה הם אחד), וְשְׁמַאֲלָא אַתְעָר רַחֲמֵימוּ תְדִיר לְגַבֵּי נִוְקָבָא וְאַחִיד בָּהּ, וְעַל דָּא אָפּ עַל גַּב דְּאַבְרָהָם רַחִים לָהּ לְשָׂרָה לָא כְּתִיב בֵּיה וַיֵּאָהֲבָהּ אָלָא בִּיצְחָק (למרות שאברהם אהב את שרה לא כתוב אצלו

שאהב אותה רק ביצחק, היות ואין מידתו (מידת החסד) מעוררת את אהבה (עיין הערה ה)). וְאִי תִימָא וַיֵּאָהֵב יַעֲקֹב אֶת רַחֵל, סֵטְרָא דִּיצְחָק דְּהוּא בִּיהּ קַעְבִּיד לִיהּ: (ואם תשאל והרי אצל יעקוב כתוב שאהב את רחל? ת: יעקוב היה אחוז משני המידות של אברהם ויצחק ומצד מידת יצחק אהב את רחל) תָּא חֲזִי, אַבְרָהָם כַּד חָמָא לְשָׂרָה הָוָה מְחַבֵּק לָהּ וְלֹא יִתִּיר (בא וראה אברהם כשראה את שרה היה מחבק אותה ולא יותר), אֲבָל יִצְחָק דְּאִיהּ בְּעֵלָה אֶחִיד בָּהּ וְשׂוּי דְרוּעִיהּ תַּחֲוֹת רִישָׁהּ דְּכַתִּיב שְׂמָלוֹ תַּחַת לְרַאשֵׁי וַיְמִינוּ תַּחֲבֻקְנִי (אבל יצחק שהוא בעלה של השכינה אוחז ברבקה ושם זרועו תחת ראשה). לְבַתָּר אֶתָּא יַעֲקֹב וְשִׁמְשׁ עֶרְסָא (ושמש מטתו באיחוד גמור) וְאוּלִיד תַּרְיִסָּר שְׁבָטִין כֻּלָּא כְּדָקָא יְאוּת:

■. הקב"ה מזווג לכל אחד את זיווגו לפי מה שחסר לו.

זוהר חלק א דף קלז/א. רבקה מסטרא דדינא קשׂיא אתיא (בבית שלה היה התנהגות של דין קשה), וְאִי עַל גַּב דְּאִיהּ מְסֵטְרָא דְּדִינָא רַפְיָא הוּת (אבל היא עצמה היתה מדין חלש), וְחוּטָא דְחָסֵד תַּלִּי בָּהּ (וחוט של חסד תלוי בה) וַיִּצְחָק דִּינָא קֶשֶׁיָא וְאִיהּ רַפְיָא (יצחק היה דין קשה והיא היתה דין קל), כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים הוּת. וְאִי לָאוּ דְאִיהּ רַפְיָא, לָא יְכִיל עֲלָמָא לְמַסְבֵּל דִּינָא קֶשֶׁיָא דִּיצְחָק. כְּגוֹוְנָא דָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְזוּוּג זְווגִין בְּעֲלָמָא, חַד תַּקִּיף וְחַד רַפְיָא בְּגִין לְאַתְתַּקְנָא כֻּלָּא וַיִּתְבַּסֵּם עֲלָמָא (כעין זה הקב"ה מזווג זיווגים בעולם אחד חזק ואחד חלש כדי שהכול יתקן והעולם יהיה נמתק):

ה. יתכן לבאר את הדברים כך: התורה כותבת בכל אחד מהאבות סיפורים על המידה שלו, היות ומידת אהבת רעייתו היא מידת הגבורה לכן הדברים כתובים רק אצל יצחק. וכתוב בדברים אלו חידוש גדול שמידת אהבה אינה נובעת ממידת החסד אלא ממקום אחר.

יא. הקב"ה מעורר את היצר הרע בשביל הזיווג.

זוהר מנוקד חלק א דף קלו/ב. אָמַר רַבִּי אַחָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעַר לִיהּ לְהוּא עֲנִינָא דְצָרִיךְ לְזוּגָא (לעתיד לבוא הקב"ה מעורר את היצר הרע לאותו הענין שצריך התעוררות אל הזיווג), וְלֹא לְכָל שְׁעָתָא דִּיהָא תְּדִיר עִם בְּרַ נָשׁ כְּמוֹ כְּעֵן (ולא יעורר את היצה"ר בכל שעה שיהיה תמיד עם האדם כמו עכשיו), דְּאִיהוּ אֲשַׁתְּכַח תְּדִיר וְחֻטְאן בִּיהּ בְּנֵי נָשָׂא (שעכשיו הוא נמצא תדיר ומחטיא את בני האדם), אֶלָּא לְהוּא זוּגָא בְּלַחֲדוּי (ורק בזמן הזיווג יבור היצה"ר), וְאֲתַעְרוּתָא אֲתַעְרוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִיהּ, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (יחזקאל לו) וְהִסִּירוּתִי אֶת לֵב הָאָבֶן מִבְּשָׂרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר. מֵהוּ לֵב בָּשָׂר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לֵב לְהוּצִיא בָּשָׂר וְלֹא לְדַבֵּר אַחֵר (לב להוציא בשר - ילדים):

רַבִּי יִצְחָק בְּרַבִּי יוֹסִי הָוָה אֶתִּי מִקְּפוּטְקֵיָא לְלוּד, פָּגַע בִּיהּ רַבִּי יְהוּדָה. אָמַר לִיהּ רַבִּי יִצְחָק, תֵּאמַר דְּחֲבִירָנָא חֲפִימִי מִתְּנִיתָא אֲתַעְרוּ לְהָאִי עֲנִינָא, דִּיִּצְרָה הָרַע יִתְנַשֵּׁי מִן עֲלָמָא בְּרַ הֵהִיא שְׁעָתָא לְזוּגָא (תאמר לי בענין מה שחברנו חברי המשנה נתעוררו לדבר בענין זה שיצה"ר יעבור מן העולם חוץ מלזמן הזיווג). אָמַר לִיהּ, חֲיִיךְ הָכִי אֶצְטְרִיךְ יִצְרָה הָרַע לְעוֹלָם כְּמִטְרָא לְעוֹלָם, דְּאֶלְמָלָא יִצְרָה הָרַע, חֲדוּתָא דְשְׁמַעְתָּא לָא לִיהּ (אמר לו שלא נכונים דבריו שיצה"ר נצרך לעולם כמו מטר לעולם, שלולא יצה"ר אין שמחה בתורה). אָבֵל לָא מְנוּוְלָהּ כְּקִדְמִיתָא לְמַחֲטִי בִּיהּ (אבל היצה"ר לא יהיה רע כמקודם). הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה יא) לֹא יִרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ בְּכָל הַר קִדְשֵׁי יְגו'. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הוּא לְבָא דְמְדוּרִיָּה דִּיִּצְרָה הָרַע בִּיהּ (הר קדשי זה הלב ששם מדורו של היצה"ר). רַבִּי אֶלְיעָזָר אֹמֵר, לְבָא טָבָא, בְּנִינָא דְגוּפָא וְנִשְׁמָתָא, וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב (דברים ז) וְאֶהְבֵּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ דֵּהוּא עֶקְרָא

בראשית פרק כו פסוק ח: וַיְהִי כִּי אָרְכוּ לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיִּשְׁקֶף אַבְיִמֶלֶךְ מִלְּךָ פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחֲלוֹן וַיֵּרָא וְהִנֵּה יִצְחָק מְצַחֵק אֶת רַבְּקָה אִשְׁתּוֹ דְּיִיקָא דָּא שְׂכִינְתָּא דְּהוֹת עִמָּה דְּרַבְּקָה. (את בא לרבות שכאשר היה משמח את רבקה היה משמח גם את השכינה).

דְּבַר אַחַר, וְכִי סִלְקָא דְּעֵתָךְ דִּיצְחָק הָוּה מְשַׁמֵּשׁ עַרְסִיָּה בִּימָמָא, דְּהָא תְּנִינָן יִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין אִינוּן וְלֹא מְשַׁמְשֵׁי עַרְסִיָּהוּ בִּימָמָא, וַיִּצְחָק דְּהוּהוּ קְדִישׁ, הָוּה מְשַׁמֵּשׁ עַרְסִיָּה בִּימָמָא? אֶלָּא, וְדַאי אַבְיִמֶלֶךְ חֲכִים הָוּה, וְאִיהוּ אֶסְתְּכַל בְּאַצְטְגְּנִינוּתָא דִּילִיָּהּ, דְּאִיהוּ חֲלוֹן. כְּתִיב הֶכָּא (בראשית כו) בְּעַד הַחֲלוֹן, וְכְתִיב הֵתָם (שופטים ה) בְּעַד הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה וְתִיַּבב אִם סִסְרָא, מַה לְּהֵלֵן בְּאַצְטְגְּנִינוּתָא, אוֹף הָכִי נָמִי בְּאַצְטְגְּנִינוּתָא, וְחָמָא דְּלֹא הָוּה כְּמָה דְּהוּהוּ אָמַר יִצְחָק. אֶלָּא וְדַאי אִיהוּ מְצַחֵק עִמָּה, וְאִיהִי אֶתְתִּיָּהּ (וראה באצטגנינות שלו שאין הדבר כמו שיצחק אומר שהיא אחותו אלא הוא שמח עימה כמו שהיא אשתו). וְכִדִּין (בראשית כו) וַיִּקְרָא אַבְיִמֶלֶךְ לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר וְגו'.

זוהר מנוקד חלק א דף קמט/ב

תָּא חֲזִי וַיִּחְלוֹם, וְכִי יַעֲקֹב קְדִישָׁא דְּאִיהוּ שְׁלִימָא דְּאַבְרָהָם, בְּחֲלֵמָא אֶתְגְּלִי עֲלוּי, וּבְאַתֵּר דָּא קְדִישָׁא לָא חָמָא אֶלָּא בְּחֲלֵמָא (וקשה וכי יעקוב הקדוש שהוא שלימות של כל האבות, רק בחלום נגלה אליו הקב"ה ובמקום קדוש כזה (בית המקדש) לא ראה את מראה הסולם רק בחלום). אֶלָּא יַעֲקֹב בְּהָהוּא זְמַנָּא לָא הָוּה נְסִיב (אלא יעקוב באותו זמן לא נשא אשה עדין, ואדם ללא אשה גם אם הוא צדיק כיעקוב אבינו אינו אדם שלם), וַיִּצְחָק הָוּה קִיָּים. וְאִי תִימָא וְהָא לְבַתֵּר

דַּאֲתַנְסִיב כְּתִיב וְאַרְא בְּחִלּוּם. תִּמְן אֲתֵר גְּרִים (שהיה בחו"ל), וְיִצְחָק הָוָה קָיִים, וְעַל דָּא כְּתִיב בֵּיה חִלּוּם: וּלְבַתֵּר דְּאֲתָא לְאַרְעָא קְדִישָׁא עִם שְׁבֻטִין, וְאַשְׁתְּלִים לְהוֹן עֶקְרַת הַבַּיִת, וְאִם הַבָּנִים שְׁמַחָה (רחל וּלְאָה), כְּתִיב, (בראשית לה) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב וְגו'. וְעַד דִּיעֲקֹב לָא אֲתַנְסִיב, לָא אֲתַמֵּר בְּאֲתַגְלִיא יִתִּיר (לא נאמר בגלוי אלוקי יעקוב רק יעקוב סתם), וְאֲתַמֵּר בְּאֲתַגְלִיא, לְמָאן דִּידַע אוֹרְחוֹי דְּאוֹרֵייתָא. לְבַתֵּר דְּאֲתַנְסִיב וְאוֹלִיד, אֲתַמֵּר לִיה בְּאֲתַגְלִיא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית לג) וַיֵּצֵב שָׁם מִזְבֵּחַ (בראשית יט) וַיִּקְרָא לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. מִהֲכָא אוֹלִיפְנָא, מָאן דְּלָא אֲשְׁתְּלִים לְתַתָּא, לָא אֲשְׁתְּלִים לְעֵילָא (מי שלא נשלם למטה עם אשה לא נשלם למעלה).

יב. יעקוב אבינו הצטער שלא נשא אשה עד עכשיו.

זוהר חלק א דף קנ/א. וְאִי תִימָא (כיצד אנו אומרים שאין שכינה השגחת ה' על האדם ללא אשה) הָא כְּתִיב, (בראשית כח) וְהִנֵּה אָנֹכִי עֹמֵךְ וְשִׁמְרֹתֶיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ (ויעקוב באותו זמן לא היה נשוי, רואים שיש שכינה גם ללא אשה). אֶלָּא אֲשַׁגְחוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְנִטְירוֹ דִּילִיה, לָא אֲשְׁתַּבֵּיק מִנִּיהּ דִּיעֲקֹב לְעֵלְמִין, בְּכָל מָה דְּאֲצִטְרִיךְ לִיה בְּהַאי עֲלֵמָא (אלא השגחת ה' ושמירתו לא יעזוב את יעקוב לעולם, בכל מה שנצרך לו בזה העולם היות והיה שלם במעשיו כמו שמביא לפני כן בזוהר), אָבֵל בְּעֵלְמָא עֲלָאָה עַד דְּאֲשְׁתְּלִים (אבל בעולם העליון להיות מרכבה לשכינה לא שייך ללא אשה שאז הוא נהיה שלם).

וַיִּיקֶץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֲכִן יֵשׁ ה' בְּמָקוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי. וְכִי תִוּוּהָא הוּא דְּלָא יָדַע (וכי תמיהה היא שלא ידע, פירוש: מדוע תמה יעקוב שאינו יודע שיש שם שכינה מנין היה לו לדעת?). אֶלָּא מָאִי "וְאָנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי", אָמַר, וְכִי כָּל הָאִי אֲתַגְלִי לִי (אלא מה הפירוש ואנכי לא ידעתי, אמר יעקוב:

כל כך הרבה נגלה לי סודות התורה מה גורם אדם שנושא אשה) וְלֹא אֶסְתַּפְּלֶנָּא לְמַנְדַּע אָנְכִי (לא התבוננתי להתחבר אל השכינה הנקראת אנכי, וזה פירוש המילים: עם השכינה הנקראת אנכי (עיין הערה ו), לא ידעתי לא התחברתי) וְלִמְיַעַל תַּחֲוֹת גְּדַפִּי דְשְׁכִינְתָּא לְמַהוּי שְׁלִים (להכנס תחת כנפי השכינה על ידי שאשא אשה והיה שלם):

יג. היסוד הוא בעל שפע עצום שמתחבר למלכות.

זוהר חלק א דף קנ/ב. מִיַּד (בראשית כח) וַיֵּרָא וַיֹּאמֶר מֶה נֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה. מְלָה דָא (נורא) לְתִרִין סְטָרִין אִיהוּ (הולך על שני צדדים). מֶה נֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה, חַד עַל הַהוּא מְקוֹם דְקֶאֱמַר בְּקִדְמִיתָא (המלכות/כנסת ישראל/האשה). וְחַד עַל אֶת קַיִמָא קְדִישָׁא (היסוד שמתחבר למלכות) דְלֹא בַעֲיָא לְאַתְבַּטְלָא (שאינו ראוי שיתבטל מן היחוד): וְאָף עַל גַּב דְאִינְהוּ תִרִי סְטָרִי, חַד הוּא (למרות שהם שני דברים באמת הם אחד ע"י האיחוד). אָמַר (בראשית כח) אֵין זָה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים, אֵין זָה (אין היסוד הנקרא זה), לְמַהוּי בְטִיל. אֵין זָה, לְאַשְׁתַּכְחָא בְלַחֲדוּי (לא ראוי שיהיה בטל ולבדו), קַיִמָא דִילִיה לָאו אִיהוּ אֱלֹא בֵּית אֱלֹהִים (הקיום שלו הוא רק בבית אלוקים/בכנס"י/באשה), לְאַשְׁתַּמְשָׂא בֵּיה וְלְמַעַבְדָּא בֵּיה פִּירִין (להשתמש בו ולעשות בו נשמות שהם פירות של הקב"ה), וְלְאַרְקָא בֵּיה בְרַכָּאן מְכַל שְׁיִיפִי גּוּפָא (ולהוריק ולהשפיע שפע ברכות מכל חלקי הגוף העליון/מכל העולמות). דְהַאי הוּא תַרְעָא דְכָל גּוּפָא (היסוד הוא השער של כל הגוף/של כל העולמות העליונים), הַדָּא הוּא דְכְתִיב, (בראשית כח) וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם, דָּא תַרְעָא דְגּוּפָא וְדָאִי (היסוד הוא שער הגוף ודאי), תַרְעָא אִיהוּ לְאַרְקָא בְרַכָּאן לְתַתָּא (השער להוריד ברכה לעולם

ו. כמו שכתב הרמח"ל: בספר תקט"ו תפילות: אנכי ודאי זו שכינה שבה פתח קב"ה על הר סיני אנכי ה' אלהיך, שישראל הם חלקה של השכינה ולהם ניתנה התורה, וזה ישראל מונין ללבנה.

(התחתון), אָחִיד לְעִילָא וְאָחִיד לְתַתָּא. אָחִיד לְעִילָא, דְּכְתִיב וְזֶה שְׁעַר הַשָּׁמַיִם (להוריד ברכה מה'). אָחִיד לְתַתָּא, דְּכְתִיב אֵין זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים (לתת ברכות לכנס"י). וְעַל דָּא וַיִּירָא וַיֵּאמֶר מַה נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה, וּבְנֵי נָשָׂא לֹא מִשְׁגָּחוּן בִּיקְרָא דְבִיָּה לְמַהוּי בִּיָּה שְׁלִים, לְעִילָא וְתַתָּא (ובני אדם לא משגחים ביקר של היסוד לחבר איתו שמים וארץ על ידי יחוד של או"א).

י.ד. שידוך מוצאים ליד הבאר.

זוהר חלק א דף קנב/ב. תא חזי, יַעֲקֹב כֹּד הָוָה יְתִיב עַל בִּירָא (שיעקוב ישב ליד הבור, בור רומז כל כנס"י היות וממה שותים כל העדרים – כל עם ישראל), וְחָמָא מֵיָא דְסֻלְקִין לְגַבִּיָּה (וראה מים שעולים לקראתו שזה רומז על אשה שמתחברת לבעלה), יַדַּע דְתַתְּמָן תַּזְדַּמֵּן לִיָּה אֶתְתִּיָּה (ידע ששם תזדמן לו אשתו). וְכֵן בְּמִשָּׁה, כֹּד יְתִיב עַל בִּירָא, כִּיּוֹן דְחָמָא דְמֵיָא סֻלְקִין לְגַבִּיָּה, יַדַּע דְאֶתְתִּיָּה אֶזְדַּמְּנַת לִיָּה תַתְּמָן, וְהָכִי הָוָה לִיָּה לְיַעֲקֹב, דְתַתְּמָן אֶזְדַּמְּיִנַת לִיָּה אֶתְתִּיָּה, כְּמָה דְכְתִיב, (בראשית כט) עוֹדְנוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרַחֵל בָּאָה עִם הַצֹּאן, וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת רַחֵל וְגו'. מִשָּׁה, דְכְתִיב, (שמות ו) וַיָּבֹאוּ הָרוּעִים וַיִּגְרְשׁוּם וְגו', וְתַתְּמָן אֶזְדַּמְּנַת לִיָּה צְפוּרָה, (דף קנב ע"ב) בְּגִין דְהָוָא בְּאֵר גְּרַמָּא לוֹ (בגלל השכינה כנס"י שהיא סוד הבאר גרמה להם היות ורצתה מאוד שישפיעו עליה לקבל שפע מהבורא):

טו. כיצד ידע יעקוב מי היא רחל?

זוהר חלק א דף קנג/ב. בְּמָה יַדַּע יַעֲקֹב מֵאֵן הִיא רַחֵל (כיצד ידע יעקוב שהנערה שבאה היא רחל?) אֶלָּא דְאִינוּן רַעֲיִין אֶמְרוּ לִיָּה, דְכְתִיב, (בראשית כט) וְהִנֵּה רַחֵל בְּתוֹ בָּאָה עִם הַצֹּאן (שזה רומז על כנס"י שהיא רועה ומפרנסת את בניה הנקראים צאן קדשים).

טז. הטעם שיעקוב רצה לעבוד שבע שנים בעד רחל.

זוהר חלק א דף קנג/ב. תא חזי מַה כְּתִיב, וַיֵּאמֶר (בראשית כט) אֶעֱבֹדְךָ

שִׁבְעַ שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתֶךָ הַקִּטְנָה, וְכִי מֵה דַעֲתִיָּה דִיעֲקֹב דְּלֹא קֶאֱמַר עֶשֶׂר יֶרְחִין
 או שְׁתַּא חֲדָא, אֶלֶּא שִׁבְעַ שָׁנִים אֲמַא (מדוע אמר יעקוב שיעבוד שבע שנים ברחל ולא עשרה
 חודשים או שנה). אֶלֶּא יַעֲקֹב בְּחֻכְמַתָּא עֲבַד. בְּגִין דְּלֹא יִימְרוּן, דְּבְּגִין תִּיאֻבְתָּא
 דְּשִׁפְירוּ דְרַחֵל עֲבַד, אֶלֶּא בְּגִין חֻכְמַתָּא, דְּסִיְהָרָא בֵּת שִׁבְעַ שָׁנִין הִיא. וְכִלְהוּ
 שִׁבְעַ שָׁנִין עֲלֵאִין, שָׁרוּ עֲלֵיהּ דִיעֲקֹב עַד לָא נָסִיב לָהּ לְרַחֵל לְמִיתַב גְּבַהּ כְּדִקָּא
 יָאוּת. דְּהָא יַעֲקֹב נָטַל כְּלָהּ בְּקִדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר אֶתָּא לְגַבַּהּ, בְּגִין לְאַשְׁתַּכְּחָא
 אִיהוּ שָׁמַיִם, וְאִיהוּ אֶרֶץ:

וְרָזָא דְמִלָּה, וַיְהִי בְעֵינָיו כְּיָמִים אֶחָדִים, מֵאֵי כְּיָמִים אֶחָדִים, אֶלֶּא, כְּלָהּ שִׁבְעַ
 שָׁנִין שְׁקִיל לֹון בְּעֵינָיו, כְּאִינוּן עֲלֵאִין. דְּאִינוּן אֶחָדִין דְּלֹא מִתְּפָרְשָׁאן, (צ"ה ע"ב)
 וְכִלְהוּ חַד, דְּמִתְּקַשְׁרָן דָּא בְּדָא. בְּאַהֲבַתּוּ אוּתָהּ, לְאַשְׁתַּכְּחָא כְּגֹוּנָא עֲלָאָה:
 תָּא חֲזִי, דְּאֶפִּילוּ לְבָן רִמְזָ לִיה בְּאִינוּן שִׁבְעַ, וְלֹא יֵדַע מֵאֵי קֶאֱמַר, דְּפִתַּח וְאָמַר
 טוֹב, דְּכָתִיב, (בראשית כט) טוֹב תִּתֵּי וְגו'. אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָכִי הוּא וַדַּאי, פְּלַח
 שִׁבְעַ שָׁנִין, לְאַזְדַּוּגָא בְּשִׁמְטָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, תָּא חֲזִי, בְּכָל אֶתֶר יוּבְלָא
 סְתִימִים דְּלֹא אֶתְגְּלִיא וְשִׁמְטָה אֶתְגְּלִיא:

י"ז. נער ונערה. (ח"ב לח)

מצאנו הרבה פעמים בתורה שכתוב נער ללא ה' וקורים נערה, מה זה?
 כתוב בזוהר חלק ב דף לח/ב הכי תנינן, כתיב (דברים כב כג) כי יהיה נערה
 בתולה, נער כתיב, מאי טעמא, משום דכל זמן דלא קבילת דכר אתקרי נער,
 מדקבילת דכר אתקרי נערה. טעם הדבר שה' מורה על השכינה (משום
 שנותן במלכות ה' חסדים למתק הדינים) ורק אחרי שהבתולה נשאת לאיש
 יש עימה שכינה וכמו שהסברנו כבר ענינו של דבר. (ולכן בפסוק דברים פרק
 כב יט וְעָנְשׁוּ אֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף וְנָתְנוּ לְאָבִי הַנְּעָרָה כִּי הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל בְּתוּלַת
 יִשְׂרָאֵל, כתוב נערה מלא שכן התברר שהיא שלמה)

יח. הקב"ה מסר את כל ההשפעה בעולם בידי כנסת ישראל.

זוהר חלק ב דף נא/א. הַדָּא הוּא דְכָתִיב, (תהלים קיח) זֶה הַשֶּׁעַר לַיְי' צְדִיקִים יְבוֹאוּ בוּ. כָּל שְׁלִיחוֹתָא דְבַעֵי מַלְכָא מִבֵּי מְטְרוֹנִיתָא נְפָקָא (כל שליחות של כל מיני ההשפעות שרוצה הקב"ה להשפיע בעולם יוצאת דרך המלכות – כנס"י), וְכָל שְׁלִיחוֹתָא מִתְתָּא לְמַלְכָא, לְבֵי מְטְרוֹנִיתָא עֵייל בְּקַדְמִיתָא, וּמִתְמָן לְמַלְכָא (כל התפילות ומעשה המצוות של התחתונים שעושים לשם שמים עולות תחילה למלכות והיא מעלה אותם להקב"ה (עיין הערה ז)). אֲשַׁתְּכַח דְמְטְרוֹנִיתָא אִיהִי שְׁלִיחָא דְכָלְא, מֵעֵילָא לְתַתָּא, וּמִתְתָּא לְעֵילָא. וְעַל דָּא, אִיהִי שְׁלִיחָא דְכָלְא, הַדָּא הוּא דְכָתִיב וַיִּסַּע מִלְאֲךָ הָאֱלֹהִים הַהוּלֵךְ לְפָנַי מִחֲנֵה יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל דְלַעִילָא. מִלְאֲךָ הָאֱלֹהִים, הַדָּא הוּא דְכָתִיב בֵּיהּ, וַיְי' הוּלֵךְ לְפָנֶיהֶם וְגו', וְהֵאֵי לְלַכְתּוּ יוֹמָם וְלַיְלָה, כְּמָה דְאִוְקְמוּהִי:

וְכִי יִקְרָא הוּא דְמַלְכָא, דְמְטְרוֹנִיתָא תַזְיֵיל, וְהֵיא תַגַּח קְרָבָא, וְהֵיא אַזְלַת שְׁלִיחָא. אֶלְא, לְמַלְכָא דְאַזְדָּוּג בְּמְטְרוֹנִיתָא עֵלְאָה, חָמָא מַלְכָא יְקִירוּ דִילָהּ, עַל כָּל שְׂאָר מְטְרוֹנִיתָא דְעֵלְמָא, אָמַר כְּלָהּ מִשְׁתַּכְּחִין לְחִינְתָא (נ"א לחופתא), לְקַבֵּל הֵאֵי מְטְרוֹנִיתָא דִילֵי. הֵיא סִלְקָא עַל כְּלָא, מַה אַעֲבִיד לָהּ. אֶלְא כָּל בֵּיתָא דִילֵי יְהֵא בִידְהָא, אִפִּיק מַלְכָא כְרוֹזָא, מֵהַכָּא כָּל מַלְיָן דְמַלְכָא בִידָא דְמְטְרוֹנִיתָא יְתַמְסְרוּן. מַה עֲבִיד. אִפְקִיד מַלְכָא בִידְהָא כָּל זַיִינִין דִילֵיהּ, כָּל אִינוּן מְאִירֵי מְגִיחִין קְרָבָא, כָּל אִינוּן אַבְנִין יְקִרִין דְמַלְכָא, כָּל גְּנֻזְיָא דְמַלְכָא. אָמַר, מֵהַכָּא, כָּל מֵאן דִּיצְטְרִיךְ לְמַלְלָא עַמִּי, לָא יְכִיל לְמַלְלָא עַמִּי, עַד דְאִוְדַע לָהּ מְטְרוֹנִיתָא:

כְּךָ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, מְסֻגִיאוֹת חֲבִיבוֹתָא וְרַחֲמוֹתָא דִילֵיהּ בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, אִפְקִיד כְּלָא בְרִשׁוֹתָהּ, אָמַר, הָא כָּל שְׂאָרֵי, לָא מִשְׁתַּכְּחִי כְלוּם לְגַבְהָא. אָמַר,

(שיר השירים ו) נְשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וְגו', אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמְתִּי. מֵה אֲעֲבִיד לָהּ, אֲלֵא, הָא כָּל בֵּיתָא דִּילִי בִידְהָא. אֲפִיק מְלָכָא כְרוּזָא, מֵהכָא כָּל מְלִין דְמְלָכָא, בִּידָא דְמִטְרוֹנִיתָא יִתְמַסְרוּן. אֲפִקִיד בִּידְהָא כָּל זַיִּינִין דִּילִיהּ, רוֹמְחִין, וְסִיפִין, קִשְׁתִּין, חֲצִין, וְחֲרָבִין, בְּלִסְטָרִין. קִסְטִירָאִין, אֲעִין, אֲבָנִין, כָּל אִינוּן מְאִרִי (נ"א מאני) מְגִיחִי קִרְבָּא. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, הִנֵּה מִטָּתוֹ שְׁלֹשְׁמָה נְשִׁים גְּבוּרִים וְגו' כְּלָם אַחוּזִי חֲרָב מְלוּמְדִי וְגו':

אֲמַר מְלָכָא, מְכָאן וּלְהֵלְאָה, קִרְבָּא דִּילִי אֲתַמְסֵר בִּידְךָ, זַיִּינִין דִּילִי, מְאִרִי מְגִיחִי קִרְבָּא בִּידְךָ. מְכָאן וּלְהֵלְאָה אֲתָּה הוּי נְטָרָא לִי, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קכא) שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. מְכָאן וּלְהֵלְאָה, מֵאן דְּאֲצַטְרִיךְ לִי, לָא יְכִיל לְמַלְלָא עִמִּי, עַד דְּאוּדַע לְמִטְרוֹנִיתָא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (ויקרא טז) בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ. שְׁלִיחָא דְמְלָכָא בְּכֻלָּא, כְּמָה דְּאוּקִימְנָא. אֲשֶׁתְּכַח דְּכֻלָּא בִּידְהָא, וְדָא הוּא יְקָרָא דְמִטְרוֹנִיתָא. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, וַיִּסַּע מִלְּאֲךָ הָאֱלֹהִים וְגו', כְּמָה דְּאֲתַמַּר:

י"ט. בחיור בין איש לאשתו גורמים שפע טוב לעולם. (ח"ב רלא)

זוהר ח"ב דף רלא/א. אָבֵל תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּבִרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם הֲרֵאשׁוֹן. דְּכַר וְנוֹקְבָא אֲתַבְּרִיאוּ, וְהוּוּ תַרְוַיְיהוּ דָּא עִם דָּא קְשׁוּרָא, נוֹקְבָא לְאַחוּרָא, וְדְכַוְרָא לְקַמָּא, עַד דְּנָסֵר לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַתְקִין לָהּ, וְאַעִיל לָהּ לְקַמִּיָּה דְּאָדָם, לְאַסְתַּכְּלָא אֲנַפִּין בְּאַנַּפִּין, (למה ניסר הקב"ה את האדם? כדי שיסתכלו פנים כנגד פנים דהינו שירבו אהבה ואחוה ביניהם) וְכִיּוֹן דְּאַסְתַּכְּלוּ אֲנַפִּין בְּאַנַּפִּין, כְּדִין אֲתַסְּגִי רְחִימוּתָא בְּעֵלְמָא (כיון שהם מתסכלים אחד אל השני באהבה גורמים אהבה בעולם, בין הקב"ה לכנס"י, כי הכול תלוי באדם התחתון).

כ. שם י-ה מחבר את כל העולמות (וכלי יקר). (ח"ב רכא)

מסכת סוטה דף יז/א. דריש ר"ע איש ואשה זכו שכינה ביניהן לא זכו אש אוכלתן. רש"י: שכינה ביניהם - שהרי חלק את שמו ושיכנו ביניהן יו"ד באיש וה"י באשה: לא זכו אש אוכלתן - שהקב"ה מסלק שמו מביניהן ונמצאו אש ואש:

מהו אותו שם י-ה המאחדן?

זוהר מנוקד חלק ב דף רכא/ב (שמות לח) אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמְּשָׁפָן מְשָׁפָן הָעֵדוּת. מאן עדות? אֵלֶּה תִּירֵי זְמַנֵּי כְּתִיב הֶכָּא מְשָׁפָן, חַד לְעֵילָא, וְחַד לְתַתָּא. וּמְשָׁפָן אֶקְרִי מְשָׁפָן הָעֵדוּת. וּמֵאֵן עֵדוּת. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (תהלים קכב) שְׁבִטִי יְהוָה עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל. שְׁמָא דָּא (שם י"ה), אִיהוּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל:

כְּגִוּוֹנָא דָּא (תהלים פא) עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ, עֵדוּת שֵׁם יְהוָה בִּיהוֹסֵף, אִיהוּ עֵדוּת וְדַאי, אֵילִין תִּירִין אֲתוּוֹן (אלו ב' האותיות) סְהַדִּין סְהַדוּתָא בְּכָל אֲתָר ... בְּגִין דְּמֵן יוֹמָא דְאַסְתְּלִיקוּ אָבְהֵן מְעֵלְמָא, וְכָל אֵינֹן שְׁבִטִין בְּנוֹי דִּיעֶקֶב, וְאַשְׁתְּאָרוּ יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּתָא, בְּאֵינֹן עֶאֱקֹן, אֲתַנְשִׁי מִנִּיּהוּ יְדִיעָא דְרָזָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דָּא, דְאִיהוּ שְׁמָא דְעֵדוּת, קִיּוֹמָא דְשְׁמִיָּא וְאַרְעָא, דְאֵילִין תִּירִין אֲתוּוֹן, אֹקִימוּ עֵילָאֵי וְתַתָּאֵי, וְכִלְהוּ סְטֵרִין דְעֵלְמָא:

באור: לפי שמהיום שהסתכלו האבות מהעולם, וכל שבטי בני יעקוב, ונשארו ישראל בגלות, באותם הצרות, נשכח מהם ידיעת סוד שם הקדוש העליון הזה שם י"ה, ששם זה שם של עדות, הוא הקיום של שמים וארץ כמ"ש כי ב'ה' ה' צור עולמים, כי אלו שתי האותיות מקימים את העליונים ואת התחתונים, וכל הצדדים שבעולם.

עיין כעין זה בכלי יקר עה"ת בפרשת נח, (מובא בהערה ח) ובהגדה של פסח

ח. כלי יקר על בראשית פרק א פסוק לא. יום הששי ויכלו השמים. הזכיר השם של ארבע בראשי תיבות אלו, ... וכפי הפשט חתם כל מעשה בראשית בשם של יה המשותף בין איש לאשה מסכים לדברי רז"ל (ב"ב ע"ד ע"ב) שכל מה שברא הקב"ה בעולמו זכר ונקבה בראם. ונאמר (ישעיה כו ד) כי ביה ה' צור עולמים רצוני לומר בזה שכל מה שברא בעה"ז יש בכולם דמיון הזכר והנקבה כאחד כי כל זכר דמיון אל המשפיע, וכל נקבה דמיון אל המושפע, כנקבה המושפעת מן האיש, וכל הנבראים יש בכולם צד א' משפיע וצד א' מושפע הכל כאחד. כיצד הרי הקב"ה המשפיע הראשון הנותן אמרי שפע אל העולם העליון אבל הוא ית' אינו מושפע מזולתו. והעולם העליון חוזר ומשפיע אל העולם האמצעי נמצא שהעולם העליון יש בו דמיון הזכר והנקבה כאחד שהרי הוא מושפע כנקבה מן סבה ראשונה ית' ומשפיע כזכר אל העולם האמצעי וכן העולם התיכון מקבל השפע מן העולם העליון וחוזר ומשפיע אל העולם התחתון, א"כ גם העולם האמצעי נקרא זכר ונקבה כאחד משפיע ומושפע, והתחתונים אע"פ שהם מושפעים ואינם משפיעים מ"מ יש בהם גם דמיון הזכר יען כי כל נמצאי מטה צריכין זה לזה קצתם נותנים וקצתם מקבלים ויש בהם ג"כ זכר ונקבה ממש ככל הבעלי חיים עד אשר בכולם שייך לומר שהוא מושפע ומשפיע כא' בלתי לה' לבדו יש לייחס תואר האיש לבד משפיע ואינו מושפע ז"ש רז"ל בכמה מדרשים (סוטה מב ע"ב) אין איש אלא הקב"ה שנאמר ה' איש מלחמה ר"ל אין לייחס תואר האיש המורה על המשפיע ובלתי מקבל בלתי לה' לבדו כי כולם צריכין אליו ית' והוא ית' אינו צריך לשום אחד מהם, ומה שמצינו לשון איש אצל הבריות, אינו בעצם כי אם בהשאלה בצרוף האשה אבל שם העצם של איש אין לייחס כי אם אליו יתברך לפיכך חתם ביום הו' כל מעשה בראשית בשם של יה המשותף בין איש לאשה להורות שכלם זכר ונקבה בראם ה'.

נראה לומר לפי זה שכאשר יש שלום בין איש לאשתו הם גורמים שכל הזכר והנקבה יאירו בכל העולם כולו, מהקב"ה ועד סוף הנבראים.

כלי יקר על בראשית פרק ו פסוק טו שלש מאות אמה אורך התיבה. פרט לנו הכתוב מדת ארכה ורחבה וקומתה ... להודיע לנו שעיקר התחלת מי המבול היה בעבור הזנות כמ"ש ויראו בני האלהים את בנות האדם. וגו' וכאמרו רז"ל (סנהדרין קח.) ברבה קלקלו וברבה נדונו, וטעמו של דבר לפי שע"י הזנות חללו קדושת שם של יה המתנווך בין איש לאשה ובהתחלק מהם יו"ד ה"א נשאר אש ואש כמ"ש (איוב לא יב) כי אש היא עד אבדון תאכל. וזה שאמרו רז"ל (סנהדרין קח ע"ב) ברותחין קלקלו וברותחין נדונו כי הם הציתו את האש בעצמם וכן מצינו בפרשה זו מספר ט"ו בכמה מקומות שנאמר חמש עשרה אמה מלמעלה גברו המים. וכן תגבורת המים חמשים ומאת יום דהיינו ט"ו עשיריות. וכן מספר אורך ורוחב וקומה של התיבה מורה ג"כ על מספר ט"ו כי שלש מאות אמה באורך על רוחב חמשים נמצא בכל שטח של אמה אחת ט"ו אלפים אמה על אמה. ושלשים אמה קומתה והיו בה שלשה מדורים הרי עשרה אמות לכל מדור ומדור כי היו בה תחתים שנים ושלשים כולם שוים נמצא ק"ן אלפים אמה לכל מדור ומדור. נמצא ט"ו אלפים אמה שבכל שטח אמה כנגד ט"ו אמה שגברו המים על ההרים. וק"ן אלפים אלו שבכל מדור כנגד תגבורת המים ק"ן יום והוא ט"ו עשיריות. וכל מספר ט"ו אלו מורה שאע"פ שנחתם דינם על הגזל, מ"מ עיקר ההתחלה היתה בעבור הזנות וחילול השם של יה העולה ט"ו:

וכן מצינו בחזקיה, שנענש מתחלה על שלא עסק בפריה ורביה (ברכות י.) ואמר לו הנביא צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה (ישעיה לח א) ודרשו רז"ל שם כי מת אתה בעה"ז ולא תחיה לעה"ב ומה חרי האף הגדול הזה שבעון ביטול פריה ורביה יהיה נענש בזה ובבא, אלא לפי שנא' (שם כו ד) כי ביה ה' צור עולמים ומזה למד שהעה"ז נברא בה"א והעה"ב ביו"ד וע"י שלא עסק בפריה ורביה גרם לשם של י"ה שיסתלק מן איש ואשה והוי כאילו החריב כל שני עולמות אשר מציאתם

עם באור הגר"א על חמישה עשר דינו (עיין הערה ט), בזה נבין מה שאמרו

תלוי בשם של יה כי יסתלק השם מכל הנבראים ויעלה לו השמימה על כן דינו להיות נטרד מן שני עולמות. וכן דור המבול לפי שחללו שם של יה היה ג"כ דינם חרוץ ליטרד מן העה"ז והעה"ב כדאיתא בפרק חלק (סנהדרין קז ע"ב) שדור המבול אין להם חלק לעה"ב כו'. לכך נאמר בהפכו (תהלים קיח טז) לא אמות כי אחיה, לא אמות בעה"ז כי אחיה גם לעה"ב, ואספר מעשה יה כי ביה ה' צור עולמים כי שני העולמות הם מעשה יה. לפיכך כשחזר חזקיה בתשובה וקבל עליו לעסוק בפריה ורביה והחזיר שם של יה למקומו ע"כ נאמר לו (ישעיה לח ה) הנני יוסיף על ימך ט"ו שנה כנגד שם של יה, ונאמר הנני יוסיף מלה זרה בדקדוק כי הל"ל הנני מוסיף אלא לפי שהנני יוסיף ר"ת יה להורות שבזכות שם של יה זכה להוספה זו:

וזהו שמסיק במסכת סוכה פרק החליל (נג.) כשכרה דוד השיתין בקש התהום להציף עלמא כו' עד אמר דוד ט"ו שיר המעלות ואסקיה. לפי שידע דוד שדור המבול נענשו בתהום רבה בעון הזנות כי מי התהום מים נסתרים, והזנות קראו שלמה (משלי ה טו) מים גנובים. דהיינו נסתרים הפך ממה שנאמר (שם ט יז) שתה מים מבורך וגו'. לפיכך כשהיה דוד צריך להעלות התהום היה מתירא שמא ע"י שיעלהו יציף העולם כדרך שנעשה לדור המבול ע"כ אמר ט"ו שיר המעלות לרמוז שבזכות שישראל גדורין מעריות ושם יה מתווך ביניהם ינצלו מתהום רבה. וזהו שמסיק באותן ט"ו שיר המעלות (תהלים קכח) אשתך כגפן פוריה וגו' אמר אשתך האל"ף נקודה בסגול להורות שמדבר בזמן שג' שותפין באדם אב ואם והקב"ה וכשהקב"ה שותף בדבר א"כ שם יה מתווך ביניהם לכך נאמר פוריה בתוספת י"ה. וכן ארז"ל (סוכה נא ע"ב) בין עזרת אנשים לעזרת נשים היו ט"ו מעלות, וכל זה מורה שמספר ט"ו תמיד מתווך בין איש לאשה כי כל זה נמשך מקדושת שם של יה על כן היו כל מדות הללו של התיבה תמיד קרובים למספר ט"ו כאמור:

כלי יקר על שמות פרק כה פסוק ג

זהב וכסף ונחושת. אע"פ שבמדרש תנחומא מסיק שהיו שם י"ג דברים וכן פירש"י ובפרטן אתה מוצא ט"ו דברים... רוב המפרשים הסכימו שהיו שם ט"ו דברים ודבר זה מסכים למה שכתבו הרבה מפרשים שכל המשכן היה בנוי על תבנית ג' עולמות וכן כתב רבינו בחיי ובעקידה ובתולדות יצחק, ומהרי"א כתב שגם חכמי האומות הסכימו על ציור זה וכתב (ישעיה כו ד) כי ביה ה' צור עולמים, שכל העולמות נבראו בשם של יה ע"כ באה כל הנדבה על המשכן וכליו במספר ט"ו להורות שקיום ג' עולמות תלוי במשכן זה הבנוי על תבנית ציור זה, ומורה קצת על זה אותן ט"ו מעלות שהיו מן עזרת נשים לעזרת אנשים, ושנבנה ע"י שלמה שהיה בדור ט"ו לאברהם וכתבו עוד המפרשים שגם האדם שנקרא עולם קטן בנוי על תבנית ציור זה ונראה שלכך נאמר ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. בתוכו מבעי ליה אלא שר"ל שבאמצעות ציור זה אשר בו שוכן כבוד ה' ישכון גם בתוכם של ישראל בגופם ממש כי עיקר שכינתו שמה בעבור ישראל לא בעבור ציור זה העשוי מכסף וזהב כי הוא אינו כ"א אמצעי להמשיך באמצעותו כבוד ה' אל תוך בני ישראל.

ט. וזה לשנו שם: פרטו כאן (בדינו) ט"ו מעלות כנגד שם י-ה, והן כנגד המעלות שמן הארץ עד לשמי השמים, שהארץ ושבעת הקיעים שמונה (כמו שמכוונים באחד) ושבעה רווחים ביניהם הרי י-ה, (יתכן והוכוונה לדברי חז"ל (חגיגה יג.) שמארץ עד לרקיע מהלך חמש מאות שנה וכן בין רקיע לרקיע) וזהו סולה לרכוב בערבות ביה שמו, ונגדם אמר דוד המלך ט"ו שיר המעלות, וכנגד טו מעלות בעזרה, ולכן היו אומרים בצאתם מהעזרה אנו ליה וליה עיננו, והם כנגד טו דורות מאברהם עד שלמה (שמו"ר טו כד) שאז נהיתה הלבנה (השכינה) במלואה (כביום טו לחודש זוח"ב פה) בבנין בית הבחירה. (למדנו מדבריו שחיבור י-ה פירושו לחבר את השפע האלוקי מהארץ עד לשמי שמים).

חז"ל לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, כאשר יש שלום בין איש לאשתו כל השפע על העולמות יורד אלינו כמו שראינו כאן.

כא. השבח של האדם רק שיש לו אשה, כמו ששבחו של הקב"ה רק בכנס"י.

זוהר מנוקד חלק ג דף ה/א. רבי אבא פתח, (תהלים מח) שיר מזמור לבני קרח. האי שיר תושבחתא מעליא הוא, על כל שאר תושבתיין, דזכו לשבחא ליה בני קרח. שיר מזמור: (ר' אבא פתח ואמר: שיר מזמור לבני קורח הסיר הזה הוא שבח המעולה על כל שאר השבחים, שזכו לשבח אותו בני קורח).

תושבחתא על תושבחתא. תושבחתא דאתפלג לתרין תושבתיין, וזכו בני קרח לשבחא לה לכנסת ישראל. ושבחא דכנסת ישראל קא אמרי. ומאי הוא. דכתיב, (תהלים מח) גדול יי' ומהלל מאד בעיר אלהינו הר קדשו. אימתי אקרי קודשא בריה הוא גדול? בזמנא דכנסת ישראל אשתכחת עמיה, הדא הוא דכתיב בעיר אלהינו, הוא גדול בעיר אלהינו, עם עיר אלהינו: (באור: זכו בני קורח לשבח את כנסת ישראל, ושבח של כנסת ישראל היו אומרים, ומהו שבה של כנס"י? "גדול יהו"ה ומהלל מאד בעיר אלהינו" הר קדשו", מתי הקב"ה נקרא גדול? בזמן שכנס"י נמלאת עימו, זהו שכתבו בעיר אלוקינו – עם עיר אלוקינו, שהקב"ה מתגלה בכנס"י ובירושלים, אז הוא נקרא גדול).

מאי משמע. אשתמע, דמלכא בלא מטרוניתא, לאו הוא מלכא, ולא הוא גדול, ולא מהולל. ובגין כה, כל מאן דלא אשתכח דכר ונוקבא, כל שבחא אעדוי מניה, ולא הוא בכללא דאדם. ולא עוד אלא דלאו איהו פדאי לאתברכא: (נלמד מכאן: מלך (קב"ה) בלא מלכה (כנס"י) אינו מלך ואינו גדול ואינו מהלל, ולכן מי שלא נמלא זכר (כנגד קב"ה) ונקיבה (כנגד כנס"י) כל מיני שבח הוסר ממנו ואינו בכלל אדם, ולא עוד אלא שאינו כדאי להתברך. תוספת

צאור: כמו שאכל הקב"ה לא ניכר גדלותו רק כאשר הוא מאיר כנס"י, כך אכל האדם אם הוא לא זוכה לשמח את רעייתו הוא לא כלום, מאחר שלא משפיע מהזכות שמקבל לאשתו שהיא כנגד כנס"י).

כב. אדם נחשב גדול בזכות שאשתו יראת שמים. (שם)

כְּתִיב (איוב א) וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גָדוֹל מִכָּל בְּנֵי קָדֶם, תְּנִינָן בְּסִפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא, דְּבֵית זוגוּ בְּדַחֲלֵי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא הוּת קוּוּתִיָּה, וּמִסְטָרָא דְאַתְתִּיָּה אֶקְרִי גָדוֹל. אוֹף הָכָא, גָדוֹל יִי' וּמְהֻלָּל מְאֹד, וּבְמָה הוּא גָדוֹל. הָדָר וְאָמַר, בְּעִיר אֶלְהִינוּ הַר קְדֻשׁוֹ: (ר' אבא מביא ראייה לדבריו: כתוב על איוב ויהי האיש ההוא גדול מכל בני קדם, למדנו בספרו של רב המנונא סבא שבת זוגו של איוב היתה יראת שמים כמותו, ומלך אשתו היה נקרא גדול (עיינן הערה י), גם כאן גדול ה' צמה הוא גדול? בעיר אלוקינו הר קדשו שהוא מתגלה בעם ישראל).

כג. לא נאמר כי טוב ביום שני היות והזיווג נפרד. (שם)

הַמִּשְׁרָ: וּבְגִין כֹּה, תּוֹשְׁבַחְתָּא דָּא בְּשָׁנֵי. וְאִי תִימָא אֲמַאי לָא כְּתִיב כִּי טוֹב בְּשָׁנֵי. בְּגִין דְּזַמִּינִין לְאַתְפָּרְשָׁא. וְרָזָא דְמְלָה (בראשית ב) לָא טוֹב הִיּוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ, בְּזַמְנָא דְאִיהוּ לְבַדּוֹ לָא טוֹב כְּתִיב. וְעַל דָּא לָא כְּתִיב כִּי טוֹב בְּשָׁנֵי: (צאור: לכן שבת זה של כנס"י אמרו הלוויים צבית המקדש ציוס שני בשבת, כי יום ראשון הוא כנגד הזכר, ויום שני הוא כנגד הנקיבה (כנס"י). ואם תאמר אם יום שני רומז על נקיבה למה לא נאמר בו כי טוב (הרי שהם אחד זה טוב)? בגלל

י. המתבונן יראה כאן דבר מדהים: איוב למרות כל מעשיו הטובים לא נקרא אדם גדול, רק בגלל שאשתו היתה יראת שמים ראוי הוא להקרא אדם גדול. ילמד מכאן האדם מוסר השכל: שעיקר האדם נמדד לפי כמה שזכה שתורתו משפיעה על בני ביתו.

שאמנם הם נזרצו שיהם אחד, אכל הם עתידים להיפרד, וכאשר הם נפרדים האדם הוא לא טוב לכן ציוס השני לא נאמר כי טוב. וסוד הדבר לא טוב היות האדם לבדו, כאשר הוא לבדו ללא אשתו הוא לא טוב. צאור: יוס שני רומז על המלכ שיש זכר ונקיבה שהם שנים ולא מאוחדים לכן לא נאמר צו כי טוב, ורק ציוס השלישי שהוא רומז על האיחוד כמשולש שיש לו ראש אחד, נאמר כי טוב, גם על היום השני שכן למפרע התזכר שטוב היה שנפרדו.

כד. אדם שלא נשוי לא יכול להקריב קרבנות ולהשפיע בעולמות. (ח"ג ה)

זוהר מנוקד חלק ג דף ה/ב. תא חזי, אדם פי יקריב, לאפוקי מאן דלא אתנסוב, דהא קרבניה לאו קרבן, וברכאן לא משתכחן לגביה, (ס"א על ידיה) לא לעילא, ולא לתתא. ממשמע דכתוב אדם פי יקריב, שאני הכא, דלאו איהו אדם, ולא בכללא דאדם הוא, ושכינתא לא שריא עלוהי, בגין דאיהו פגים, ואקרי בעל מום, ומארי דמומא אתרחקא מפלא, כל שכן למדבחה לקרבא קרבנא:

ונדב ואביהוא אוכחן, דכתוב, (ויקרא ט) ותצא אש מלפני יי'. ובגיני פה כתיב, אדם פי יקריב מכם קרבן ליי', אדם דאשתכחו דכר ונוקבא, האי חזי לקרבא קרבנא דא, ולא אחרא:

ואמר רבי אבא, אף על גב דאוקמוה לנדב ואביהוא במלה אחרא, הכי הוא ודאי. אבל קטרת, עלאה הוא מכל קרבנין דעלמא, דעליה אתברכן עלאי ותתאי. וקרבנא דא דאיהו לעילא מכל קרבנין לא אתחזון אינון לקרבא, דהא לא אתנסובו, לקרבנא לא אתחזון, כל שכן למלין עלאין, דיתברכון על ידיהו: ואי תימא ותצא אש מלפני יי' ותאכל אותם, אמאי. לבר נש דאתא קמי מטרוניתא, לבשרא לה דהא מלכא אתי לביתה, וישרי בה במטרוניתא,

לְמַחְדֵי עֵמָה. אֶתָּא לְקַמֵי מַלְכָּא, חֲמָא מַלְכָּא הֵהוּא בַר נֶשׁ דְּאִיהוּ מְאִרִי
 דְּמוּמִין. אָמַר מַלְכָּא, לָאוּ הוּא יְקָרָא דִילִי, דְּעַל יְדוּי דְּהָאֵי פְּגִים, אִיעוּל
 לְמִטְרוּנִיתָא. אֲדַהְכִי אֲתִקְנַת מִטְרוּנִיתָא בֵּיתָא לְמַלְכָּא, כִּיּוֹן דְּחֲמָאת דְּמַלְכָּא
 הָוָה זְמִין לְמִיתִי לְגַבְהָ, וְהֵהוּא בַר נֶשׁ גְּרִים לְאַסְתִּלְקָא מַלְכָּא מִינָהּ, כְּדִין
 פְּקִידַת מִטְרוּנִיתָא לְקֻטְלָא לְהֵהוּא בַר נֶשׁ:

כֶּה בְּזַמְנָא דְּעָאלוּ נְדָב וְאָבִיהוּא, וְקֻטְרַת בִּידֵיהוּ, חֲדַת מִטְרוּנִיתָא, וְאֲתִתְקַנַּת
 לְקַבְלָא לְמַלְכָּא. כִּיּוֹן דְּחֲמָא מַלְכָּא אִינוּן גְּבַרִין פְּגִימִין, מְאִרִי דְּמוּמִין(עֵיין
 הַעֲרָה י"א), לָא בָּעָא מַלְכָּא דְּעַל יְדֵיהוּ יִיתִי לְמִשְׁרֵי עֵמָה, וְאַסְתִּלְקַת מַלְכָּא מִנָּהּ.
 כְּדִ חֲמַת מִטְרוּנִיתָא דְּבִגִינִיהוּן אֲסְתִּלְקַת מַלְכָּא מִנָּהּ, מִיַּד וְתִצָּא אִשׁ מִלְפָּנֵי יי'
 וְתֹאכַל אוֹתָם:

וְכַל דָּא בְּגִין דְּמָאן דְּלָא אֲתִנְסִיב הוּא פְּגִים. מְאִרִיהָ דְּמוּמִין קְדָם מַלְכָּא,
 קְדוּשָׁה דְּמַלְכָּא אֲסְתִּלְקַת מִנָּהּ, וְלָא שְׂרָיָא בְּפְּגִימוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב אָדָם כִּי יִקְרִיב
 מִכֶּם קִרְבָּן, מֵאֵן דְּאִקְרִי אָדָם יִקְרִיב, וּמֵאֵן דְּלָא אִקְרִי אָדָם לָא יִקְרִיב:

עוּד כְּתַב הַזּוֹהַר עַל נְדָב וְאָבִיהוּא בַדִּף לַג/ב: דְּלָא אֲנִסִּיבוּ. וְהוּוּ פְּגִימִין, דְּמָאן
 דְּלָא אֲנִסִּיב, פְּגִים הוּא, וְלָאוּ הוּא כְּדָאֵי לְאַשְׁתַּכְּחָא בְּרַכָּאן בְּעֵלְמָא עַל יְדוּי,
 עֲלוּי לָא שְׂרָיִין, כֹּל שְׂכָן עַל יְדוּי לְאַחֲרִים. וְעוּד, דְּהָא תִּנְן רְוּי חֲמָרָא הוּוּ, וּבְגִין
 כֶּה, וְתִצָּא אִשׁ מִלְפָּנֵי יי' וְתֹאכַל אוֹתָם וְגו'.

כה. אדם שלם זה או"א באחדות שמחה ורצון עם בן ובת. (ח"ג ז).

זוהר מנוקד חלק ג דף ז/א. תא חזי, כד אשתתלים האי עלמא בהוּ בִּישְׂרָאֵל

יא. נתבונן נדב ואביהוא קדושי עליון היו ובכל זאת היות והיו ללא אשה נחשבים פגומים בעלי מומין
 כמו אוטו עם שני גלגלים. כמה צריך האדם להתבונן בדבר שכן גם שיש לו אשה אם הוא לא אוהב
 אותה ומכבדה זה כמעט להיות ללא אשה, עיין בקטע הבא, שכן אדם שלא מעריך את מה שיש לו
 בשמים לא מחשבים שיש לו כמו שרואים ששכר המצוות הוא לפי כמה שאדם מעריך אותם.

(כשנסלם תיקון העולם על ידי יסראל), כְּגוֹוֹנָא דְלַעִילָא, וְהוּא אָדָם אֲתַנְעִיץ
בְּאַרְעָא, וְרוּמִיָּה מְטִי עַד צִית שְׁמִיָּא, בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַשְׁלָמָא
נְשִׁמְתָא קְדִישָׁא מְעִילָא לְתַתָּא, בְּגִין דִּיתְאַחִיד וִיתְקַשֵּׁר דָּא בְּדָא, הָדָא הוּא
דְכְתִיב, (בראשית ב) וַיִּצֶר יי' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֶפְר מִן הָאָדָמָה וְגו'. לְמַהוּי
קְשִׁיר דָּא בְּדָא, וַיִּשְׁתַּכַּח שְׁלִים כְּגוֹוֹנָא דְלַעִילָא, וַיִּשְׁלִים וַיִּתְקַן גְּרַמִּיָּה הָכִי:
וּבְגִין כֶּה בְּרָא לִיָּה דְכַר וְנוֹקְבָא, לְמַהוּי שְׁלִים (כמו שהקצ"ה שלם עם כנס"י).
**וְאִימְתִי אַקְרִי בַר נֶשׁ שְׁלִים כְּגוֹוֹנָא דְלַעִילָא? בְּשַׁעְתָּא דְאַזְדוּג בְּבֵת זוּגִיָּה
בְּאַחְדוּתָא בְּחֻדוּתָא בְּרַעוּתָא** (ואימתי נקרא האדם שלם כמו למעלה?
א. באחדות – שהוא באחדות עם צת זוגו ללא פירוד לצבות. ב. בשמחה ללא עלצות
או מריבה. ג. בצלון ששניהם רוצים להתאחד), וַיִּפִּיק מִנִּיָּה וּמְנוֹקְבִיָּה בֵּין וּבֵת.
וּכְדִין הוּא בַר נֶשׁ שְׁלִים כְּגוֹוֹנָא דְלַעִילָא, וְאַשְׁלִים הוּא לְתַתָּא, כְּגוֹוֹנָא דְשְׁמָא
קְדִישָׁא עֲלָאָה, וּכְדִין אֲתְקַרִי שְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה עֲלִיָּה (איך ואשתו כנגד י-ה,
צן וצת כנגד ו-ה):

וּבַר נֶשׁ דְלָא בְּעִי לְאַשְׁלָמָא שְׁמָא קְדִישָׁא לְתַתָּא, טַב לִיָּה דְלָא אֲתַבְּרִי, דְהָא
לִית לִיָּה חוּלְקָא כָּלֵל בְּשְׁמָא קְדִישָׁא. וְכַד נְפִיק נְשִׁמְתִיָּה מִנִּיָּה, לָא אֲתַאחְדָּא
בִּיָּה כָּלֵל, דְהָא אֲזַעְרָא דִּיּוֹקְנָא דְמַאֲרִיָּה עַד דְאַתְקַשְׁרָא וְאַתְתַּקְנַת בְּכָלֵא:

כז. הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. (ח"ג ז)

זוהר מנוקד חלק ג דף ז/ב. תו פְּתַח וְאַמְר, (תהלים קלג) הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה
נְעִים שֶׁבֶת אַחִים גַּם יָחַד, זַכָּאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל, דְלָא יְהִיב לון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְרַבְרָבָא אוּ לְשְׁלִיחָא (לסך או מלאך), אֶלָּא יִשְׂרָאֵל אֲחִידִין בִּיָּה, וְהוּא אֲחִיד בְּהוּ
(שהקצ"ה מסגיח עליהם לצדו), וּמְחַבִּיבוּתָא דְלַהוּן קָרָא לון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
עַבְדִּין. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (ויקרא כה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַבְדִּים עַבְדֵי הֵם.

לְבַתֵּר קָרָא לֹון בְּנִים, הִדָּא הוּא דְכְתִיב, (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לַיְי' אֱלֹהֵיכֶם.
 לְבַתֵּר קָרָא לֹון אַחִים, הִדָּא הוּא דְכְתִיב, (תהלים קכב) לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי וְגו'.
 וּבְגִין דְקָרָא לֹון אַחִים, בְּעָא לְשׁוּאַה מְדוּרִיה בְּהוּ, וְלֹא יַעֲדֵי מִנִּיֵּהוּ. כְּדִין כְּתִיב
 הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים שְׁבַת אַחִים גַּם יְחַד: (עיין הערה יב)

וּבוֹצִינָא קְדִישָׁא הִכִּי אָמַר, הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים וְגו', כְּמָה דְאַתְּ אָמַר
 (ויקרא כ) וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אָחוֹתוֹ ... חֶסֶד הוּא. וּבְסִפְרָא דְרַב יִיבָא סָבָא,
 וְאִישׁ דָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אָחוֹתוֹ דָּא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. וְכָל כֶּהֱ
 לְמָה? חֶסֶד הוּא, חֶסֶד הוּא וְדָא, וְהָא אוּקְמוּהָ.

וְעַל דָּא הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים שְׁבַת אַחִים גַּם יְחַד, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְכְנֻסַת
 יִשְׂרָאֵל. גַּם, לְרַבּוֹת יִשְׂרָאֵל דְלִתְתָא. כְּדָאמְרִינָן, דְהָא בְּשַׁעֲתָא דְכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל
 בְּאַחְדוּתָא בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, יִשְׂרָאֵל דְלִתְתָא שְׂרִיין בְּחֻדוּתָא גַּם אֵינוֹן
 בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וּבְגִין כֶּהֱ גַם יְחַד כְּתִיב (גם לרבות את עם ישראל שזעה"ז
 שְׁהִרֵי זַעֲמָה שְׁכַנְסִי זַחְחֻדוֹת עִם הַקִּבֵּ"ה יִשְׂרָאֵל שְׁכַחֵן זַעוּה"ז שׁוּרִים זַשְׁמַחָה
 עִם הַקִּבֵּ"ה (שִׁשׁ הַרְצָה אֹור רֹוחַנִיּוֹת זַעֵם יִשְׂרָאֵל) וְלַכֵּן כְּתוּב גַּם לְרַבּוֹת אֶת
 יִשְׂרָאֵל שְׁלַמְטָה). וּבְסִפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא, "גַּם יְחַד", לְרַבּוֹת צְדִיק בָּה
 בְּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל (לרבות את מידת לדיק יסוד עולם שְׁמַחֻזְר לַכְנַס"י), דְאֵינוֹן
 זְוִיגָא חַד, וְכֻלָּא מְלָה חַד:

כז. הַתְּגִלוֹת אַחְדוֹת ה' תְּלוּיָה בְּאַחְדוֹת או"א. (שם)

הַמִּשְׁךְ הַזֶּה חֲלֵק ג דף ז/ב. וְתַנִּינָן בְּפִרְשֵׁתָא דְשִׁמְע יִשְׂרָאֵל יי' אֱלֹהֵינוּ יי'
 אָחַד, מָהוּ אָחַד. דָּא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל דְאָחִיד בִּיה בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. דְאָמַר רַבִּי

יב. לכן הקשר של הקב"ה ועם ישראל נמשל בכל מקום לקשר של איש ואשתו, משום שרק שם יש
 קשר של אחים אוהבים וחברים, ולא קשר של יראה או עבדות.

שְׁמַעוֹן, זְוִיגָא דְדַכְר וְנוֹקְבָא אַקְרִי אֶחָד. בְּאַתֵּר דְּנוֹקְבָא שְׂרָיָא, אֶחָד אַקְרִי.
 מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּדַכְר בְּלֵא נּוֹקְבָא פְּלַג גּוֹפָא אַקְרִי, וּפְלַג לָאו הוּא חַד. וְכַד
 מִתְחַבְּרָן כְּחָדָא תִּירִי פְּלַגִּי גּוֹפָא, אֶתְעַבִּידוּ חַד גּוֹפָא, וְכַדִּין אַקְרִי אֶחָד: וְהַשְׁתָּא
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אַקְרִי אֶחָד. וְרָזָא דְמַלְהָ, כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא,
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְלִיק לְעֵילָא לְעֵילָא, וְזוּיגָא אֶתְפָּרֵשׁ, וְשָׁמָא קְדִישָׁא לָא
 אֶשְׁתַּכַּח שְׁלִים, וְאֶחָד לָא אַקְרִי. וְאֵימְתִי יִתְקַרִי אֶחָד, בְּשַׁעְתָּא דְּמִטְרוֹנִיתָא
 תִּשְׁתַּכַּח בֵּיהּ בְּמַלְכָא, וְיִזְדַּוּגוּן כְּחָדָא. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (עוֹבְדִיָּה א) וְהִיתָה
 לַיְי' הַמְּלוּכָה. מֵאֵן מְלוּכָה. דָּא כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּמַלְכוּ בָּהּ אֶתְקַשְׁר, כְּדִין (זְכַרְיָה
 יד) בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְי' אֶחָד וְשָׁמוֹ אֶחָד. וְעַל דָּא, הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים
 שְׁבַת אַחִים גַּם יְחַד. (תְּהֵלִים קִלְג).

צִאֵר: לְמַדְנוּ צַפְרֶשֶׁת שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֶלּוֹקֵינוּ ה' אֶחָד, מִתִּי נִקְרָא ה' אֶחָד? (צִאֵר):
 מִתִּי יִהְיֶה הַתְּגֻלוֹת שֶׁל אֶחָדוֹת ה' (צֵעוּלֶס) כֹּאשֶׁר הִקְצ"ה יִשְׂרָאֵל שְׁכִינָתוֹ בְּגִלוּי
 בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. שְׁאֵמֵר ר' שְׁמַעוֹן הַזְּוִיג שֶׁל זְכַר וְנִקְיֻבָּה נִקְרָא אֶחָד, כִּי בְּמִקּוֹם
 שֶׁהִנְקִיבָה נִמְלֶאֶת נִקְרָא אֶחָד, מֵהַ טַעַם לְפִי שְׁזַכַּר בְּלֵא נִקְיֻבָּה נִקְרָא חֲלִי גּוֹף,
 וְחֲלִי אֵינוֹ אֶחָד, וְכַשְׁמַתְחַצְרִים יְחַד שְׁנֵי חֲלָאִים (ע"י אֶהְבָּה וְדַצִּיקוֹת) נַעֲשֶׂה גּוֹף
 אֶחָד, וְאִזְ נִקְרָאִים אֶחָד. (צִאֵר): כַּשֶּׁם שְׁלֵמָטָה נִקְרָא אֶחָד כֹּאשֶׁר הֵם דַּצִּיקוֹת, כִּד
 לְמַעַלָּה שְׁנַצְרָא זֶה כְּנֹגֵד זֶה נִקְרָא אֶחָד שֶׁהֵם דַּצִּיקוֹת). וְעַכְשָׁיו בְּגֻלוֹת הִקְצ"ה לֹא
 נִקְרָא אֶחָד וְטַעַם הַדְּבַר כִּי כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגֻלוֹת וְהִקְצ"ה לְמַעַלָּה, וְהַזְּוִיג
 נִפְרַד, וְשָׁמוֹ הַקְּדוּשָׁ לֹא שְׁלֵם, וְלֹא נִקְרָא אֶחָד. וּמִתִּי יִקְרָא אֶחָד? בְּשַׁעֲהַ שְׁכַנְסַת
 יִשְׂרָאֵל תִּתְחַצֵּר לְקַצ"ה, זֶהוּ שְׁכַתּוּב עַל לְעֵתִיד לְצוּרָא וְהִיתָה לָהּ הַמְּלוּכָה, מֵהִי
 הַמְּלוּכָה? שְׁכַזּוּד ה' יִרְאֶה בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וְאִזְ יִתְקַיֵּים צִיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד
 וְשָׁמוֹ אֶחָד, וְעַל זֶה נֹאמֵר הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים שְׁבַת אַחִים גַּם יְחַד.

כח. בשמחה באו"א נצא מהגלות.

ואית דמתני הכי, שמחה, דא כנסת ישראל (לכנס"י קורים שמחה). פדכתיב,
(ישעיה נה) כי בשמחה תצאו וגו'. וזמנין ישראל לנפקא מן גלותא, בהאי
שמחה. ומאן איהי כנסת ישראל. ועל דא עבדו את יי' בשמחה. (לכאורה ניתן
ללמוד מכאן שעם ישראל ילא מהגלות על ידי שהאיך ילאג לשמח את אשתו.
וכעין שכתב בפירוש הרקאנאטי על התורה – פרשת כי תלא: וממה שכתתי תבין
טעם נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמח את אשתו אשר לקח. כי שמחתם גורם
חבור כנסת ישראל זהקב"ה וזרכה והשפעה לכנסת ישראל של מעלה)

כט. השומר בריתו נחשב לו כאילו קיים כל התורה כולה. (ח"ג יד)

זוהר מנוקד חלק ג דף יד/א. תא חזי, אברהם עד לא אתגזר, הא לא אתמר
דאיהו נטיר אורייתא, כיון דאתגזר מה כתיב, (בראשית כו) עקב אשר שמע
אברהם בקולי וישמור משמרת מצייתי חקותי ותורתי. וכלא בגין דאתגזר,
אתרשים ביה רשימא קדישא, ונטיר ליה כדקא יאות, סליק ליה כאילו נטר
אורייתא כלה. יצחק אוף הכי כתיב, (בראשית יז) ואת בריתי אקים את
יצחק. ועל דא אורייתא אקרי ברית:

תא חזי, יוסף בגין דנטר ליה להאי ברית, ולא בעא לשקרא ביה, זכה ליקרא
בהאי עלמא, וליקרא לעלמא דאתי. ולא עוד, אלא דקודשא בריך הוא אשרי
שמיה בגויה, דכתיב, (תהלים פא) עדות ביהוסף שמו. וזכה לברכתא דהאי
עלמא, ולברכתא דעלמא דאתי:

ל. קיום העולם עומד על שלום בית! (ח"ג יד)

זוהר מנוקד חלק ג דף יד/א. תאנא בההוא דמא (דם ברית מילה), זכי עלמא
לאתבסמא בחסד, וקיימין כלהו עלמין, דכתיב, (ירמיה לג) אם לא בריתי

יומם וְלִילָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ וְגו'. אִם לֹא בְרִיתִי תִינַח (מוֹצוֹ). יוֹמָם וְלִילָה לָמָּה ? (מָה הֵם סִיכִים לְבְרִיתִי?) אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תִּנְיָנוּן תִּרְיָן כְּתָרִין אֲתֵאֲחֲדוּן כְּחֻדָּא (זִכְר וְנִקְיָבָה שְׁלִמְעֵלָה), וְאִינוּן פְּתֻחָא דְכָל שְׁאָר כְּתָרִין, וְתֵאֲנָא, חַד דִּינָא, וְחַד רַחֲמֵי, וּמִתְבַּסְמָאן (מִתְאַחֲדִים) דָּא בְדָא, דְכֵר וְנוֹקְבָא. בְּסִטְרָא דְדְכוּרָא שְׂרִיא חֻסְד בְּסִטְרָא דְנוֹקְבָא שְׂרִיא דִינָא. (וּבְגִין כֵּךְ) חַד חֻוּרָא וְחַד סוּמְקָא. וּבְגִין לְאַתְבַּסְמָא דָּא בְדָא, מִתְקַשְׁרָן דָּא בְדָא. וְהֵאִי בְרִית אַחִיד בְּהוּ בְיוֹמָם וְלִילָה, בְּדִינָא וְחֻסְד. בְּדִינָא בְּקֻדְמִיתָא. וְלִבְתַּר שְׂרִיא בֵיה בְּחֻסְד, וְאַתְבַּסְמָא בְּכֻלָּא. וְדָא הוּא בְרִית דְאַקְרִי יוֹמָם וְלִילָה, דְאַחִיד בְּתַרוּוּיָהּ: ע"ש עוֹד דְבָרִים נִפְלָאִים.

בְּחֹר הָעֵנִי: יוֹם רוֹמַז לְזִכְרָה, וְלִילָה רוֹמַז לְנִקְיָבָה. כְּמוֹ שְׂרֻחִים שְׁהַשְׁמַשׁ הֵיךְ זִיוֹם וְהֵיכָה בְּלִילָה (עֵינֵן הָעֵרָה יִג). יוֹם רוֹמַז לְחֻסְדִים וְלִילָה לְדִינִים כְּכַתוּב יוֹמָם יָלוֹה ה' חֻסְדוֹ וְבְלִילָה שִׁירָה עֵימִי. בְּרִית מִילָה הֵיךְ מִחֻזְרַת בִּין אִישׁ לְאִשָּׁה וְלִכֵּן הֵיךְ נִקְרָאת יוֹמָם וְלִילָה.

ל.א. הַבְּרָכָה שְׂרוּיָה רַק בְּמִקוֹם שֵׁישׁ נְצִיגוֹת שֶׁל קַב"ה וְכִנְס"י –או"א. (ח"ג טז)

זוֹהַר מְנוּקָד חֻלֵק ג' דָּף טז/ב. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל זְמַנָּא דְכְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁתְּכַחַת בְּקוּדְשָׁא בְּרִיָה הוּא (כָּל זְמַן שְׁכֻנַּת יִשְׂרָאֵל נִמְלֶאת יַחַד עִם הַקַּב"ה), קוּדְשָׁא בְּרִיָה הוּא בְּשְׁלִימוֹ, בְּחֻדָּה, בְּרִכָּאן בֵּיה שְׂרִיָן, וְנִפְקִין מִנֵּיה לְכָל שְׁאָר אַחֲרָנִין (הַבְּרָכוֹת שׁוֹרוֹת בּוֹ וְיִלְאוֹת מִמֶּנּוּ לְכָל הָעוֹלָמוֹת). וְכָל זְמַנָּא דְכְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל לָא

יִג. זוֹהַר מְנוּקָד חֻלֵק ג' דָּף יב/א. כְּתִיב כְּפֹד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ. וְכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם. מֵאִי קָא מִיָּרִי. אֱלֹא אֲלִין מְאֹרוֹת, דָּא הוּא אָבִיךָ וְאִמְךָ. אָבִיךָ, דָּא שְׁמַשׁ. אִמְךָ, דָּא סִיְהָרָא. וְאִין שְׁמַשׁ אֱלֹא קוּדְשָׁא בְּרִיָה הוּא, דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים פֶּד) כִּי שְׁמַשׁ וּמַגֵּן יְיָ אֱלֹהִים. וְלִית סִיְהָרָא אֱלֹא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, דְכְּתִיב, (יִשְׁעִיָה ס) וְיִרְחֶף לֹא יֵאָסֵף, וְעַל דָּא כְּלָא חַד:

אֲשֶׁתִּכַּחַת בִּיהַּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּבִיכּוּל בְּרַכָּאן אֲתִמְנְעוּ מִנִּיהַּ וּמְכַל שְׂאֵר
אֲחֵרֵינִין:

וּרְזָא דְמִלְתָּא, בְּכָל אֲתֵר דְּלֹא אֲשֶׁתִּכַּח דְּכֵר וְנוֹקְבָא, בְּרַכָּאן לָא שְׂרָאן עֲלוּי,
וְעַל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְּעִי וּבְכִי, כְּמָה דְּאֵת אֲמֵר (ירמיה כ"ה) שְׂאֵג יִשְׂאֵג
עַל נְוָהוּ. וּמֵאֵי אֹמֵר, אוֹי שְׁהַחֲרַבְתִּי אֶת בֵּיתִי וְשִׁרְפְתִי אֶת הַיְכָלִי וְכוּ':

לב. האדם שלם וישר רק שהוא או"א באחדות. (ח"ג יט)

זוהר מנוקד חלק ג דף יט/א. רבי שמעון פתח, (ישעיה לב) נָשִׁים שְׂאֵנֹת
קוֹמְנָה שְׂמֵעָנָה קוֹלִי וְגו'. כְּמָה אֵית לִיהַּ לְבַר נֶשׁ, לְאִסְתַּכְּלָא בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיָּה,
בְּגִין דִּישְׁתַּכַּח בְּרִיָּה שְׁלִים קִמִּיהַּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכַד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְבַר נֶשׁ בְּרָא לִיהַּ שְׁלִים, כְּמָה דְּאֵתִמֵּר, (קהלת ז) אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים
אֶת הָאָדָם יֶשֶׁר וְגו'. אֶת הָאָדָם דְּכֵר וְנוֹקְבָא (אלם הכוונה זכר ונקיבה שרק כך
הם אלם שלם). וְנוֹקְבָא אֲתַכְּלִילַת בְּדְכוּרָא, וּכְדִין יֶשֶׁר כְּתִיב (סהנקיבה נכללת
בזכר אז הוא נקרא ישר). לְבַתֵּר וְהֵמָּה בְּקִשׁוּ חֲשִׁבוֹנוֹת רַבִּים (ססטו מנן זוגס):

תָּא חֲזִי, מְנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא עֲלָאָה (ממקומות הקליפה – כוח הרע),
אֲשֶׁתִּכַּחַת חַד נוֹקְבָא רוּחַתָּא דְכָל רוּחִין, וְהָא אוֹקִימְנָא לִילִית שְׁמָה. וְהִיא
אֲשֶׁתִּכַּחַת בְּקִדְמִיתָא לְגַבֵּי אָדָם (היא היתה בתחילה אלל האדם). וּבְשַׁעְתָּא
דְּאֵתְבְּרִי אָדָם, וְאֲשֶׁתִּלִּים גּוֹפִיָּה, אֲזִדְמְנוּ עַל הַהוּא גּוֹפָא אֶלְף רוּחִין מְסֻטְרָא
דְּשְׂמָאֲלָא (מכחות הטומאה). דָּא בְּדָא לְאֵעֲלָא בִּיהַּ, וְדָא בְּעָא לְאֵעֲלָא בִּיהַּ, וְלֹא
הוּוּ יְכִלִּי (כולם ראו ליכנס באלם ולא יכלו מחמת קדושתו), עַד דְּגַעַר בְּהוּ
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאָדָם הָוָה שְׂכִיב גּוֹפָא בְּלֹא רוּחָא, וְחִיזוּ דִילִיָּה יְרוּקָא הָוָה,
וְכָל אֵינֹן רוּחִין סְחָרָן עֲלִיָּה:

וְכַד קָם אָדָם, הָוּוֹת נוֹקְבַתִּיהַּ תְּקוּעָה בְּסֻטְרוּי (כאשר קם האדם היתה הנקיבה

תקועה כלדו שהרי לו פרלופין (נברלו). וְהָיָא נְשָׁמְתָא קְדִישָׁא דְבִיָּה, הָוָה אִסְגִּי
 לְהָאֵי סְטָרָא, וְלְהָאֵי סְטָרָא, וְסִגִּי לְהָאֵי וְלְהָאֵי, בְּגִין דְּהִכִּי אֶתְכַלִּילִת (וְהַסְנַמָּה
 הַקְדוּשָׁה שָׁבוּ הֵיטָה גְדוּלָּה גַם לְזַכֵּר וְגַם לְנִקְיָזָה הֵיטָה וְהֵיטָה כְּלוּלָה מִקְצֵ"ה
 וְכַנְסֵ"י). לְבַתֵּר נְסָר קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא לְאָדָם, וְתִקִּין לְנוֹקְבִיָּה (אֲחִ"כ נִסְר
 הַקְצֵ"ה אֵת הַנְּקִיזָה מִן הָאֲדָם וְהַתְּקִינָה וְהַכִּינָה), הִדָּא הוּא דְכָתִיב (בְּרַאשִׁית ב)
 וַיְבַן יי' אֱלֹהִים אֶת הַצֵּלַע וְגו'. אֶת הַצֵּלַע הָאֵל אֲוִקִימָנָא (כְּזֵר פִּרְשָׁנוּ שְׁלַלַע
 פִּירוּשָׁן לֵד אֶחָד מִלְּדָוִי וְכַךְ גַּם פִּירֵשׁ רַש"י), כְּמָה דְאֵת אֲמֵר (שְׁמוֹת כו) וְלִצְלַע
 הַמְּשָׁכָן. וַיְבִיֵּאֶה אֶל הָאָדָם, בְּתַקְוִינָהּא כְּכֹלָה לְחוּפָּה:

כִּיּוֹן דְּחִמַּת לִילִית דָּא עֲרִקַת, (כִּיּוֹן שְׂרַחְתָּה רֹחַ הַטּוֹמָאָה שְׁסַמָּה לִילִית אֵת זֶה
 זְרַחָה מִכּוֹחַ הַקְדוּשָׁה), וְהֵיטָה בְּכַרְכִּי יִמָּא, וְעַד כְּעַן הֵיטָה זְמִינָא לְאַבְרָשָׁא בְּנֵי
 עֲלָמָא (וְהֵיטָה נִמְלָאֵת זְכַרְךָ הֵיטָה וְעַד אֵתָה הֵיטָה מְזוּמְנַת לְהַזִּיק לְזַנֵּי הָעוֹלָם). וְכַד
 זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא לְחֻרְבָּא רּוּמֵי רְשִׁיעַתָּא, וְלִמְהוּי חוּרְבָן לְעֲלָמִין, יִסְלַק
 לְהָאֵי לִילִית, וַיִּשְׁרִי לָהּ לְהָאֵי חוּרְבָּא, בְּגִין דְּהֵיטָה חוּרְבָּנָא דְעֲלָמָא. הִדָּא הוּא
 דְכָתִיב, (יִשְׁעִיָּה לָהּ) אַךְ שָׁם הִרְגִיעָה לִילִית וּמְצָאָה לָהּ מְנוּחָה:

הַקְדָּמָה: כְּתַב זְפִירֵי עֵץ חַיִּים: כְּרִיךְ אֵתָה לְדַעַת, שְׂבַעַת הַזִּיּוּג, לְהֵיטָה שְׁהוּא מַעֲשָׂה
 זְהֻמָּה וּמַעֲוֹרֵר תְּאוּת זִימָה, מְזַדְמַנַת שֶׁם לִילִית חַיִּיבַתָּא, לְרַחוּת אִם אֲוֵתוּ הָאֲדָם
 מִכּוּיִן תְּאוּת זִימָה שֶׁל זְהֻמָּה, אִזּוּ הֵיטָה נִכְנַסַת זְתוּךְ הַסְדִּין שְׁלוֹ וְלוֹקַחַת אֲוֵתָם
 הַטִּיפּוֹת הַמַּתְמַלְּוֹת מֵאֲזַר הַקְדוּשָׁה הַנְּשֹׂאֲרִין זְסִדִין, וְעוֹשָׂה מֵהֵן שְׁדִין וְרוּחִין. עוּד
 שְׁנִית, שְׁמַכַח אֲוֵתוֹן הַטִּיפּוֹת, הֵיטָה שׁוֹלְטַת זְוֹלַד שְׁנַתְהוּוּה מֵאֲוֵתוֹן הַטִּיפּוֹת שֶׁל אֲוֵתוֹ
 הַזִּיּוּג, שְׁהֵיטָה לּוֹקַחַת הַמּוֹתֵר שְׁהֵיטָה זְסִדִין שְׁלוֹ, וְתִיכַף שִׁינְאָה הוּלַד לְאוּיֵר הָעוֹלָם,
 הֵיטָה מְזַדְמַנָּא לְחַיִּיכָא זִיָּה, לְכַן אֲמַר זְוֹהֵר וַיְקַרָּא, אֲסוּוֹתָא לְהָאֵי זְסַעַתָּא דְּמִזְדוּוּג

צ"נ באתתא, יכוין לזביה לקדוסי למארי, ולימא הכי, עטיפא וכו'.

אסוותא להאי, בההיא שעתא דאזדוג בר נש באתתיה, יכוין לביה בקדושה דמארי, ולימא הכי, עטיפא בקטפא אזדמנת, שארי שארי, לא תעול ולא תנפוק, לא דיך ולא בעדך. תוב תוב, ימא אתרגישא, גלגלוי ליה קראן, בחולקא קדישא אחידנא, בקדושה דמלכא אתעטפנא:

ולחפיא ליה לרישיה ולאיתתיה עד שעתא חדא, וכן בכל זמנא, עד ג' יומין לקליטה, דכל הרפכה דלא קולטת לג' יומין, תוב ליתא קולטת. ובספרא דאנח אשמדאי לשלמה מלכא אמר, תלתין יומין. ואמר דלבתר דסיים עובדא, לישידי מיין צלילן סוחרניה לערסיה. ונטורא דכלא. (לבתר):

לג. שיעבור הערב רב מהעולם יתאחדו איחוד גמור קב"ה וכנס"י. (ח"ג כח).
 בההוא זמנא, זאת תורת העולה, ברתא (צת המלך היא כנסת ישראל), דהות מהדקא שפלה בגלותא (סהיא לחוקה וספלה בגלות) (ואולי לכן האשה היא דוגמת כנס"י שגם היא בעוה"ז נראית לפעמים שפלה לעומת האישי), סליקת על כל דרגין דלעילא (תעלה על כל מדרגות של מעלה), הדא הוא דכתיב, (משלי לא) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה.

... בגין פלה דילך (הסכינה שהיא הכלה שלך), דלא יהא לך שלימו אלא בה (שאין לך שלימות אלא בה). דכד אנת תהא שלימא בה, אתמר בך (במדבר יב) פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות.

במראה כגוונא דכלה דאתפשטת מלבושהא, ומתייחדת עם בעלה בקירוב בשר, ברמ"ח אברים דילה, ולא כסיאת אבר חד מנה. והאי איהו במראה רמ"ח בחושבן (בגימטריא). ולא בחידות, דאינון לבושין דילה, דבהון חזו כל נביאי. דלית ארח לאתגלאה פלה בקירוב בשר, אלא לחתן דילה: (כאשר אורא

עוֹשִׂים כַּךְ מַחֲמַת לְיוֹי ה' הוּא מִקְרָבִים אֶת הַיּוֹם שָׂבוּ יֵשׁוּעַ אֶלֶיךָ אֶלְוִקִיד כַּמְשׁוֹשׁ
 חֲתָן עַל כֹּלָה) בְּהֵוָה זְמַנָּא (שְׁתַּבּוּחַ הַגְּאוּלָּה) יִתְקַיֵּים בְּהוּ, (בְּרֵאשִׁית ב) וַיְהִי־
 שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבוּשָׁשׁוּ. כְּגוֹן אָדָם וְאִשְׁתּוֹ (הַגְּמִשָּׁל שֶׁל
 אָדָם וְאִשְׁתּוֹ שֶׁזֶה הַקִּצ"ה וְכֵנֶס"י) דְּכַבֵּר אֶתְעֵבֵר (סִיעֵצוֹר מִן הָעוֹלָם) עֲרַבּוּבִיא
 בִּישָׂא, עֲרַב רַב, קוּשְׂיָא בִּישָׂא מִעֲלָמָא (תַּעֲרוּצַת הַרְעָה שֶׁל הָעֵרֶב רַב), דְּאִינוּן
 עֲרִיין דְּקוּדְשָׂא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתֵיהּ, עֲרִיין דְּיִשְׂרָאֵל (הָעֵרֶב רַב הֵם עֲרוּבֵי־
 מַפְרִידִים (עוֹשִׂים רַע) אֶת הַחֲצוּצוֹר שֶׁל ו-ה קִצ"ה וְכֵנֶס"י וּפּוֹגְמִים בְּעַם יִשְׂרָאֵל).

לד. האשה היא מזבח כפרה. (ח"ג ל)

זוהר מנוקד חלק ג דף ל/א. זאת תורת העולה. אמר רבי חייא, האי קרא
 אוקימנא ליה בהאי גוונא, זאת תורת דא כנסת ישראל. העולה דא מחשבה
 רעה, דאיהי סלקא על רעותא דבר נש, לאסטאה ליה מארחא דקשוט. היא
 העולה: היא דסלקא ואסטייה ליה לבר נש, בעי לאוקדא ליה (לשכרף את
 המחשבה הרעה) בנורא. בגין דלא יתייהב ליה דוכתא לאסטאה, ובגין כך על
 המזבח כל הלילה. מאן לילה? (מי נקרא לילה) דא כנסת ישראל, דאיהי זאת
 (בזוהר תמיד המילה זאת רומז על כנס"י) לאתדכאה בר נש מההוא רעותא
 (שכנס"י באה לטהר את האדם מהרצון והמחשבה הרעה):

כתב בספר שבט מוסר: הכלל העולה **שהכל תלוי בו** שאיש ואשה יהיו בלב
 אחד בתכלית קשר אהבה כשלהבת קשורה בגחלת, דכגוף אחד חשבינן
 איש ואשה כדכתיב והיו לבשר אחד, וגברא בלא איתתא פלג גופא כארז"ל
 (זוהר ח"ג פא) ובהיותם בשר אחד נגע לא יקרר באהלים והבנים הנולדים

כולם ברורים כולם צדיקים. (עיין הערה יד)

ורמז לדבר לקשר אהבת איש ואשה פסוק בפרשת צו "זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו": כתוב הוא לשון זכר וקרינן היא לשון נקיבה, כי הנה האשה (קרבן עולה) מכפר על הרהור הלב, כך האשה מזבח כפרה לאיש לכפר על כל הרהורי לבו שעל ידה אין מהרהר עוד בעבירה (עיין הערה טו), ושעור רמז הכתוב זאת תורת העולה הרומז לאשה כמדובר, כדי שתכפר על האיש צריך שיהיו מחשבים כאלו היא הוא והוא היא, וזהו הוא העולה וקרינן היא, מוקדה

יד. כוחה של אחדות-משל נפלא. ויאמר יהוה הן עם אחד ושפה אחת לכלם וזה החלם לעשות ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות: רש"י מפרש: לא יבצר וגו', בתמיהה. לרש"י היה קשה וכי הקב"ה לא וכל למנוע, לכן מפרש לשון תמיהה. שואל הט"ז: וקשה מהיכא תיתי לומר שלא אפשר להמנוע? (כלומר מה בא הפסוק ללמדנו שה' יכול למנוע וכי למה שנחשב אחרית) וי"ל לפי שגדול השלום שאפילו עובדים ע"ז לא בא העונש שנאמר חבור עצבים אפרים הנח לו. וכן מפרש אח"כ שגדול השלום. לזה אמר דאין זה כלום דאפשר לעשות חלוקה ומריבה ביניהם: אבל למדנו כאן דבר מדהים: עד כמה גדולה מעלת השלום, שכאשר יש שלום אפשר להשיג הכול – מדהים! נלמד מכאן על מעלת שלום בית שכדאי ליהודי לוותר על הרבה אפילו רוחניות העיקר שיהיה שלום בית שזה המתכון להצליח בחינוך ילדים, והוסיף לי הרב שמואל הכהן שיחי' אם לדבר רע למרוד בה' אומר ה' לא יבצר מהם, שיהודים מתאחדים לעשות רצון ה' ק"ו גדול מאוד שלא יבצר מהם, ואם הורים רוצים לחנך ילדיהם לעבודת ה' ודאי יצליחו.

ובחסדי שמים מצאתי כל זה בספר קול ששון (מונח במאקווא) שמביא רעיון זה, ומסביר דבר זה במשל נפלא: היו גנבים שרצו לגנוב את האוצר, אבל כל עוד הדלתות בריח היו סגורים ונעולים לא יכלו להכנס, אבל כאשר נפתחו קצת הדלתות נכנסו הגנבים בשקט וגנבו מהאוצר, והנה אמרו לנו חז"ל שלמה נותנים מחצית השקל ללמד שכל יהודי הוא רק חצי, ורק אם אשתו הוא נהיה אחד שלם, ולכן שיש שלום ביניהם אף משחית לא יכול להכנס שכן הדלת נעולה וסגורה, אבל כאשר יש סדק ביניהם התרועע השלום, מיד יש מקום לגנבים להכנס ולשדוד, וכל המחלות וההפסדים יכולים להכנס.

טו. הנה בשבט מוסר כתב שהאשה מזבח כפרה על הרהורים מצד שלא מהרהר יותר, בחינת סור מרע, אבל נראה להוסיף שהאשה היא מזבח כפרה גם על הרהורים שכבר הרהר, היות וכשחושב עליה באהבה זה הרהור של עשה טוב כנגד מה שחשב רע, שכן אחת הסיבות שאסור להרהר באשה זרה, הוא משום שגורם בזה שגם הקב"ה מסיר את אהבתו מכלתו עם ישראל לאשה זרה ח"ו ולכן כתוב ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך, שכמו שאתה סרת מאשתך כך הקב"ה שב ממך, לכן שמהרהר באשתו מחמת מצוות ודבק באשתו, הוא גורם שגם הקב"ה יחשוב על עם ישראל וירצה בטובתם, נמצא שמתקן את הרהוריו בבחינת עשה טוב. נמצא שכמו שכתב הזוהר שכנס"י מטהרת את האדם ממחשבותיו הרעות, כך האשה שהיא סוד כנס"י מטהרת אותו לגמרי ממחשבות הרעות.

אהבת האיש על המזבח הרומז לאשה כל הלילה. וגם **אש המזבח תוקד** **בו אש אהבתה תוקד בו תמיד** ועל ידי כך מתכפר עם האשה מכל הרהוריו שאם יש פירוד עמה ח"ו מהרהר באשה אחרית ואך יתכפר. (עיין הערה טז) באופן כדי שתשרה שכינה בינהם ויבלו בטוב ימיהם ושנותם בנעימים ולא יגיע להם שום נזק צריך יחוד גמור ביניהם כמדובר. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

לה. באורים כבדו ה'. (ח"ג לג)

זוהר מנוקד חלק ג דף לג/ב: **וְקָרַבְנָן דְּאַתְוֹן** (קיבוץ האותיות של יחוד ה') **אִינוּן,** י' **בְּאִישׁ,** ה' **בְּאִשָּׁה,** ו' **בִּבְנֵי חֶתָן,** ה' **בְּפִלָּה.** **זָכָא אִיהוּ מֵאן דְּאֶקְרִיב אֲתוֹן** **דִּידוּ"ד,** בִּיה וּבְאַתְתִּיה וּבְבָרִיה וּבְבָרְתִיה, **בְּקְדוּשָׁה וּבְבָרְכָה בְּנִקְיוֹ בְּעִנּוּה וּבְבִשְׁת פְּנִים בְּכָל מְדוּת טְבִין דְּכְתִיבִין עַל מְאִרֵי מִתְנִיתִין:** **מִתְחַמְמִין בְּאִשִּׁין קְדִישִׁין, דְּאִישׁ וְאִשָּׁה - דְּאִינוּן אִשׁ עוֹלָה וְיִזְרַד,** (כמו) **אִשׁ קְדִישׁ וְעִצֵּי הַמַּעֲרָכָה (סְצִצִית הַמַּקְדָּשׁ הִיוּ מְצִיאִים עֲלִים לְמַעֲרָכָה עַל הַמְּזִבְח וְאֲחִ"כ מְצִיאִים אֶשׁ וְכִנְגַד זֶה אֵז יוֹרֵדֵת אֶשׁ מֵהַשָּׁמַיִם), דְּאִינוּן (הַאִישׁ וְהָאִשָּׁה) עִצֵּי הַקְּדִישׁ אֶבְרִין קְדִישִׁין (הֵם כְּמוֹ הָעֲלִים זֶה שֶׁהֵם מְכוּוֹנִים צִמְעָשִׂיהֶם לְשֵׁם שָׁמַיִם לְעֲשׂוֹת אַחֲדוֹת לְמַעֲלָה), וְאִשׁ שֶׁל גְּבוּהָ נְחִית, דְּאִיהוּ קְדִישׁ הַקְּדִישִׁים, (ולא**

טז. וכמו שכתב רש"י (קהלת פרק ח פסוק טו) "**ושאינו שמח בחלקו לענין אהבת אשתו שטוף אחרי הנשים להרהר אחרי אשת איש**", וכך כתב בספר החינוך - מצוה תקפב משרשי המצוה של ושמח, כי האל ברוך הוא עלה במחשבה לפניו לבראות העולם, וחפצו שיתישב בבריות טובות הנולדות מזכר ונקבה שיזדווגו בהכשר, כי הזנות תועבה הוא לפניו, על כן (מה ההיפך מהזנות) גזר עלינו העם אשר בחר להיות נקרא על שמו שנשב עם האשה המיוחדת לנו להקים זרע שנה שלמה מעת שנשא אותה כדי להרגיל הטבע עמה ולהדביק הרצון אצלה ולהכניס ציורה וכל פעלה בלב, עד שיבא אצל הטבע כל מעשה אשה אחרת וכל עניניה דרך זרות, כי כל טבע ברוב יבקש ויאהב מה שרגיל בו, ומתוך כך ירחיק האדם דרכו מאשה זרה ויפנה אל האשה הראויה לו מחשבתו ויוכשרו הוולדים שתלד לו ויהיה העולם מעלה חן לפני בוראו.

יורדת עליהם אש (קדושה עלומה) כמו קודש הקודשים) ובגין תרין אשין אליו
 (האיש והאיש הם שני גופי אש – פרוש: הם שני קדושות עלומות שהרי שורש
 האיש בקצ"ה ושורש האשה זכנסת ישראל) אמר נביא, (ישעיה כד) באורים
 כבדו יי' (תכוונו זמעשיכם לעשות שפע אחדות ואהבה למעלה). דאינון אשין
 דשכינתא (האיש והאשה גורמים לשכינה לצוא לעולם), דבה (בשכינה) כתיב
 (דברים ד) פי יי' אלהיך אש אוכלת הוא:

ואינון (האיש והאשה) אש עלאה פסא רחמים (אש עליונה שהיא בית שמספיע
 רחמים, שזכות האשה (ביתו) יורד לאיש חסדים). אש תתאה פסא לין (אש
 התחתונה בית שמכיל את הדינים). ואינון בינה (רחמים) ומלכות (לין), מלכות
 אש עולה (אש מלחה תשוקה וכיסופין שמעוררת לון להעניק לה). בינה אש
 יורד (שמורידה שפע של קדושה). יהו"ה (כנגד האיש), עמודא דאמצעיתא,
 אחיד בתרווייהו (מקבל מלמעלה ומספיע למטה). (ושם ה' כלול זהם) בינה
 יה"ו (י-חכמה, ה-זינה, ו-תפארת) ה' מלכות:

משתכחין בבר נש ובאתתיה ובבנוי, ובגין דא לית בר נש שלים, אלא בבן
 ובת. ומאן דלית ליה בן דאיהו ו', אסתלק י' מיניה. ומאן דלית ליה בת, דאיהו
 ה', אסתלק ה' עלאה, דאיהו אם, מן בת זוגיה. דאתון לא שרין דא בלא דא.
 ובגין דא, באיש ואשה בן ובת, דאתעבידו כדקא יאות, שריא עלייהו יהו"ה,
 ואתקריאו (שם י"ד) (דברים יד) בנים אתם לידו"ד אלהיכם.

לו. פרשת נדב ואביהוא.

תנן, בההוא יומא חדותא דכנסת ישראל הוות (זלותו יום השמיני למילואים
 היתה שמחת כנס"י), לאתקטרא בקיטורא דמהימנותא בכלהו קשרין קדישין

(להתקשר ולהתייחד בקשר נאמן וחזק עם הקב"ה). דְּהָא קְטֹרֶת קְשִׁיר כְּלָא כְּחָדָא
 (שהרי הקטורת מהקשרת את כל הספירות (עיין הערה יז)), וּבְגִין כְּהָ אֶקְרִי קְטֹרֶת
 (ולכן נקרא שמה קטורת לשון קשר). וְאִינוּן אֶתוּ, וְקְשִׁירוּ כָּל אִינוּן אֶחָרִינִין כְּחָדָא
 (והם זאו וקשרו את כל הספירות), וְשָׂרוּ לָהּ לְבַר (והשאלו את כנס"י לזד), דְּלָא
 קְשִׁירוּ לָהּ בְּהַדְיָהוּ, וְקְשִׁירוּ מְלָה אֶחָרָא (שלל קישרו אותה איתם ביחד וקשרו
 את הטומאה במקום). וּבְגִין כְּהָ, אֶזְהַר לֹון לְכַהֲנֵי לְבַתְּרָ, דְּכַתְיִב, (ויקרא טז)
 בְּזֹאת יָבֵא אֶהֱרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ: (בזאת הכוונה ביחד עם כנס"י הנקראת זאת) (עיין
 הערה יח):.

יז. בענין הקטורת נעתיק כאן דברים יפים מפירוש הרקאנאטי על התורה - פרשת תצוה: "והוא סוד גדול ראוי לבארו לנו ותבין בו אגב גררא מפני מה תלה הכתוב הקטורת בהטבת הנרות ובהדלקתן שנאמר והקטיר עליו אהרן קטורת סמים בבקר בבקר בהטיבו את הנרות ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה. כבר ביארנו למעלה בסוד התפלה והייחוד כי אין לבא לפני המלך יתברך ויתעלה בלעדי השכינה סימן לדבר אני בצדק אחזה פניך (תהלים יז' טו). כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי. זהו שנאמר בזאת יבא אהרן אל הקדש ... והנה בני אהרן הקריבו אש זרה בחסרון ה"א לא אשה זרה ולא שתו לבם לזאת יקרא אשה וחסרו ה"א מן האשה ונכנסו בלעדי השכינה והנה בהאירם הכחות של מעלה מדת הדין של מעלה העזה אשר חפצה והשתוקקותה להדבק בבתה כמה דאת אמרת ויביאה יצחק האהלה שרה אמו ולא נמצאת ביד בני אהרן כי עשאוה זרה בכוונתם אז ויחרד יצחק חרדה גדולה עד מאוד וחלתה מדת הדין עליהם. ורז"ל המשילו משל מופלא לאדם שהיה הולך בדרך ומצאו הארי בא להזיקו נטל ירך של בשר ונתנו לו לולי זה היה הארי אוכלו כן היה חטא בני אהרן מדת הדין יצאת לקבל חלקה מן הקטורת ולהתאחד ולשמח עם בתה כאשר לא היה זכר לבתה באותו ייחוד חלתה על המקריבין זהו שנאמר ותצא אש מלפני יי' רמז למדת הדין עזה ואמרו רז"ל אמר רבי אמי כל מי שאינו תוכף גאולה לתפלה למה הוא דומה לאוהבו של מלך שבא והרתיק על פתחו של מלך יצא המלך לידיע מה הוא מבקש מצאו שהפליג: הבן זה המאמר היטב וכבר ידעת פירוש גאולה ותפלה. והנך רואה כי הכתוב תלה הקטורת בנרות המנורה כאשר כתבתי והטעם לייחודה עם הבנין ייחוד שלם שימצא מין את מינו ומדת הדין תמצא מקום וענין לחול שם בהעלאת השלהבת והשמן כד"א (משלי כז' ט') שמן וקטורת ישמח לב ממש. (באור: כתב בספר קהלת יעקב סוד המנורה הוא המלכות שעומדת אחורי התפארת, ושלשה קני המנורה הוא חסד גבורה תפארת המאירים לה למעלה, וג' קנים אחרים הן נצח הוד יסוד המאירים לה ולמטה) ואילו היה הכהן מקריב הקטורת לבד היה נענש כבני אהרן כי שינה טכסיסי מלכות ומדת הדין לא היתה מוצאת מקום לחול והיתה חלה על המקריב כמו שאמרו רז"ל בילמדנו פגעה בהם מדת הדין ונשרפו שנאמר ותצא אש.

יח. מדוע זאת נקראת השכינה? כתב בפירוש הרקאנאטי על התורה - פרשת בראשית "ויאמר האדם זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לוקחה זאת". מלת זאת

וּבְכַמָּה גּוֹוִינִין עֲרַבְבוּ חֲדָוּוֹתָא דְכְּנָסַת יִשְׂרָאֵל. חַד דְּלָא אֲתַנְסִיבוּ, וְלֹא אֲתַחֲזִיין לְקַרְבָּא, וְלֹא תִבְרַכָּא עֲלֵמִין עַל יְדֵיהּ (נלדז ואזיהואל זכמה סיבות ערצבו את שמחת כנס"י שלא התחתנו ולכן לא היו ראויים להקריב את הקטורת שדעל ידם יתזרכו כל העולמות). וְחַד דְּלָא הָוּה שְׁעֵתָא פְּדָקָא יְאוֹת. וְחַד דְּדַחְקוּ שְׁעֵתָא. וְחַד, דְּהָא מְקַדְמַת דְּנָא, נְפִיק נִימוּסָא דְּלֵהוֹן.

וַיִּקְרִיבוּ לְפָנַי יי' אִשׁ זָרָה וְגו' (מהי אותה אש זרה שהקריבו, ועוד עם הטעם שמתו בגלל שלא נשאו אשה מפני מה אמר הכתוב שהקריבו אש זרה). וַיְדַאי מְלָה אַחֲרָא אֲתַקְשְׁרוּ בְּקִשְׁוֹרָא דָּא, וְשָׂרוּ לְכְּנָסַת יִשְׂרָאֵל לְבַר (ולאי חיבור זר היא הקליפה הנקראת אש זרה קשרו איתם זקשר של הקטורת והשאיירו את כנס"י בחוץ): אָמַר לִיהּ רַבִּי פְּנַחֲס, לָא תִימָא דְּאִינוּן שְׂאֵרוּ לָהּ לְבַר (אל תאמר שהם זידים השאיירו את כנס"י בחוץ שהרי לדיקים גמורים היו), אֲלָא כְּנָסַת יִשְׂרָאֵל לָא אֲתַקְשְׁרָא עַל יְדֵיהּ (אללל כנס"י לא יכלה להתחזר על ידם לקב"ה). דְּהָא בְּכַל אֲתַר דְּלָא אֲשַׁתְּכַח דְּכַר וְנוֹקְבָא, כְּנָסַת יִשְׂרָאֵל לָא שְׂרִיא בִּינֵיהּ כְּלַל (שהרי בכל מקום שאין איש ואשה זיחד כנס"י לא שורה שם כלל, וללדז ואזיהואל

רומזת לשכינה כד"א מאת יי' היתה זאת. וכתוב בזאת אני בוטח. וכתוב זאת העצה היעוצה על כל הארץ וזאת היד (ישעיה יד' כו'). והזכיר עצם ובשר תבנית גבור וחלש. והנה מאיש לוקחה זאת כמו מאת ה' היתה זאת. גם זאת מעם יי' צבאות יצאה (שם). ויש בזאת גנזי הברכה הרמוזים מאל"ף עד תי"ו והצדיק נקרא זה כענין זה אלי ומכאן תבין פירוש **זאת היתה לי** כי המדה הזאת נתיחדה לדוד כענין אלהים משפטיך למלך תן וגו' וכתוב בזאת ידעתי כי חפצת בי כי הוא הרגל הרביעי מן המרכבה שנאמר רגלי עמדה במישור זהו עורה אלי משפט צוית ובפסוק בזאת יבא נבאר יותר בגזירת האל. (נראה שזאת רומז המידה השביעית (אות ז') יש בה מאת-ת).

שמעתי מהרב אליהו דיסקין שליט"א: בפרק ל"ב בתהילים דרשו חז"ל על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצא - זו אשה שנאמר מצא אשה מצא טוב, יש לומר עוד רמז שכתוב על זאת יתפלל, וזאת זה אשה.

לֹא הִיָּה אִשָּׁה). בְּגִין כֹּה אֲזַהֵר לְכַהֲנֵי, דְּכָתִיב בְּזֹאת יָבֵא אֱהָרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ,
 דִּישְׁתַּכַּח דְּכָר וְנוֹקְבָא. וְעַל דָּא לֹא יִיעוּל כְּהֵנָּא לְקוּדְשָׁא, עַד דִּיתְנַסִּיב. בְּגִין
 דִּישְׁתַּתַּף בְּקִשּׁוּרָא דְכְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל (לְכֹן הַזֵּהִיר אַחֲ"כ (צִפְרַסַת אַחֲרֵי מוֹת) אַת
 הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל בְּזֹאת יִצּוֹר אֶל הַקּוּדֶשׁ, בְּזֹאת זֶה כְּנַסִּי, דְּהִינוּ כְּאֶשֶׁר הוּא יִמְלֹא זִכְר
 וְנִקְיָבָה – נִשׁוּי אִזּוּ יוּכַל לְצוּר לְקוּדֶשׁ, וְלִכְּנֹן הַהִלְכָה שְׁכַהֲ"ג שְׁאִין לוֹ אִשָּׁה אֲסוּר
 לְהַכְנִס לְקוּדֶשׁ הַקּוּדֶשִׁים (עֵיין הַעֲרָה יט). דְּמֵאן דְּלֹא אֲנַסִּיב, שְׁאִרֵי לָהּ לְכְּנֻסַת
 יִשְׂרָאֵל לְבַר, וְהִיא לֹא אֲשְׁתַּתַּפָּא בְּהִדְיָה, וְעַל דָּא אֲשְׁתַּכַּח עֲרַבּוּבִיא בְּהֵהוּא
 יוֹמָא לְגַבִּיָּהוּ (כִּי מִי שֶׁלֹּא נִשָּׂא אִשָּׁה הוּא מִשְׁאִיר אַת כְּנַסִּי בְּחוּץ צִכּוּל הַתְּפִילוֹת
 וְהַמְלוֹת שְׁלוֹ, וְהִיא אֵינָה מִשְׁתַּתַּפֶּת עַל יְדוֹ, וְלִכְּנֹן נִמְלֹא עֲרַבּוּבַת הַשְּׂמֵחָה צִיוּם הַהוּא
 עַל יְדַם).

לז. רַק מִי שְׁנִשׁוּי יִכּוּל לְגַרוּם יַחּוּד לְמַעְלָה וּמַעְלַת הַגּוּרָם יַחּוּד. ח"ג לז/ב.

זוֹהַר חֲלֵק ג' דָּף לז/ב. וְיִהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי, רַבִּי יוֹסִי פָּתַח וְאָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים
 ב) כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים כֵּן רַעֲיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת. כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, דָּא כְּנֻסַת
 יִשְׂרָאֵל, וְהָא אִוְקְמוּהָ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁבַּח לָהּ לְכְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל,
 וְחַבִּיבוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְקַבְּלָהּ, לְאַתְדַּבְּקָא בָּהּ:
 וְעַל דָּא, מֵאן דְּאֲנַסִּיב, בְּעֵי לְשַׁבְּחָא לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלְשַׁבְּחָא לָהּ
 לְכְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל (וְעַל כֵּן מִי שֶׁנִּשָּׂא אִשָּׁה לְרִיךְ לְשַׁבַּח לְקַבְּ"ה וְלְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל מֵאֵל
 אִשְׁתּוּ), דְּהָא תְּנִינָן בְּכֻלָּא בְּעֵי לְאַחַזְזָא עוּבְדָּא (שְׁהִרֵי לְמַדְנֹו צִכּוּל דְּזַר שְׁאֵלֶם

יט. גם במדרש קשרו את מות נדב ואביהוא לאיסור של כה"ג להכנס לקודש הקודשים ללא אשה
 מדרש רבה ויקרא פרשה כ פסקה ט אבא חנין אומר ע"י שלא היה להם נשים דכתיב וכפר בעדו
 ובעד ביתו ביתו זו אשתו: ולמדנו מכאן טעמו של דבר שהיות והכה"ג צריך לכפר על עם ישראל כל
 עוד אין לא אשה אין לו אפשרות לכפר עליהם.

עושה למטה כריד לראות ולדעת מה נעשה ונגרס עי"ז למעלה), כִּמָּה דְאִיהוּ בַר
 נֶשׁ מִתְדַבֵּק בְּבֵת זֹוּגִיהּ, וְחִבִּיבוּתָא דִּילִיָּה לְקַבְּלָהּ (כמו שהאדם מתדבק בצבת
 זוגו ואהבתו היא אליו), כִּד אֶתִּי לְמַפְלַח קָמִי מִלְּפָא קְדִישָׁא, הוּא אֶתְעַר זֹוּגָא
 אַחֲרָא, דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא חִבִּיבוּתָא דִּילִיָּה לְאֶתְדַבְּקָא בְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל
 (כשצא לעבוד לפני המלך הקדוש בתפילה ובשאר מלכות הוא מעורר את הזיווג
 העליון של כנס"י בקצ"ה, (כי רק על ידי שהוא נשוי יכול לעורר את הזיווג
 העליון במעשה המלכות) שהרי הקצ"ה אהבתו ורלונו להתדבק בכנס"י (ממילא
 יבין האדם כמה נחת הוא עושה כאשר עושה מלווה לשם יחוד קצ"ה ושכנתיה),
 וּמֵאֵן דְּאֶתְעַר מְלָה, קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא מְבָרַךְ לִיהּ, וּכְפִנְסַת יִשְׂרָאֵל מְבָרַכָא לִיהּ,
 וְהָא אֶתְמַר (ומי שמעורר את היחוד קצ"ה מצדך אותו וכנסת ישראל מצדך
 אותו, (שיתצרך בשפע צרכה ממה שנשפע על ידי היחוד שגרם במעשיו):

לח. אשה כי תזריע וילדה זכר.

זוהר חלק ג דף מב/ב. (ויקרא יב) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ. תִּנְיִן, אִשָּׁה מִזְרַעַת
 תַּחֲלָה יוֹלְדֵת זָכָר (ולכן הזכיר הכתוב את ענין ההזרעה). רַבִּי אֶחָא אָמַר, הָא
 תִּנְיִן, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא גָזַר עַל הָהִיא טְפָה, אִי אִיהוּ דְּכָר אִי אִיהִי נוֹקְבָא,
 וְאֵת אִמְרַת אִשָּׁה מִזְרַעַת תַּחֲלָה יוֹלְדֵת זָכָר?

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא אֲבָחִין בֵּין טְפָה דְּדְכוּרָא וּבֵין טְפָה
 דְּנוֹקְבָא, וּבְגִין דְּאֲבָחִין לִיהּ, גָּזַר עָלֶיהּ, אִי לְהוּי דְּכָר אוּ נוֹקְבָא (אמר ר' יוסי
 ולאי שהקצ"ה מצחין בין טיפה שהזריע תחילה הזכר לבין טיפה שהזריע תחילה
 נקיבה ולפ"ז גוזר אם יהיה זכר או נקיבה):

לט. שמתקדש בזיווג גורם להשרות עליו רוח קדושה ח"ג מג/א.

זוהר חלק ג דף מג/א. תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ אֲתִי לְאֲתִקְדָּשָׁא לְאֲזִדְוּוּגָא בְּנוֹקְבִיָּה (צוא ורלאה צשעה שצא האדם להתקדש ולהתיחד עם אשתו. (אמר לשון לכתקדשא כי מלות היחוד כריכה קדושה ציותר), בְּרַעוּתָא קְדִישָׁא דִּילֵיהּ, אֲתַעַר עֲלֵיהּ רוּחָא קְדִישָׁא (כשמתיחד בכלון של קדושה מתעורר עליו רוח קדוש מלמעלה), פְּלִיל דְּכַר וְנוֹקְבָא (עיין הערה כ). וְרַמִּיז קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְחַד שְׁלוּחָא מְמַנָּא עַל עַדוּיֵיהוֹן דְּבַנֵּי נָשָׁא, וּמְנֵי בִידֵיהּ הֵהוּא רוּחָא, וְאוּדַע לֵיהּ, לְאֵן אֲתַר יְפִקוּד לֵיהּ (ומרמז הקצ"ה לשליח אחד הוא המלאך גבריאל הממונה על ההריון של בני אדם ומוסר זידו הרוח ההוא ומודיע לו לאיזה מקום יפקוד ויתן אותו).

מ. כל הנשמות יוצאות זו"נ. ח"ג מג/ב.

זוהר חלק ג דף מג/ב. תָּא חֲזִי, כָּל רוּחִין דְּעֵלְמָא פְּלִילֵן דְּכַר וְנוֹקְבָא, וְכַד נְפָקִין, דְּכַר וְנוֹקְבָא נְפָקִין, וְלְבַתֵּר מִתְפָּרְשֵׁן בְּאַרְחֵייהוּ, אִי זְכִי בַר נָשׁ, לְבַתֵּר מְזִדְוּוּגֵי כְּחָדָא. וְהֵינּוּ בֵּת זוּגוּ, וּמִתְחַבְּרֵן בְּזוּוּגָא חַד בְּכֻלָּא, רוּחָא וְגוּפָא. דְּכַתִּיב, (בראשית א) תוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ. מֵאִי לְמִינָהּ. הֵהוּא רוּחָא דְּבַר נָשׁ דְּנִפִיק זוּגֵיהּ דְּדַמֵּי לֵיהּ:

כ.למבינים בסוד הספירות: כוונת הזוהר שכל נשמה נוצרת מיחוד של קב"ה ושכנתיה, לכן כל נשמה כלולה מדכר ונקובא אלא שבזכר שולט יותר הצד של ז"א ובנקיבה יותר צד המלכות, ומסתבר שזה הסיבה למה שכתב בסידור יעב"ץ: ואז יאהבו זה לזה ויהיו ביניהם פקחים, כי כפי מה שתהיה אהבתם זה לזה בשעת תשמיש כן יהיה פקחות הנער היולד וסכלותו. הטעם: (ע"ש מה שהוא כתב) כי כפי אהבתם כך יש יחוד זו"נ למעלה וממילא כך יוצאת נשמה קדושה ובריאה יותר.

מא. לא טוב היות האדם לבדו, והרי נברא זו"נ. ח"ג מד/ב

(בראשית 3, יח) וַיֹּאמֶר יְיָ לֵאמֹר לֹא טוֹב הָיְתָה הָאָדָם לְבֶדּוֹ אֶעֱשֶׂה לוֹ עֵצָה, כְּנֶגְדּוֹ. הפירוש הפשוט לפסוק: להיות לבד, זה לא טוב.

שאלה: הרי חז"ל אמרו כי האדם נברא תחילה שני פרנפים לבוקים בגזם, אם כך מה הפירוש לא טוב היות האדם לבדו? (עיין מקורות בהערה כא)

שאלה זו שואל הזוהר הקדוש (חלק ג דף מד/ב) וז"ל: וְכִי לְבַדּוֹ הָיָה, וְהָאֵל פְּתִיב, (בראשית ה) זָכַר וַיִּנְקְבָה בְּרָאָם. וַתִּנְיֶן אָדָם דּוּ פְּרָצוּפִין אֲתַבְּרִי, וְאֵת אֲמֵרַת, לֹא טוֹב הָיְתָה הָאָדָם לְבֶדּוֹ. (וכי לבדו היה, והרי כתוב בצריחה הראשונה כתוב: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכַר וַיִּנְקְבָה בְּרָא אֹתָם, נמלא שמהתחלה היו שנים, ולמדנו במסכת ברכות כי האדם נברא לו פרנפים אם כן מה פירוש הפסוק לא טוב היות האדם לבדו? מתרץ הזוהר הקדוש: אֵלָא דְלֹא אֲשַׁתְּדַּל בְּנוֹקְבִיָּה, וְלֹא הוּת לִיָּה, סָמָךְ לְקַבְּלִיָּה, בְּגִין דְּהוּת בְּסִטְרוֹי, וְהוּוּ כְּחֻדָּא מְאַחֲרָא, וְכִדִּין הָיָה הָאָדָם לְבַדּוֹ, אֶעֱשֶׂה לוֹ עֵצָה כְּנֶגְדּוֹ. מֵהוּ כְּנֶגְדּוֹ, לְקַבֵּל אֲנָפוּי, לְאֲתִדְבָּקָא דָּא בְּדָא אֲנָפוּי בְּאֲנָפוּי, מָה עֵבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, נִסְר לִיָּה וְנִטִּיל נוֹקְבָא מִנִּיָּה, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) וַיִּקַּח אֶחָת מִצְלָעוֹתָיו. (לא טוב לבדו פירוש לא טוב שאלם נמלא ללא אהבה אחווה שלום ורעות עם רעייתו, משום שכאשר הם לבוקים מגזם ולא רואים את פני השני, אין

כא. וזה לשון הרמב"ן כאן: "איננו נראה שנברא האדם להיות יחיד בעולם ולא יוליד, שכל הנבראים זכר ונקבה מכל בשר נבראו להקים זרע, וגם העשב והעץ זרעם בהם: אבל יתכן לומר כי היה כדברי האומר (ברכות סא) דו פרצופים נבראו, ונעשו שיהיו בהם טבע מביא באיברי ההולדה מן הזכר לנקבה כח מוליד, ... והיה הפרצוף השני עזר לראשון בתולדתו.

אהבה ואיחוד זיניהם וזה נחשז שחוא לזל. ולכן הפריד ה' וחילקם לשניים, וכעת היא עזר כנגדו, מה הכוונה כנגדו? כנגד פניו, שעל ידי שהם רואים אחד את השני הם יכולים להתחבר זה לזה פנים בפנים. (עיין הערה כב)

מב. הנסירה. חלק ג דף מד/ב.

זוהר חלק ג דף מד/ב. מה עבד קודשא בריה הוא, נסר ליה ונטיל נוקבא מניה, הדא הוא דכתיב, (בראשית ב) ויקח אחת מצלעותיו. מהו אחת (למה לא כתוב אחד) דא נוקבא דיליה (שלקח את החלק הנקיבה שבו, אחת לשון נקיבה). כמה דאת אמר, (שיר השירים ו) אחת היא יונתי תמתי.

כב. נראה לחדש לפי זה תירוץ על השאלה מדוע כתבה התורה לא טוב היות האדם לבדו ולא כתבה טוב לאדם להיות נשוי? יתכן לומר בסוד הדברים: שיש תמיד ליצור תחילה מצב של לא טוב ורק מתוך כך לברוא את הטוב ולכן אדם נברא תחילה לבד (אלא שבאמת הם עכשיו בעולם שני פרצופים שלא יודעים אחד מהשני) במצב של לא טוב והטעם שאין הטוב ניכר אלא בהעדרו, (וזה סוד יום שני שלא נאמר בו כי טוב ע"ש בזוהר) ורק אח"כ מוצא את הטוב את אשתו מצא אשה מצא טוב יום שלישי שנאמר בו פעמים כי טוב. (נמצא שכל אחד נברא תחילה יום אחד, אח"כ יש יום שני שבו לא נאמר כי טוב וזה המציעות הרצויה עכשיו ולכן לא נאמר טוב להיות נשוי שכן עכשיו לא טוב לו להיות נשוי אלא טוב לו להיות לא טוב ואח"כ מגיע יום שלישי שיש בו פעמים כי טוב)

וראה דברי הרמח"ל: ספר אדיר במרום ח"ב - מאמר רישא וסופא. וכאן קראה אשה. וסוד הענין, כי הלא בסוד אדם - זכר ונקבה בראם, אך היו שניהם ביחד, והבן היטב הענין. כי מצד היחוד העליון הכולל ראש וסוף כאחד גם הם יצאו כך, **בסוד אדם, דהיינו כללות אחד.** ואדרבא, לזה צריך לבא בסוד הזיווג אח"כ, שלכן (זוהר ח"ג דף ז), זכר בלא נוק' פלג גופא, שכשמתחברים אז נשלם האדם. אך הוצרך בתחלה שתעשה הנסירה ואז יהיו כל אחד לבדו, ויעשה ההעלם. כי בזה, כשחוזרים ומתחברים יש הריוח שמתגלה היחוד בסוד הסופא, **מה שמחזיר הרע לטוב,** שלא נעשה קודם לכן כנ"ל. ועל כן נעשו מחוברים והפרידם, כדי שיחזרו להתחבר.

והם ג' הבחינות ראש אמצע וסוף. ובסוד הראש ובסוד הסוף נקראים אדם, בחינתם - בחיבור. ובסוד האמצע נקראים איש ואשה, בשני השמות, כל אחד לעצמו. אלא שנודע אעפ"כ שהסוף נגזר מן הראש, ואדרבא הוא האבדה בסוד ההעלם כנ"ל, שעל כן צריכה לחזור לבעליה. וזהו (בראשית ב, כג) לזאת יקרא אשה, וזה מצד סוד הגוף שבעבורו הוצרך ההעלם כנ"ל:

ותראה כי שם י"ק מתחלק באיש ואשה כידוע, וסודם או"א. ותבין בכאן סוד גדול מאד. כי בחי' שרש או"א הם העושים כל הדברים בבחי' הראש והסוף עם כל פעולותיהם, והם הגורמים להם לעמוד כל אחד במקומו בהנהגה מחולקת וכ"ו ע"ש.

וַיְבִיֵאֵה אֶל הָאָדָם, אֶתְקִין לָהּ כְּכֹלָה וְאֵיִתִּי לָהּ לְמַהּוּי לְקַבִּיל אֲנָפוּי נְהִירִין
 אֲנָפִין בְּאֲנָפִין (ויצאה אל האדם – התקין אותה ככלה מקושטת כ"ד מיני
 תכשיטים כמנין ויציאה, והציא אותה שתהיה כנגד פניו שיהיו מאירים פנים כנגד
 פנים). וּבְעוֹד דְּהָוָה מִתְדַבֵּקָא נּוֹקְבָא בְּסִטְרוֹי, הָוָה הָאָדָם לְבַדּוֹ (ובעוד שהיתה
 הנקיבה לבוקה מאחוריו היה האדם לבדו). לְבַתֵּר, סְלִיקוּ תִירִין, וְקָמוּ שְׁבַע
 כְּחֵדָא (אחרי שנחלקו לשנים עלו למיטה שניים וקמו שבע):

מג. מִפְרִיד בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ מִפְרִיד בֵּין כְּנַסִּי לְהַקְבִּי"ה. (ח"ג מד:)
 זוהר חלק ג דף מד/ב. תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְאֶתְכַנְּשׁ לְגַבֵּי אָדָם (בוא וראה בשעה
 שחיה נתקנה להיות ראויה לאלים), קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִיךְ לוֹן (הקצ"ה כרך
 אותם), הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית א) וַיְבָרַךְ אוֹתָם אֱלֹהִים. כְּחֵזֵן דְּמִבְּרַךְ
 לְכֹלָה בְּשַׁבַּע בְּרָכוֹת. מְכָאן אוֹלִיפְנָא, חֲתָן וְכֹלָה, פִּינּוֹן דְּאֶתְבָּרְכֵן בְּשַׁבַּע בְּרָכוֹת
 אֶתְדַבְּקוּן כְּחֵדָא, כְּדוּגְמָא דְלַעִיל (מכאן למדנו כי חתן וכלה כיון שנתזכרו בשבע
 ברכות הם יכולים להתדבק ולהיחד כדוגמת מעלה (שגם כנס"י מתיחדת רק
 אחרי שבע ברכות)): וְעַל דָּא מֵאן דְּאֵתִי לְאֶתְחַבְּרָא בְּאֲנָתּוֹ דְאֶחָרָא, הָא פְּגִים
 זְוִיגָא, דְהָא זְוִיגָא דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, בִּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲוֹדוּי, בְּזִמְנָא
 דְאִיהוּ בְּרַחֲמֵי, וּבְזִמְנָא דְאִיהוּ בְּדִינָא. תָּא חֲזִי, מֵאן דְּמִתְחַבְּרָא בְּאֲנָתּוֹ דְאֶחָרָא,
 כְּאִילוּ מְשַׁקֵּר בִּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְעַל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לָא מְכַפֵּר לִיהּ בְּתַשׁוּבָה, וְתַשׁוּבָה תְּלִיָא עַד דִּי־סִתְּלַק מִמְּעֻלְמָא, הֵדָא הוּא
 דְכְּתִיב, (ישעיה כב) אִם יְכּוֹפֵר הָעוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד תִּמּוֹתָיו. וְאִימְתִי, בְּשַׁעֲתָא
 דְעָאֵל בְּתַשׁוּבָה לְהוּא עֻלְמָא, וְאִית לִיהּ לְקַבְּלָא עוֹנְשָׂא: (ועל כן מי שזכא

להתחבר באשה של אחר הוא פוגם את הזיווג העליון, שהרי זוג של כנסת ישראל
 בהקב"ה בלבד, בין שהוא ברכמים בין שהוא בדין, הוא וראה מי שמתחבר באשה
 של אדם אחר, כאילו משקר בהקב"ה ובכנסת ישראל, ועל כן הקב"ה לא מכפר לו
 בתשובה, ותשובה תולה עד שיסתלק מהעולם וכ"ו).

מד. שבע ברכות גורמים שפע טוב לכנסת ישראל. חלק ג דף מד/ב.

זוהר חלק ג דף מד/ב תמן תנינן (במסכת ברכות) כל הנהנה מן העולם הזה
 בלא ברכה, כאלו גזל לקודשא בריה הוא וכנסת ישראל, דכתיב גזל אביו
 ואמו וגו'. כל הנהנה מן העולם הזה, כלל (כל - זה כלל ובא לרבות לא רק
 אוכל) דא איהו אינתו. מאן דאתדבק באנתו למהני מנה, ואף על גב, דאיהו
 פנויה, ואהני מנה בלא ברכה, כאלו גזל קודשא בריה הוא וכנסת ישראל.
 מאי טעמא, בגין דזוגא דלהון, בשבע ברכות הוא. ומה על פנויה כה, מאן
 דיתדבק באנתו דאחרא, דקאים פגוונא דלעילא, בזוגא דז' ברכות, על אחת
 כמה וכמה.

באור: כל הנהנה בא לרבות אשה, שמי שנדבק באשה אפילו פנויה להנות ממנה
 בלא שבע ברכות שמזרכים את הכלה כאילו גזל להקב"ה וכנסת ישראל, בגלל
 שהחיבור שלהם (של כנס"י והקב"ה) בשבע ברכות, ומה על פנויה כה מי שנדבק
 באשת איש שהיא עומדת כדוגמת מעלה בחיבור עם בעלה על ידי שבע ברכות
 על אחת כמה וכמה שנקרא גזל.

כמו שלמדנו לעיל שמי שלא מזכיר גזל את הקב"ה וכנס"י, מי שנדבק באשה ללא
 ברכה שזה חיבור ללא קדושה, מונע את השפע מהקב"ה לכנס"י.

מה. אשה כי תזריע וילדה זכר-ברכה. חלק ג דף מה/ב.

זוהר חלק ג דף מה/ב . תא חזי, בַּשְּׁעֵתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשֶׁתְּכַח בָּהּ
בְּכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, בְּאִינוּן זְמַנִּין דְּאֲשֶׁתְּכַח עִמָּה (בזכותם הזמנים הראויים ליחוד),
וְהִיא מִתְעַרְת רְעוּתָא לְגַבִּיּהּ בַּקְדָּמִיתָא (והיא מתעוררת תחילה התעוררות לרונ
אליה על ידי המעשים טובים של עם ישראל), וּמִשְׁכָּאת לִיהּ לְגַבָּהּ , בְּסִגְיָאוֹת
חֲבֵתָא וְתִיּאֻבָּתָא (והיא מושכת אותו אליה לסקוד היחוד בחיבה ואהבה גדולה
ובהשתוקקות), כְּדִין אֲתִמְלִיא מְסֻטָּרָא דִּימִינָא (אז היא מתמלאת שפע מהחסד
שבימין), וְכַמָּה אוּכְלוּסִין מִשְׁתַּכְּחִי בְּסֻטָּרָא דִּימִינָא, בְּכֻלָּהּ עֲלָמִין (ואז כמה
המוני מלאכים נמלאים בכל ימין שהוא חסד, בכל העולמות כלומר שנמשך שפע
טוב לכל העולמות ולא רק לעם ישראל).

וְכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעֵר חֲבִיבוּתָא וְרְעוּתָא בְּקְדָּמִיתָא, וְהִיא אֲתַעֵר
לְבַתָּר, וְלֹא בְּזִמְנָא דְאִיהּ אֲתַעֵר (אבל כאשר הקב"ה מעורר אהבה ורלון
תחילה כלומר שהוא מעורר מעלמו אל היחוד לפי שאין מעשים טובים של ישראל
לגרום את היחוד (וללא שפע בכלל ימותו כולם) וכנס"י מתעוררת אח"כ ולא
בזמן שהקב"ה התעורר), כְּדִין כְּלָא בְּסֻטָּרָא דְנוּקְבָא אֲשֶׁתְּכַח, וּשְׁמָלָא אֲתַעֵר
(אז כל השפע מגיע מכל שמאל גבורה ודין), וְכַמָּה אוּכְלוּסִין קִיִּימִי וּמִתְעַרְי
בְּסֻטָּרָא דְשְׁמָלָא בְּכֻלָּהּ עֲלָמִין (וכמה המוני מלאכים עומדים ומתעוררים מכל
שמאל גבורה ודין בכל העולמות).

כְּהִיא גְּוֹנָא כְּתִיב, אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר וְגו' (שאלם האשה מזרעת תחילה
יולדת זכר). מַאי טַעְמָא? תַּנְיִנן, עֲלָמָא תַּתָּאָה כְּגוֹנָא דְעֲלָמָא עֲלָאָה אֲשֶׁתְּכַח,
וְדָא כְּדוּגְמָא דְדָא (העולם התחתון נמלא כדוגמת העולם העליון וזה כדוגמא של

זה לכן שהנקיזה שהיא כנגד כנס"י מתעוררת יש זכר להינו חסד (עיינן הערה כג),
 אבל שהאיש שהוא כנגד הקב"ה התעורר תחילה יש לין נקיזה): ועל דא, קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא גָזַר דְּכַר אוּ נוֹקְבָא, לְאַשְׁתַּכְּחָא רְעוּתָא בְּעֻלְמָא (ועל כן הקב"ה גוזר
 זכר או נקיזה למאורא רלון בעולם, כי על ידי מה שאיש ואשה יעשו למטה יגמרו
 התעוררות למעלה). למדנו מכאן כל פעם שאשה שמחה ויש זה רלון לגבי בעלה
 היא משפיעה זכר בעולם זכר בגימטריא ברכה.

מ.ו. בזווג ניתן להגיע עד הכתר.

זוהר – סתרי תורה כרך א (בראשית) פרשת וילא דף קנז עמוד ב

כיון דנקטא ליעקב תחות גדפאה כדין וישכב עמה בלילה הוא (ולא כתיב
 ההוא), הוא דסתים מכלא, הוא דכל ברכאן וכל קדושין נפקי מתמן, יעקב לא
 כתיב אלא הוא מאן דאתחזי לאתערא לגבה.
 הכתר העליון שסתום מהכול שכל הזכרה וכל הקדושה יולאת מסם, הוא שכז
 עימם, שכן כאשר יש זווג קדוש באחדות גדולה זוכים, להגיע לכתר, וכמו שרש"י
 כבר כתב על הוא – הקב"ה סייע באותו זיווג.

מ.ז. מצוות עונה דבקות בה'. חלק ג דף מה/ב

וּבְכֻלָּא בְּעֵי בַר נָשׁ לְאַתְדַּבְּקָא רְעוּתָא לְעֵילָא לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (בכל
 דבר כריך האדם לדבק רלונו למעלה בקב"ה), לְאַשְׁתַּכְּחָא רְעוּן בְּעֻלְמָא (כדי
 למאורא רלון בעולם, ר"ל כיון שתנועות האדם מעוררות למעלה לכן כריך האדם

כג. ע"ש הפסוק זכר חסדו, זכר רב טובך יביעו, זכור מצוות עשה חסד, שמור לא תעשה דין, לכן
 איש חייב בעיקר בעשה ואשה בעיקר בלא תעשה ודו"ק, בסוד אשה יראת ה' (עיינן גר"א על
 הפסוק השני בשיר השירים). גם זכר בגימטריא ברכה (227).

סִיכוּיִן בְּזוּגוֹ לִיחַד אֶת הַקְּבָ"ה וְכַנְסִי בְּמַעֲשָׂיו). זְכָאָה חוּלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקָיָא,
 דְּאִינוּן יְדַעִין לְאֲדַבְּקָא רְעוּתָהוֹן לְגַבֵּי מַלְכָּא קְדִישָׁא (אֲשֶׁרִי חִלְקִים שֶׁל הַלְדִיקִים
 שֶׁהֵם יוֹדְעִים לְהִלְדִיק לְכֹונֵס אֶל הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ), עַל־יְהוּ כְּתִיב, (דְּבָרִים ד) וְאִתָּם
 הַדְּבָקִים בְּיָי' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלָכֶם הַיּוֹם (עַל־יְהוּם נֹאמֵר וְאִתָּם הַלְדִיקִים – שְׁכֵן
 לְדַבְּרֵי זֶה' פִּירוּשׁוֹ לְחַשׁוֹב עַל ה' וְכֹאשֶׁר הָאֵלֶּם בְּזוּגוֹ חוֹשֵׁב עַל הַקְּבָ"ה הוּא
 לְדַבֵּר זֶה' נִמְלָא שְׁבִזוּגוֹ הוּא לְדַבֵּר זֶה'). (עֵינֵי הָעֵרָה כֵּד)

מח. יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵיךְ. (ח"ג נט)

זוהר חלק ג דף נט/א: רבי יצחק, אמר מכאן אוליפנא (מזה שהדיבור נשמע
 למשה רבינו מן שני הכרוזים), דבכל אתר דלא אשתכח דכר ונוקבא, לאו

כד. ספר מנורת המאור - אות [קפד] אבל מהזווג והחבור אשר בו הכונה טובה ולשם שמים יצא
 הפרי טוב ונאות והוא ראוי לחיי הגוף והנפש. ועליו נאמר: 'פרי צדיק עץ חיים' (משלי יא, ל). לפי
 שמחשבת הצדיק נקשרת בעליונים ומושכו למטה ונקשר האור הבהיר בטפתו והנוצר ממנה
 (הילל) חוזר לעלות לאותו מקום שחצב ממנו, בדמיון קלוח המים הנמשך ממקום גבוה למקום
 נמוך, יוכל לעלות בכחו למקום גבוה אחר שוה לגבוה, שיצא ממנו. וכן יש כח במחשבת האדם,
 אשר באה ממקור הנפש השכלית שנמשכה מן העליונים, לחזר ולעלות ולהגיע עד מקום מוצאה:
 וכך היו נוהגים החסידים הראשונים, כי לעולם היתה מחשבתם נדבקת בעליונים ונקשרת בשכל
 הפועל, עד שהיו מושכים האור הבהיר למטה ומוסיפין ברכה בכח מחשבתן בדברים שהיו חפצים
 ורואים שהיה הצרך בהם לשם שמים. וזהו סוד צפחת השמן של אלישע וכד הקמח של אליהו
 ודברים אחרים רבו מלספר, כשהיו נותנין פניהן ומחשבתם לטובה והיה מתברך. ולפעמים נותנין
 בו עיניהם לכלות בענשו והיה כלה ונפסד. וזהו סוד "כל מקום שנתנו חכמים עיניהם או מיתה או
 עני'. וגם מה שאמרו: נתן עיניו בו ונשאה גל של עצמות. סוף דבר: בדבוק מחשבתם למעלה היה
 בהם כח לעשות כל כונתם, אם טוב ואם רע ... כי אפלו כשהיו עוסקים בצרכי הגוף כל כונתם
 היתה לשם שמים ולא היתה מחשבתם נפרדת מן האור העליון אפילו רגע. ומתוך כך זכה יעקב
 להוליד שנים עשר שבטים, כלם צדיקים גמורים תמימים בדמיון סדרי עולם ובדמות המערכת
 העליון, לפי שלא היתה מחשבתו נפרדת מן האור העליון אפילו בעת החבור והתשמיש. ולכך
 אמר שלמה: 'בכל דרכיך דעה' (משלי ג, ו). ודרשו רבותינו: אפילו לדבר עברה. רוצה לומר, אפילו
 בצרכי הגוף, שהם נקראים עברה כנגד המשכלות: וזה נקרא 'דעה'. וגם חבור אלקנה אל חנה
 אשתו, לפי שהיתה לשם שמים נקרא גם כן 'ידיעה', דכתיב: 'וידע אלקנה את חנה אשתו' וגו'
 (שמואל א, א, יט). וכן אמרו על 'בכל דרכיך דעה' וכל מעשיך יהיו לשם שמים: ומה שהבטיח
 הכתוב על זה: 'והוא יישר ארחתיך' (משלי ג, ו), רוצה לומר, שהמאור העליון ידבק במעשיו ויהיו
 כלם נכוחים וקימים.

כדאי למחמי אפי שכינתא (ר' ילחק אמר מכאן למדנו בכל מקום שלא נמלא זכר ונקיבה (באהבה ואחדות ביניהם) אינו כלאי לראות את פני השכינה), הדא הוא דכתיב (תהלים קמ יד) ישבו ישרים את פניך (זהו שכתוב יסבו ישרים את פניך (וישרים הם זכר ונקיבה שמישרים פניהם זה לזה)), ותנין כתיב (דברים לב ד) צדיק וישר הוא, דכר ונוקבא, אוף הכא כרובים דכר ונוקבא, ועלייהו כתיב (תהלים צט ד) אתה כוננת מישרים, ועמים במישרים (מישרים הכוונה לאשר הם מישרים פניהם זה לזה), ובגיני כך (שמות כה) ופניהם איש אל אחיו (שלא זה שעת ללון), והא אוקימנא:

תניא אמר רבי יוסי, זמנא חדא, הוה צריכא עלמא למטרא, אתו לקמיה דרבי שמעון, רבי ייסא ורבי חזקיה ושאר חברייה. אשכחיהו דהוה אזיל למחמי, לרבי פנחס בן יאיר, הוא ורבי אלעזר בריה. כיון דחמא לון, פתח ואמר, (תהלים קלג) שיר המעלות הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. מאי שבת אחים גם יחד (על מי זה נאמר?): כמה דאת אמר, ופניהם איש אל אחיו, בשעתא דהוו חד בחד (יחוד קב"ה וכנס"י) משגיחין אנפין באנפין (הכרוזים פניהם איש אל אחיו, אז) כתיב מה טוב ומה נעים. וכד מהדר דכורא אנפוי מן נוקבא (הקב"ה מכנס"י), ווי לעלמא. כדין כתיב, (משלי יג) ויש נספה בלא משפט. בלא משפט ודאי, וכתיב, (תהלים פט) צדק ומשפט מכון כסאך, דלא אזיל דא בלא דא, וכד משפט, מתרחק מצדק, ווי לעלמא. והשתא חמינא, דאתון אתיתון, על דדכורא לא שריא בנוקבא (ולכן לא יורדים גשמים), אמר, אי לדא אתיתון גבאי תיבו. דהאי יומא אסתכלנא, דיתהדר כלא למשרי אנפין באנפין... עד דהוו יתבי, אתא חד בר נש, אמר, אנתו דרבי שמעון אתסיאת ממרעהא (אשתו של רבי שמעון התרפאה ממחלתה). וחברייה שמעון קלא,

דְּקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁבַק לְאִינוּן חוּבֵי דְדָרָא (וועוד אמר כי החזרים שמעו צת
 קול שהקב"ה מחל לעוונות הדור) ... אָמַר לְהוּ (רשב"י) נְקוּם וְנִזְיֵל דְּקוּדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אַרְחִישׁ לָן בְּנִסְיָן: (עיינן הערה כה)

מט. מחשבות טמאות מטמאות את הוולד. ח"ג דף עז.

בְּגִינֵי כַּךְ (שְׂרוּחַ רַעָה שׁוֹרָה עַל יִלְדִים) אֹרִייתָא אַזְהַרְתָּ לְהוּ לְבָנֵי נְשָׂא,
 וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם וְהִייתֶם קְדוּשִׁים וְדָאֵי. אֵי אֲשַׁתְּכַח בַּר נֶשׁ קְדִישָׁא, לָא מְסַתְּפֵי
 מִינָהּ, דְּכַדִּין זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֵלִין ג' מְלֶאכִין קְדִישִׁין דְּאִמְרוּ, וְנִטְרִין
 לֵיהּ לְהַהוּא רַבִּי, וְהִיא לָא יְכָלָא לְאַבְרָשָׁא לֵיהּ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים
 צא) לֹא תֵאוּנָה אֵלֶיךָ רָעָה וְנִגַּע לֹא יִקְרַב בְּאַהֲלֶךָ. מֵאֵי טַעְמָא לֹא תֵאוּנָה אֵלֶיךָ
 רָעָה. בְּגִין כִּי מְלֶאכִיו יִצְוֶה לָךְ, וְכְּתִיב (תהלים צ) כִּי בִי חָשַׁק וְאֶפְלְטָהּ:

נ. ערות כלתך לא תגלה. חלק ג דף עח/א.

זוהר חלק ג דף עח/א. רבי חזקיה אמר, כלא ברזא עלאה הוא (כל עניני
 העריות הם צסוד עליון), לאחזאה דמאן דפגים לתתא, פגים לעילא (להראות
 שמי שפוגם למטה פוגם למעלה). ערות כלתך לא תגלה (צא ללמד את מה
 ששנינו), דתנינן עונתן של תלמידי חכמים משבת לשבת. בגין דידיעין רזא
 דמלה (לפי שהם יודעים סוד הדבר שכליל שבת יש יחוד קב"ה וכנס"י), ויכונון

כה. כתב בספר דרך פקודך - מצוה א (לבני יששכר) הנה תתבונן שסיבת עצירת המטר שהוא
 גורם לרעב ח"ו הוא מחמת העדר היחוד פב"פ, ותשכיל ותדע שהקדוש רשב"י הוא הצדיק יסוד
 עולם, היתה אשתו חולה בזמן העדר היחוד העליון, וכד אתהדר כלא למשרי אנפין באנפין
 אתסיאת מחלייה ואתבשרו חברייה, הבן הענין ותשכיל דמש"ה לא אמרו לו ג"כ החברים מחולי
 אשתו להתפלל עליה כי חשבו שסיבת חוליה הוא ג"כ מחמת העדר היחוד העליון שכביכול האשה
 העליונה אינה ראויה לזווג, וכאשר ביקשו ממנו להתפלל על הכלל כולו ממילא ודאי תתרפא אשת
 הצדיק יסוד עולם שבעוה"ז, הבן הענין:

לְבָא, וַיִּשְׁתַּכַּח רְעוּתָהוֹן שְׁלִים (מכונים את ליצם ליחוד העליון וימלא רכונם שלם לשם שמים). וּבְנִין דְּאוּלִּידוּ אַקְרוּן בְּנִין דְּמִלְכָּא (ובנים שהם מולדים הם בנים של הקב"ה). וְאִי אֲלִין פְּגִימוּ מְלָה לְתַתָּא, כְּבִיכּוּל פְּגִמִין אִינוּן בְּכֻלָּה דְּלַעֲיָלָא, כְּדִין כְּתִיב עֲרוֹת פְּלִתְךָ לֹא תִגְלֶה (שכלה הכוונה לכנס"י). דָּא בְּגִין אִינוּן דִּידְעִין אוֹרְחִין דְּאוּרִיַּתָּא (פירוש זה אנו מפרשים בשביל אלו היודעים סודות התורה) שְׁאָר עֲמָא הֵהוּא דְּאֲתַגְלִיא, פְּלִתְךָ מִמֶּשׁ (לשאר האנשים כלתך הכוונה כלתך כלה ממש), וּבְחוּבָא דָּא שְׁכִינְתָּא אֶסְתַּלְקַת מִבְּיַנְיָהוּ (ובעוון של הבא על כלתו שכינה מסתלקת):

נא. חשיבות קדושת הזיווג. חלק ג דף פ/א.

זוהר חלק ג דף פ/א. רבי יהודה אומר, מאן דלא חס על נפשיה, היה ישלוף נפשא דכשרא לבריה. אמר רבי אלעזר, תוהבנא על דרא, והא אתמר מלה וכו'. ועל דא כתיב אל תהיו כסוס כפרד אין הבין. זכאין אינון צדיקיא, דמשתדלי באורייתא, וידעין אורחוי דקודשא בריה הוא, ומקדשי גרמייהו בקדושא דמלכא, ואשתכחו קדישין בכלא, ובגין כה משלפי רוחא דקודשא מלעילא, ובנייהו כלהו זכאי קשוט, ואקרוין בני מלכא בנין קדישין. ווי להון לרשיעיא, דכלהו חציפין, ועובדייהו חציפין. בגיני כה ירתין בנייהו נפשא חציפא, מסטרא דמסאבא. כמה דכתיב ונטמתם בם, אתא לאסתאבא, מסאבין ליה. אל תהיו כסוס כפרד, דאינון מארי זנותא (ס"א דמסאבותא) על כלא. אין הבין, דלא ישתדלון בני נשא בארחא דא, דאי הכי, כתיב הכא אין הבין, וכתיב התם (ישעיה נו) והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה והמה רועים לא ידעו הבין. כלומר יהון מזדמנין אינון דאקרוין עזי נפש. מאי טעמא. משום דלא ידעו הבין: המה רועים, מאי רועים, אלין אינון מדברי ומנהגי לבר נש

בַּגִּיהָנָם (אלו הם מלאכי חבלה המנהיגים ומוליכים את האדם לגיהנום). לא יִדְעוּ שְׁבָעָה, כְּמָה דָאֵת אֵמֵר (משלי ל) לְעֹלֹקָה שְׁתִּי בְּנוֹת הַבַּיִת (שהגיהנום הוא כמו עלוקה המוצצת דם כך הגיהנום שואף את הרשעים לקרבו), בְּגִין כֶּף דְּאִינוּן הַבַּיִת, לֹא יִדְעוּ שְׁבָעָה (לפי שהם אומרים הציאו עוד רשעים לגיהנום). כָּלֵם לְדִרְכָם פָּנוּ אִישׁ לְבַצְעוּ מִקְצָהוּ (כל מלאכי החבלה פונה לדרכו להציא עוד טרף לגיהנום). דְּהָא תִּיִירִי דְּגִיהָנָם אִינוּן (כי הם מרגלי הגיהנום). וְכָל דָּא מֵאֵן גָּרִים לְהוּ (וכל זה מי גורם להם). בְּגִין דְּלֹא אֶתְקַדְּשׁוּ בְּהוּא זְוִיגָא כְּמָה דְּאֶצְטְרִיךְ (לפי שלא נתקדשו בשעת תשמיש כמו שצריך). וְעַל דָּא פְּתִיב, קְדוּשִׁים תְּהִיּוּ כִּי קְדוּשׁ אֲנִי יי'. אֵמֵר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְכַל שְׁאָר עַמִּין לֹא רַעֲיָתִי לְאֶדְבָקָא בִּי, אֶלָּא יִשְׂרָאֵל (אמר הקב"ה מכל שאר האומות לא בחרתי שיתדבקו בי אלא ישראל), דְּכִתְיִב, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּי, אֶתְוִן, וְלֹא שְׁאָר עַמִּין. בְּגִין כֶּף, (קדושים תהיו דייקא). (ויקרא יט) קְדוּשִׁים תְּהִיּוּ כִּי קְדוּשׁ אֲנִי יי' (סתהיו ראויים להדיבוק בי). (עיין הערה כו)

נב. זמן הזיווג. חלק ג דף פא/א.

זוהר חלק ג דף פא/א. וְהָא אֶתְעֵרוּ חֲבֵרֵי־יָא אִימְתִי עוֹנְתָן דְּכֹלָא, לְאֶתְקַדְּשׁ בְּרַנְשׁ (וכזר העירו החברים מתי היא עונתן של כל אדם שיקדש עלמו בתשמיש)

כו. פירוש הרמ"ז על זוהר ויקרא - עמוד 232. כמה עיקרים גדולים לזכות ולהמשיך נשמה קדושה לבנים. השני וידעין אורחוי דקודשא בריך הוא, שבקיאם בזמני זווגים של מעלה ויודעים הזמן המזומן להזדווג עם נשיהם, וכידוע שעיקר שבהם הוא ליל שבת אחר חצות שהוא זווג ישראל [ויעקב עם] רחל, ולכן נאמר (יט, ג) איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי וגו', מפני שסתם ישראל קדושים ומזדווגים בשבת. וגם יזהירם שישמרו השבת בענין הזווג כדי שיזכו לבנים קדושים שיקיימו מצוות מורא אב ואם. והעיקר השלישי הוא ומקדשי גרמייהו וכו', הוא מ"ש בספר הכוונות (כח) שיחשיב האדם עצמו למדור אל האצילות הקדוש, ע"ע. ואשתכחו קדישין בכלא, פי' שבזה ימצאו עצמם בלי שום צד רע כי הכל יהיה טוב וקדוש:

תָּא חֲזִי, מֵאֵן דְּבַעֵי לְאַתְקִדְשָׁא בְרַעוּתָא דְמֵאֲרִיָּה (בֵּל וּרְחָה מִי שְׂרוּחָה לְקִדְשׁ
עֲלָמוּ בְּשַׁעַת תְּשִׁמִּיטְךָ בְּרִלּוֹן קוֹנוֹ), לֹא לִישְׁמִיט אֶלָּא מִפְּלִגוּת לִילְיָא וְאִילָּהּ, אוּ
בְּפִלְגוּת לִילְיָא (לֹא יִשְׁמֵט מִיטְתּוֹ אֲלֹל מַחְלוֹת הַלַּיְלָה וְאִילֶכְךָ אוּ בַחֲלוֹת הַלַּיְלָה).
דְּהָא בְּהֵיִיא שְׁעֵתָא, קוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲשֶׁתְּכַח בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן (כִּי בְּשַׁעַת הַהִיא
הַקְּב"ה נִמְלֵךְ בְּגוֹן עֵדֶן), וְקִדּוּשָׁה עֲלָאָה אֲתַעֵר (וּקְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה מִתְעוֹרֶרֶת
וְשׁוֹלְטַת וְהַחִילוֹנִים מִסְתַּלְקִים וְעִי"ז יוֹלִיד בְּקְדוּשָׁה, מִשְׁא"כ עַד חֲלוֹת שְׁעֵרֵי שָׁמַיִם
נְעוּלִים וְהַחִילוֹנִים שׁוֹלְטִים וְאֵם יִשְׁמֵט אֲזִי מִיטְתּוֹ אֲפִשֶׁר שִׁימְשִׁיד נִשְׁמָה מִן
הַחִילוֹנִים), וְכִדִּין שְׁעֵתָא הִיא לְאַתְקִדְשָׁא (עַכְשָׁיו בַּחֲלוֹת הַלַּיְלָה הִיא הַשַּׁעַת
הַרְאוּיָה לְהַתְקַדֵּשׁ וְלֹא לְפָנֵי זֶה). הֵיא לְשֶׁאֶר בְּנֵי נְשָׂא (זְמַן חֲלוֹת בִּימֵי הַחוּל הוּא
לְשֶׁאֶר בְּנֵי אֲדָם), תְּלַמִּידי חֲכָמִים דִּידְעִין אֲוֶרְחוּי דְאֲוֶרְיִיתָא, בְּפִלְגוּת לִילְיָא
שְׁעֵתָא דְלֵהוֹן לְמִיקָם לְמַלְעֵי בְּאֲוֶרְיִיתָא (ת"ח הַיּוֹדְעִים לְרַכִּי הַתּוֹרָה הֵרִי בַחֲלוֹת
לִילֵי הַחוּל הִיא הַשַּׁעַת לְהַס לְקוּם לְעַסוֹק בַּתּוֹרָה), לְאַזְדַּחְוָא בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל
(לְהַתְחַזֵּר עִם הַשְּׂכִינָה), לְשַׁבְחָא לְשִׁמָּא קְדִישָׁא, לְמַלְכָּא קְדִישָׁא (לְשַׁבַּח לְשֵׁם
הַקְּדוֹשׁ לְמַלְכֵי הַקְּדוֹשׁ):

בְּלִילְיָא דְשַׁבְתָּא, דְרַעוּתָא דְכָלָא אֲשֶׁתְּכַח (בַּחֲלוֹת לִיל שַׁבַּת שְׂאִז יֵשׁ שַׁעַת רִלּוֹן
בְּכָל הָעוֹלָמוֹת) זְוִיגָא דְלֵהוֹן בְּהֵיִיא שְׁעֵתָא (הַיַּחֲוֹד שְׁלֵהֶם הוּא בְּשַׁעַת הַהִיא).
לְאַפְקָא רַעוּתָא דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל (לְמַלְכוּת וּלְכוּיִן אֲלֵי הַרִלּוֹן שֶׁל
הַקְּב"ה וְכַנְס"י), כְּמָה דְאֲתַמַּר דְכְּתִיב, (דְּבָרִים י"ד) בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם.
וְאֵלֶיךָ אֶקְרוּן קְדִישִׁין (וְאֲלוֹ הַבָּנִים נִקְרָאִים קְדוֹשִׁים), דְכְּתִיב קְדוֹשִׁים תְּהִיוּ כִּי
קְדוֹשׁ אֲנִי יְיָ. וְכְתִיב (תְּהִלִּים א) וְהָיָה כְּעֵץ שֶׁתּוֹלַע עַל פְּלִגֵּי מַיִם אֲשֶׁר פָּרְיוֹ יִתֵּן
בְּעֵתוֹ וְגו' (וְאֲמַרו חַז"ל כְּתוּבָת סֵב זֶה הַמְשַׁמֵּט מִטְתּוֹ מִע"ס לְע"ס): (עֵינֵן הָעֵרָה

נג. קדושים תהיו – אחדות הזיווג.

(הקדמה המובחלת במתוק מדבב מדברי הגר"ח"ו: כוונת ר' אבא לבאר הפסוק קדושים תהיו, והוא שנודע כי ענין תפילין של ראש ושל יד הם סוד זכר ונקיבה, (קצ"ה וכנס"י) ועל ידי זה נקרא אדם המניח תפילין אחד דהינו שלם כי הוא כולל זכר ונקיבה על ידי שמיחד קצ"ה ושכנתיה בהנחת תפילין, ומביא ענין זה לכאן להורות כי כמו שקדושת התפילין היא להיות האדם אחד בסוד זכר ונקיבה, כמו כן הוא סוד הפסוק קדושים תהיו שנאמר על עת הזווג, כי הוא ממש סוד קדושת התפילין בראש ובזרוע, כי אין הסכינה שורה אלא על מי שנסוי אשה, כי אז נעשה האדם שלם, ועיקר אחדותם היא כשהם מתקדשים בעת הזיווג בלב

כז. ספר טעמי המצות (מהרח"ו) - פרשת בראשית. בענין הזיווג בתחלת הלילה נאסר בזוהר פ' אמור והטעם מה שידעת כי אז הוא זווג יעקב ולא היה שהוא זיווג התחתון מכל הזיווגים וזהו הטעם שאז תגבורת הדינין אך מחצות ואילך הוא ישראל ולא בהחנת רחל שהוא כשיעור קומת ישראל כולו והוא יותר מבוסס לכן לע"ה מותר. אך ת"ח אין לו רשות רק בל"ל שבת אחר חצות כי אז הוא זיווג ישראל עם רחל כמו בשחרית דחול, האמנם ליל שבת קודם חצות הוא כמו ליל חול אחר חצות שהוא ישראל עם לאה בבחינת רחל אך עכ"ז הוא יותר מבוסס משל חול אחר חצות. גם בליל ר"ח אחר חצות או ליל יו"ט אחר חצות דינם כמו בשבת אחר חצות אע"פ שאין זיווגם כליל שבת עכ"ז ת"ח מותר לשמש אז מטתו:בליל טבילה היה נוהג מורי זלה"ה להיות נעור עד חצות הלילה ועוסק בתורה ואח"כ משמש מטתו וקורא ק"ש וכל זה כדי שלא יבא לידי הרהור כלל ואולי ח"ו יבא לידי קרי:

כח. ספר פרי צדיק פרשת כי תצא - אות יז. בסעודה ג' לא תקנו חכמים קידוש על היין. אך למה באמת לא תקנו בסעודה זו קידוש על היין? הענין הוא על פי שאמר באבודרהם (בתפלת ליל שבת) בטעם שינוי נוסחאות בברכה האמצעיות דתפלת שבת דבשבת ידוע דאז זיווג קודשא בריך הוא וכנסת ישראל דשבת בחינת כלה מלכתא. ולכן בלילה אומרים אתה קדשת על שם הקידושין ובבוקר ישמח משה על שם שמחת הנישואין ובמנחה אתה אחד על שם היחוד. וחילוק קדושת הסעודות הוא גם כן כעין קדושת התפלות (כמו שכתוב בתיקון י"ח) וכמו שנתבאר כמה פעמים. ומצינו שחכמים תקנו לברך על כוס ברכת אירוסין בשעת אירוסין וברכת חתנים בשעת נישואין (כמו שאמרו כתובות ז' ע"ב) ומשום זה תקנו קידוש על היין בסעודת ליל שבת כנגד ברכת אירוסין ובבוקר תקנו גם כן קידוש כנגד ברכת נישואין. מה שאין כן בשעת היחוד אז אין בו שום ברכה על הכוס.

שָׁלֵם, צִלִּי שׁוֹם שְׁנֵאָה וּפִירוּד לְצִבּוֹת, אִזּוּ נוֹאֵר מִשָּׁם גּוֹף הַבֵּן בְּאַחֲדוֹת שׁוֹה, וּמִתְעוֹרֵר עֲלָיו נִשְׁמָה טְהוֹרָה וְלֹא פְגוּמָה, כִּי הִנְעִשָּׂה בְּקִדּוּשָׁה לֹקַח אֶת צֵת זֹגוּ וְהוּא אֶחָד שָׁלֵם.

קְדוּשִׁים תְּהִיּוּ, רַבִּי אַבְּא פְּתַח, (שְׁמוּאֵל ב ז) וּמִי כְּעַמְּךָ כְּיִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאַרְץ, תָּא חֲזִי, בְּכָל עַמִּין דְּעֵלְמָא, לָא אֶתְרַעִי בְּהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בַּר בְּיִשְׂרָאֵל בְּלַחֲדוּדֵיהוּ (צֹא וְרָאָה כִּי צִכַּל הָאוּמוֹת שְׂצֵעוּלָם לֹא צַחַר הַקְּצִ"ה אֲלֵא בִּישְׂרָאֵל לְצִדָּם), וְעֵבִיד לֹון עֵמָא יְחִידָאָה בְּעֵלְמָא (וְעִשָּׂה אֹתָם עִם יַחִיד צֵעוּלָם), וְקָרָא לֹון גּוֹי אֶחָד כְּשִׁמְיָהּ (וְקִרְאָה אֹתָם גּוֹי אֶחָד כְּמוֹ שְׁמֹו הוּא אֶחָד). וְאַעְטֵר לֹון בְּכַמְּהָ עֵטְרִין, וְכַמְּהָ פְּקוּדִין, לְאַתְעֵטְרָא בְּהוּ (וְעִיטֵר אֹתָם צִכְמָה עֵטְרוֹת וְכַמְּהָ מֵאוֹת לְהִתְעֵטֵר צֵהָם). וְעַל דָּא תְּפִילִין דְּרִישָׁא וְתְּפִילִין דְּדְרוּעָא (וְעַל כֵּן נִתְּן הַקְּצִ"ה מֵאוֹת תְּפִילִין שֶׁל רֹאשׁ שֶׁהוּא כְּנֶגֶד הַקְּצִ"ה וְתְּפִילִין שֶׁל יָד כְּנֶגֶד כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל), לְאַתְעֵטְרָא בְּהוּ בַר נָשׁ כְּגוּוֹנָא דְלַעִיל (כִּי תְּעִיטֵר צֵהָם הָאֲדָם כְּעִין מַעֲלָה). וְלֹא שְׁתַּכְּחָא חַד שְׁלִים בְּכֻלָּא (וְעַל יָדֵי זֶה יִהְיֶה הָאֲדָם צִשְׁלִימוֹת אֶחָד כְּעִין שֶׁל מַעֲלָה):

וּבְהֵיא שְׁעֵתָא דְאַתְעֵטְר בְּהוּ בַר נָשׁ, וְאַתְקִדְשׁ בְּהוּ (וּצִשְׁעָה שֶׁהָאֲדָם מִתְעֵטֵר בְּתְּפִילִין וּמִתְקַדֵּשׁ צֵהָם), אֶתְעֵבִיד שְׁלִים, וְאַקְרִי אֶחָד (נִעֲשֶׂה הָאֲדָם שָׁלֵם וְנִקְרָא אֶחָד), דְּאֶחָד לָא אֶקְרִי אֶלָּא פֶּד אִיהוּ שְׁלִים (כִּי אִין הָאֲדָם נִקְרָא אֶחָד אֲלֵא כְּשֶׁהוּא שָׁלֵם). וּמֵאן דְּפָגִים, לָא אֶקְרִי אֶחָד (וּמִי שֶׁהוּא פְּגוּם לֹא נִקְרָא אֶחָד). וְעַל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶקְרִי אֶחָד, בְּשְׁלִימוֹ דְכֻלָּא, בְּשְׁלִימוֹ דְאַבְּהוּן, בְּשְׁלִימוֹ דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. בְּגִין כֶּהּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא אֶקְרוּן אֶחָד. דְּכַד בַּר נָשׁ אֶנַּח תְּפִילִין, וְאַתְחַפִּי בְּכִסּוּיָא דְמִצְוָה, כְּדִין אֶתְעֵטֵר בְּעֵטְרִין קְדִישִׁין כְּגוּוֹנָא דְלַעִילָא, וְאַקְרִי

אָחַד:

וּבְגִינֵי פָּה, לִיְתֵי אָחַד, וַיִּשְׁתַּדַּל בְּאָחַד. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ אָחַד, וַיִּשְׁתַּדַּל בְּאָחַד. דְּהָא לִית מְלָכָא מְשַׁתַּדַּל, אֶלָּא בְּמַאי דְאִתְחַזֵּי לֵיהּ.

נד. והוא באחד ומי ישיבנו. (ח"ג פא)

זוהר חלק ג דף פא/א ובגיני כך ליתי אחד וישתדל באחד, קודשא בריך הוא דאיהו אחד ישתדל באחד, דהא לית מלכא משתדל אלא במאי דאתחזי ליה: ובגיני כך כתיב (איוב כג יג) והוא באחד ומי ישיבנו, לא שארי קודשא בריך הוא ולא אשתכח אלא באחד, אחד מבעי ליה? אלא במאן דאתתקן בקדושה עלאה למהוי חד, כדין הוא שריא באחד, ולא באתר אחרא:

צאור: ולכן יצוא אחד ויעזור למי שהוא אחד, קוצ"ה שהוא אחד משתדל באחד, שאין המלך משתדל אלא צמי שדומה לו. ולכן כתוב בפסוק "והוא באחד ומי ישיבנו" שמפסוק זה לומדים כמו שנלמד בהמשך שהקצ"ה לא שורה ולא נמלא אלא צמי שהוא אחד, כיצד לומדים מהפסוק? בפסוק כתוב "והוא באחד" היה צריך לכתוב והוא אחד? אלא כוונת הפסוק לומר שה' שורה רק צמי שנתקן בקדושה להיות אחד ולא במקום אחר.

ממשך הזוהר: ואימתי אקרי בר נש אחד? בשעתא דאשתכח דכר ונוקבא, ואתקדש בקדושה עלאה, ואתכוון לאתקדשא: וכד משתכחי תרוייהו כחד, כדין כלא חד בנפשא ובגופא, בנפשא: לאדבקא דא בדא ברעותא חדא, ובגופא כמה דאוליפנא, דבר נש דלא נסיב הוא כמאן דאתפליג וכד מתחברן דכר ונוקבא, כדין אתעבידו חד גופא, אשתכח דאינהו חד נפשא וחד גופא, ואקרי בר נש אחד

צאור: ומתי נקרא האדם אחד? בצעה שהוא נמלא יחד זכר ונקיבה, שמתקדשים

בקדושה עליונה, ומכוונים להתקדש. וכאשר נמלאים שניהם כאחד, צהכול אחד
 צנפץ וצגוף, צנפץ-להדצק זה צזה צרלון אחד, צגוף כמו שלמדנו שצן אדם שלא
 מתחתן הווא כמי שחלוי, וכאשר מתחצרים זכר ונקיצה נעשים הם גוף אחד, נמלא
 שהם חד נפץ וחד גוף ונקראים אדם אחד.

ע"ש צהמשך דצרי הזוהר ותצין דצר נפלא מדוע צייתה תורה שמלוות פרו ורצו
 תצווא מתוך מלוות אחדות? אלא שצציל לצכות להוריד נשמת חיים לעולם צריך
 שהקב"ה יצווא ויטיל נשמה והקב"ה צא רק למקום שיש אחדות מלחה.

נה. מעשה האדם למטה משפיעים למעלה. ח"ג קיח/ב.

ספר הזוהר [במדבר קי"ח ב' עם פירוש הריקאנטי] ורצא דא אוליפנא קודשא
 בריך הוא יהיב מטתו בין צפון לדרום ואחידת להאי ולהאי. >תרגום - וזה
 הסוד למדתי שהקב"ה נותן מטתו בין צפון לדרום, ונאחזת המלכות שהיא
 המטה לכאן ולכאן. ועל דא רצא הוא לבני נשא דיהבי מטתם בין צפון
 לדרום. >ולפי זה הסוד נותנים אנשים מטתם בין צפון לדרום. והכי אולף
 לי אבא והוויין להו בנים זכרים דהא אכוון כלפי הימנותא עילאה בשלימותא
 דכולא לגבי קודשא בריך הוא דאיהו בין צפון לדרום ולגבי כנסת ישראל
 דאיהו בין צפון לדרום. >וכך לימדני אבי רבי שמעון שעל ידי זה נתהווין להם
 בנים זכרים משום שנתכוון כלפי האמונה העליונה בשלמות הכל, שראויה
 להעשות לגבי הקב"ה וגבי כנסת ישראל. >ודאי הויין להו בנים זכרים.
 >ובצכות זה ודאי יהיו לו בנים זכרים. > ובכולא בעי לאחזאה עובדא [כגוונא]
 דלעילא וכמה דאחזיאו עובדא לתתא דכי ודאי איתער לעילא ואוקמוה.
 >ובכל דבר צריך לעשות המעשה כדוגמת מעלה כי במה שמראה ועושה
 האדם את מעשיו למטה ככה מעורר שורש המעשה למעלה. וכבר ביארו

כך החזרים>. ממשיך הריקאנטי: הבן זה המאמר מאלד כי כפי הפעולה הנעשה למטה כך נעשה למעלה ועל כן דמה הקדוש צרוך הוא את ישראל לחתן ולכלה שנאמר ומשום חתן על כלה ישיש עליך אלהיך (ישעיה סב' ה') וכתוב והיית עטרת תפארת (קס) וגו'.

נז. גם זיווג שלא מביא ילדים מוליד נשמות. (ח"ג קסח)

זוהר מנוקד חלק ג דף קסח/א. רב מתיבתא אמר, כתיב (בראשית יא) וַתְּהִי שָׂרִי עֶקְרָה אֵין לָהּ וְלֹד. מִמָּאִי דְאָמַר וַתְּהִי שָׂרִי עֶקְרָה, לִית אָנָּא יוֹדַע דְּלִית לָהּ וְלֹד, מֵאִי אֵין לָהּ וְלֹד. אֲלָא הָכִי אָמַר רַב מְתִיבְתָּא, וְלֹד לָא הוּת מוֹלְדָּא, אָבֵל נְשָׁמְתִין הוּת מוֹלְדָּא בְּאֲתִדְבָּקוּתָא דְּתִיאֻבְתָּא, דְּאִינוּן תְּרִין זְכָאִין הוּוּ מוֹלִידֵי נְשָׁמְתִין לְגִיּוּרֵי כָּל הַהוּא זְמַנָּא דְּהוּוּ בְּחָרָן. כְּמָה דְּעַבְדִּין צְדִיקֵיָּא בְּגִן עֵדֶן. כְּמָה דְּכְתִיב, (בראשית יב) וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרָן, נֶפֶשׁ עָשׂוּ וַדָּאִי:

נח. ישקני מנשיקות פיהו. תק"ז כה/ב

בתיקוני זוהר כה/ב: בַּהֲהוּא זְמַנָּא דְּמִתְיַחְדִּין יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ (שיר א), מֵאִי נְשִׁיקוֹת פִּיהוּ (היה לריך לומר נשיקות פיו או פיה? אלא לרמוז על נשיקה מסותפת), תְּרִין שְׁפֹון דִּילִיָּה וַתְּרִין דִּילָהּ (שתי שפתים שלו ושני שפתים שלה), אִינוּן אַרְבַּע גְּדָפִין דְּחִיוּן, (בזה הם גורמים חיבור בעליונים של חיות הקדוש) דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (יחזקאל א ו) וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְאַחַת מֵהֶן, וְכַד אֲתַפְלִילֵן תְּרִין אַנְפִּין דִּילִיָּה וַתְּרִין דִּילָהּ, וְאַרְבַּע דְּרוּעִין דְּתַרְוִיָּהוּ, אֲתַמַּר בְּהוּן (שם) וְאַרְבַּעָה פְּנִים לְאַחַת, וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְאַחַת מֵהֶם, וְאִינוּן אַרְבַּע אַנְפִּין יְהוּ"ה, אַרְבַּע גְּדָפִין אַדְנִי, בְּחַבְרָא חָדָא יֵאֵהֲדוּנָה": (בזה הם גורמים חיבור מלא של כנסת ישראל עם הקב"ה).

נח. לכבוד שבת יש להוסיף שלום. (תק"ז נז)

(תק"ז נז/א) למד מהפסוק (שיר השירים פרק ה,ב) אָנִי יְשָׁנָה וְלִבִּי יַעַר קוֹל דוֹדִי דוֹפֵק פֶּתַחַי לִי אַחֲתִי רַעִיִתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי שְׂרָאֲשִׁי נִמְלֵא טָל קְנֻצוֹתַי רְסִיִסִי לְיָלֵה: הַלְכָה לַמַּעֲשֵׂה: וְז"ל וְאִם אֵת לֹן שְׁלֵמָא בְּכָל שֵׁית יוֹמִין דְּחוּלָא, יַעֲבֹדוּן תּוֹסַפַּת בְּשַׁבְּתָא בְּפִיּוֹסָא דָא לְדָא בְּרַחֲמֵימוּ סְגִי, כְּגוּוֹנָא דְלַעִילָא, דַּאֲתַמֵּר לְגַבֵּי שְׁכִינְתָא פֶּתַחַי לִי אַחֲוֵתִי רַעִיִתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי, בְּתוֹסַפַּת מַלְיִן דְּפִיּוֹסָא, כְּגוּוֹנָא דָא צְרִיךְ בְּרֵשׁ לְפִיּוֹסָא לְאַתְתִּיָּה בְּשַׁבְּתָא בְּתוֹסַפַּת מַלְיִן דְּפִיּוֹסָא: צְלוּר: אֲלֵס צְרִיךְ לְהוֹסִיף צְצַת עַל הַחוּל, וְאִם יֵשׁ לוֹ כְּצַר שְׁלוֹם עִם רַעִיִתוֹ כָּל הַשָּׁעָה יוֹמִים, יַעֲשֶׂה תּוֹסַפַּת שְׁלוֹם צְצַת שִׁפְיָסוֹ (יֵאֲמָרוּ מַחֲמֵלוֹת) זֶה לְזֶה צְאָהֲבָה רַבָּה, כְּדוּגְמַת מַעֲלָה שְׁנֵאֲמָר לְגַבֵּי הַשְּׁכִינָה (כְּמוֹ שְׁלַמְדְּנוּ שְׁכֵנִסִּי וְשְׁכִינָה אֶחָד הֵם) שְׁהַקְבִּי אֲוֹמֵר לֵה פֶּתַחַי לִי אַחֲוֵתִי רַעִיִתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי הֵרִי הֵם תּוֹסַפַּת מִיֵּלִים שְׁלֵ פִיּוֹס, כְּעִין זֶה צְרִיךְ הַאֲלֵס לְפִיִּס אֶת אֲשַׁתּוֹ צְצַת בְּתוֹסַפַּת לְצְרִי פִיּוֹס, וּמוֹסִיף צְצְלוּר מִתּוֹק מִדְּבַשׁ: וַיְכּוּיִן לְגֵרוֹס כֵּן לְמַעֲלָה.

פרק ג : באור ענין בריאת או"א מחוברים תחילה.

א. האיש והאשה נבראו תחילה אחר באחור.

זוהר חלק א דף לה/א תָּא הָזִי, אָדָם וְחַוָּה דָּא בְּסִטְרָא דְדָא אֲתַבְּרִיאוּ (בוא וראה אדם וחוה נבראו תחילה שני פרצופים אחר באחור). מַאי טַעְמָא לָא אֲתַבְּרִיאוּ אֲנָפִין בְּאֲנָפִין (וקשה: למה לא נבראו פנים מול פנים?) בְּגִין דְּכַתִּיב כִּי לֹא הִמָּטִיר יְיָ אֱלֹהִים עַל הָאָרֶץ (מתרץ: לפי שה' יתברך לא השפיע עדיין שפע ברכה על כנס"י הנקרית ארץ כדי לתקנה) וְזוּוּגָא לָא אֲשַׁתְּכַח בְּתַקוּנָהּ כְּדָקָא יְאוּת. (ועדין לא היה נמצאת בתיקונה פנים בפנים כראוי אלא עמדה אחר באחור כלפי הקב"ה לכן כשיצאו נשמות אדם וחוה היו אחר באחור

דוגמת העליונים (עיינן הערה כט)) וְכִד אֶתְתְּקֶנּוּ הַאִי דְלִתְתָא וְאֶתְהַדְרוּ אֲנָפִין
 בְּאֲנָפִין כְּדִין אֶשְׁתַּכַּח לְעֵילָא: (וכשננסרה חוה ונתקנה בפרצוף שלם והחזירו
 אדם וחווה פנים מול פנים, כן נעשה למעלה החזיר הקב"ה פניו כלפי כנס"י,
 (נלמד מכאן כמה שווה חיוך אחד בתוך הבית).

לסיכום למדנו: למה ברא ה' את האיש והאשה מתחילה אחר אחר באחור?
 משום שאיש ואשה משפיעים במעשיהם על היחס של הקב"ה כלפי כנס"י,
 היות ומתחילה שברא ה' את העולם כנס"י היתה במצב של אחר אחר באחור
 כלפי הקב"ה (שזה מצב המראה על הסתר פנים) לכן כך בדיוק נבראו אדם
 וחווה, וכאשר אדם וחווה נתקנו זה גרם תיקון בעולמות העליונים ביחס של
 הקב"ה כלפי כנס"י, משום שמעשה שלמטה משפיע על למעלה כמו שמפרש
 בקטע הבא.

ב. מעשה התחתונים משפיע על העליונים.

מְנַלְן (מהיכן אנו לומדים שהעליונים תלויים בתחתונים?) מִן הַמְשָׁכָן דְכְּתִיב,
 (שמות מ) הוֹקֵם הַמְשָׁכָן (ולא כתוב הקים משה את המשכן) בְּגִין דְּמְשָׁכָן
 אַחֲרָא אֶתְקָם עֲמִיה (לפי שכשהקים משה את המשכן למטה הוקם עמו
 משכן אחר למעלה שהוא משכן השכינה) וְעַד לָא אֶתְקָם לִתְתָא לָא אֶתְקָם
 לְעֵילָא (ועד שלא הקים משה את המשכן למטה לא הוקם משכן השכינה
 למעלה הרי כי התקון העליונים תלוי במעשה התחתונים) אוּף הַכָּא כִּד

כט. באור הדברים: הקב"ה ברא עולם חסר ורצה לזכות אותנו לתקנו על ידי מעשינו הטובים כמו
 שלמדנו לעיל שגיאה! מקור ההפניה לא נמצא. בדברי הרמח"ל, חלק מהחסרון היה שכנס"י
 עמדה בתחילה כלפי הקב"ה ביחס של אחר אחר, מסבירים המפרשים: שמצב זה מראה שעם
 ישראל תמיד מחוברים לה' יתברך גם אם הם חוטאים מאוד, אלא שבמצב כזה הקב"ה מסתיר
 פניו וזה נקרא חיבור של אחר אחר.

אֶתְתָּקֶם לְתִתָּא אֶתְתָּקֶם לְעֵילָא (כמו כן היה כאן כשנתקנה חוה למטה נתקנה כנס"י למעלה) וּבְגִין דְּעֵד כָּעַן לָא אֶתְתָּקֶן לְעֵילָא לָא אֶתְבְּרִיאוּ אַנְפִּין בְּאַנְפִּין (ולפי שעד בריאת אדם הראשון לא נתקנה כנס"י ועמדה אחור באחור כלפי הקב"ה, לכן לא נבראו אדם וחוה למטה פנים בפנים רק יצאו דוגמת העליונים).

ג. ואדם אין לעבוד את האדמה.

(הפסוק השלם הוא: וְכָל שִׁיחַ הַשָּׂדֶה טָרֵם יְהִי בְּאֶרֶץ וְכָל עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טָרֵם יִצְמַח כִּי לֹא הִמְטִיר יְדוֹד אֱלֹהִים עַל הָאָרֶץ וְאָדָם אֵין לְעַבֵּד אֶת הָאֲדָמָה, מסביר הזוהר:) וְקָרָא אוֹכַח (שבגלל שלמעלה יש חסרון גם למטה נברא בחסרון) דְּכָתִיב כִּי לֹא הִמְטִיר יְיָ אֱלֹהִים עַל הָאָרֶץ (עדין לא תיקן הקב"ה את כנס"י הנקרית ארץ). וּבְגִינֵי כֶּךָ וְאָדָם אֵין דְּלָא הָוָה בְּתִקּוּנֵיהָ (לכן נברא אדם הראשון לא מתוקן כראוי פנים מול פנים אלא אחור באחור). וְכַד אֲשַׁתְּלִימַת חוּהָ אֲשַׁתְּלִים אָדָם (וכשנשלמה חוה על ידי הנסירה ונעשית פרצוף שלם אז נשלם אדם הראשון על יד העזר שכנגדו). וְקִדְּם לְכִן לָא אֲשַׁתְּלִים (וקודם לכן לא היה עדין שלם כי איש בלי אשה אינו שלם).

ד. שנתקן למטה נתקן למעלה.

עוֹלָם דָּא תִתָּאָה כִּד אֶתְתָּקֶן וְאֶתְהַדְרוּ אַנְפִּין בְּאַנְפִּין וְאֶתְתָּקֶנוּ אֲשַׁתְּכַח סְמָךְ לְעֵילָא (וכשנתקן העולם הזה התחתון והחזירו אדם וחוה פנים מול פנים ונתקנו כראוי, על ידי זה נעשה סיוע ועזר לעליונים). דְּהָא מְקַדְּמַת דְּנָא לָא הָוָה עוֹבְדָא בְּתִקּוּנָא בְּגִין דְּלָא הִמְטִיר יְיָ אֱלֹהִים עַל הָאָרֶץ וְדָא בְּדָא תְלִיָּא (לפי שקודם שניתקנו העליונים (כנס"י כלפי הקב"ה) ועדין היו אחור באחור לא היו מעשיו ידיו של הקב"ה מתוקנים כראוי, לפי שלא תיקן ה' את כנסת ישראל, ולכן נבראו למטה אחור באחור, הרי שהעליונים והתחתונים תלויים

זה בזה):

מה פְּתִיב בְּתִרְיָה וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ, דָּא תְּקוּנָא דְלִתְתָּא (זה התיקון שנעשה למטה על ידי המעשים טובים של אדם הראשון) לְבַתֵּר וְהִשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי הָאֲדָמָה (מיד אחר כך ירד שפע מלמעלה ותיקן למטה ובזה נתקנה ונשלמה כנס"י).

דְּבַר אַחַר (פרוש אחר לפסוק וְכָל שִׁיחַ הַשָּׂדֶה טָרֵם יִהְיֶה בְּאָרֶץ וְכָל עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טָרֵם יִצְמַח כִּי לֹא הִמְטִיר יְדוּד אֱלֹהִים עַל הָאָרֶץ וְאָדָם אֵין לְעַבֵּד אֶת הָאֲדָמָה) מֵאֵי טַעְמָא לֹא הִמְטִיר? בְּגִין דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח תְּקוּנָא דִּיעֲלֶה מִן הָאָרֶץ (מאדם הראשון). וְעַל דָּא מִן אַרְעָא תִּתְנָא אֶתְעַר עוֹבְדָא לְעִילָא (ועל זה מה שאמרנו שמהעולם התחתון נתעורר תיקון העליון):

ה. באור הרמח"ל.

ספר כללים ראשונים לרמח"ל (כלל כח): ענין אחור באחור, ופנים בפנים, והנסירה: שיעורי הקריבות או הריחוק של התחתונים עם המשפיע העליון (הקב"ה) נשער בענין האחור ופנים. כי האחוריים הם בחינת ההרחקה, כאדם שפונה מחבירו שהופך עורף אליו, והפנים הם בחינת הקירוב. והיינו הארות וההשפעות שאין שם סבר פנים, אלא אדרבא סילוק וריחוק, נקראים אחוריים. וההארות וההשפעות שיש שם סבר הפנים והקירוב נקראים פנים.

והנה קצה הריחוק הוא אחור באחור, וקצה הקירוב הוא פנים בפנים. כי אחור באחור - זה הופך פניו לכאן וזה הופך פניו לכאן, וזהו מה שפונים זה מזה, ואין פונים זה לזה כלל, אלא איש לדרכו מקצהו.

ופנים בפנים הוא ההפך, ששם כל הפניה וכל ההתדבקות. והאמצע שבין שתי קצוות אלה הוא הפנים באחור או אחור בפנים, כי האחד פונה

והאחד לא.

א. פנים בפנים של הקב"ה וכנס"י.

והנה כשהתחתונים בשלימותם, הם נגשים לפניו יתברך כביכול בלב גס, כאשה לבעלה, והוא פונה אליהם באהבה. ומצב זה הוא היות נוק' פב"פ עם הז"א (כנס"י פנים בפנים עם הקב"ה). אך בהיותם בלתי תיקון הוא היותם אב"א (אחור באחור), שאין להם מצח להרים ראש לפניו, ואף הוא אינו פונה להם באהבה.

ז. לא יתפרדו לעולם.

אפס כי הם נשואים מני רחם, והם דבקים בו ית' מצד היות הנשמה חלק אלוה ממעל, ובבחינה זאת לא יתפרדו מעולם ועד עולם. ולכן נוק' (כנס"י), אפילו כשהיא אחור באחור - כותל אחד לשניהם (לקב"ה וכנס"י), כי בבחינת קשר מוטבע בין הקדושה העליונה, כלל הארותיו ית', ונשמות ישראל - אין ביניהם פירוד. אך כשהם חסירי ההשלמה (דהינו לפני שירדו לעולם הזה והשלימו את עצמם), לא יהיו המה אלא נסבלים ממנו (מחוברים אבל ללא אהבה כמו אדם שסובל את המשא), אך לא שיפנה להם באהבה רבה, ולא שיהיה להם הרמת פנים לפניו:

והנה אפילו קודם רדת הנשמות לעולם, הנה מצד מציאותם העצמי הם נסבלות ממנו ית', ואינם נפרדות ממנו, ונהנים מאורו, ואדרבא, אין להם כח זולת מה שמקבלות ממנו, אך בבושת הפנים, כמאן דאכיל דלאו דיליה. וזהו מצב נוקבא שזכרנו אב"א, שכל כוחה אינו לה אלא מז"א. והנה זה ככל שאר הנבראים שפועלים בכח מוכרח, ואין להם ענין מעצמם, זולת מה שמקבלים

מן השורש העליון. (עיין הערה ל)

ח. סיבת ירידת הנשמה למטה.

אבל ברצות הקב"ה שתהיה העבודה בבני אדם, שהיא מה שאינו בידי שמים, הנה יצטרך שהרצון העליון יתן להם ענין שבו לא יהיו צריכים לו ית', כמו שצריכים בשאר הדברים, ויוכלו לפעול מצד עצמם כבחירתם (בחירה חופשית). וזה נעשה במה שאימא יוצאה מז"א, ונכנסת בנוק' (באור ספירות אלו עיין קצת אות שגיאה! מקור ההפניה לא נמצא.), ונוסרת אותה ממנו, ובונה אותה שלא על ידו. (באור: כמו שהקב"ה הפריד את חווה מאשתו, כך בדיוק היה הפרדה בין הנשמה לקב"ה, שמתחילה היה האדם מחובר לגמרי לקב"ה ועכשיו נברא אדם שהוא גוף כביכול בפני עצמו) וזה מה שנותן בשורש התחתונים כח בלתי מצטרך אל ההארה העליונה, אלא מוטבע בעצמם, שלא יפעלו בכח מוכרח, אלא בכח בחירי.

ט. תכלית עבודת ה' לזכות לאהבת ה'.

והיא הנותנת להם שבח ומעלה, שמשם והלאה נוגע להם לבוא אל פני המלך, וליחשב אצלו כאשה לבעלה, ושיהיה המלך פונה אליהם באהבה, כי הם המשונים לשבח מכל שאר הבריות, שיש להם המעשה הבחירי הזה. והוא המועיל יותר לבריאה, והנותן לה השלימות, כמ"ש. ונמצאים שותפים עמו ית' בקיום עולמו והשלמתו:

ל באר לנו הרמח"ל באור נפלא במה שאמרו חז"ל שנבראו אדם וחווה אחר באחור, שזה רומז שכנס"י היתה כלפי הקב"ה מתחילה אחר באחור (עיין אות א.), זה מלמד שלפני שבאה הנשמה לעולם היה לה הנאה מהקב"ה אבל זה היה בבחינה של בושא לחם חסד (נהמא דכיסופא) ולכן היתה אחר באחור שהתבישה להסתכל בפני הקב"ה, ולכן ירד האדם לעולם לזכות לאהבת ה' מכוח הבחירה שלו, ואז יזכה להגיע לה' בבחינה של פנים בפנים מלא אהבה ושמחה, למדנו מכאן שכל מה שבא האדם לעולם זה רק בשביל לאהוב את ה' ושה' יאהב אותו, להיות פנים בפנים. כמה חשוב להתחזק לעסוק הרבה באהבת ה', ולחשוב מה אני יעשה כדי שה' יחפוץ בי (שח"ו לא יהיה פנים באחור), וכמו שהארכנו בחלק א וג'.

א. משה פרש מאשתו מכיון שיהיה בעלה של שכינה. (ח"ב רכא)

זוהר מנוקד חלק ב דף רכא/ב רבי חזקיה פתח ואמר, (שמות ג) אל תקרב הלום של נעליך מעל רגליך וגו'. האי קרא אוקמוה, דפריש ליה קודשא בריך הוא מאתתיה (שציוהו הקב"ה לפרוש מאשתו), בגין לאתדבקה בשכינתא (כדי שיתדבק בשכינה/שיהיה בבחינת בעלה), דכתיב, (שמות ג) כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא. אדמת קדש, דא שכינתא, אתדבקותא קדישא אתדבק משה בההיא שעתא לעילא:

למדנו שכל אדם נדבק בשכינה על ידי שנדבק באשתו, ורק משה שנדבק בשכינה בפועל ככתוב פה אל פה אדבר בו לא היה צריך אשה.

ב. שנבנה המשכן השכינה נכנסה ככלה לחופה. (ח"ג, ד/ב)

זוהר מנוקד חלק ג דף ד/ב. רבי אהא אוקים האי קרא (אכלו רעים), בשעתא דעאלת שכינתא למשכנא (שירדה השכינה ונכנסה למשכן), דאשתכחו ברכאן וחדוון בכלא (שאז נמצאו ונמשכו ברכות ושמחות לכל ישראל), ועאלת שכינתא ככלה לחופה (ונכנסה השכינה (כנס"י) במשכן להתיחד עם הקב"ה כמו כלה בחופה שמיחדת עם החתן), וכדין אשתלימו אשתכחו ישראל לתתא (ואז נשלמו ישראל למטה, ונטהרו מפגם העגל), ואתאחדו ביה בקודשא בריך הוא בארעא (ועל ידי זה נתאחדו ונתדבקו ישראל בהקב"ה אפילו בהיותם בעולם הזה). הדא הוא דכתיב, (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם (בתוך עם ישראל), וכדין עלאי ותתאי אתבסמו (ובכך קיבלו שפע טוב העליונים והתחתונים).

ג. רעים ואחים. חלק ג דף עח/א.

זוהר חלק ג דף עח/א. אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה, אִי אַחֵי לָמָּה רַעִי, וְאִי רַעִי לָמָּה אַחֵי. אֶלְא תַאנָּא, הֵהוּא מְלָה דְלָא אֲתַעְדִּי לְעֵלְמִין, אֶקְרִי רַע, כְּמָה דְאֵת אָמַר רַעְךָ וְרַע אַבִּיךָ אֵל תַּעְזוּב. וְהָאִי רָזָא דְמְלָה דְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִימָא עֲלָאָה, רַעִיא אֶקְרִי, בְּגִין דְלָא אֲתַעְדִּי (ס"א ע"ב) רְחִימוּתָא דְאַבָּא מְנָה (דף ע"ח ע"א) לְעֵלְמִין. וְאִימָא תַתָּאָה כְּלָה אֶקְרִי, וְאֶקְרִי אַחוּת, כְּמָה דְאוּקְיָמָנָא (שיר השירים ח) אַחוּת לְנוּ קִטְנָה:

(ניתן להביא מכאן ראיה ליסוד שרליתי לומר שטיקור מלוות ואלהבת לרעך כמוך היא למי שנמלא איתו הרבה כמו אשתו אחים והורים)

ד. לא תחמוד אשת רעך כל התורה. חלק ג דף עח/א.

זוהר חלק ג דף עח/א. וְתַנְיָא מְלָה בְּתַרְאָה דְעֶשֶׂר אַמִּירָן דְאוּרִייתָא (הליצרה האחרונה בעשרת הליצרות), (שמות כ) לֹא תַחְמוֹד אִשְׁתֵּי רַעְךָ, בְּגִין דְהָאִי כְּלָלָא דְכְּלָהוּ (בגלל שזה כולל את כל הליצרות). וּמֵאֵן דְחָמִיד אֲתַתָּא אַחְרָא, כְּאֵלוּ אַעְבְּרַ עַל אוּרִייתָא כְּלָא (ומי שחומד אשה אחרת כאלו עובד על כל התורה כולה שגורם לחיזת החילונים בכנס"י). בְּרַם לֹא אִית מְלָה דְקִימָא קִמִּי תְשׁוּבָה.

ה. סוד טומאת נידה. חלק ג דף עט/א.

זוהר חלק ג דף עט/א. תַּנְיָא אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִי בְּנֵי עֲלָמָא מְסִתְּכָלָן בְּמָה דְכְּתִיב בְּאוּרִייתָא, לֹא יִיתוֹן לְאַרְגָּזָא קִמִּי מְאִרְיָהוֹן. תַּאנָּא, כַּד מְתַעְרִין דִּינִין קִשְׁיִין לְאַחְתָּא בְּעֲלָמָא, וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדַת טוּמְאָתָהּ וְגו',

דְתַנְיָין, בְּשַׁעְתָּא דְחוּיָא תַקִּיפָא דְלַעִילָא אֲתַעַר, בְּגִין חוּבֵי עֲלָמָא, שְׂאֲרֵי וְאֲתַחְבַּר עִם נוֹקְבָא, וְאֲטִיל בָּהּ זוּהֵמָא, אֲתַפְרֵשׁ דְכוּרָא מִינָהּ, בְּגִין דְהָא

אֶסְתָּאֲבֵת, וְאֶתְקַרִיאת מִסְאָבָא, וְלֹא אֶתְחַזִּי לְדַכּוּרָא לְמִקְרַב בְּהַדָּה, דְּוַוִּי אִי
אֶסְתָּאֲבֵת הוּא בְּהַדָּה, בְּזַמְנָא דְאִיהִי אֶסְתָּאֲבֵת:

וְתֵאנָא, מָאָה וְעֶשְׂרִין וְחֲמִשׁ זִינֵי מִסְאָבוּתָא נַחְתּוּ לְעֵלְמָא, דְּמִתְאַחַדּוּן מִסְטָרָא
דְּחוּיָא תְּקִיפָא, וְשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִין רַבְרַבִּין מְנַיְיהוּ, מִתְאַחַדּוּן בְּנוּקְבֵי, וְאֶתְדַבְּקוּ
בְּהוּ. וַוִּי לְמָאן דְּיִקְרַב בְּהַדָּה בְּהַהוּא זְמַנָּא, דְּמָאן דְּיִקְרַב בְּהַדָּה, אַחַזִּי
פְּגִימוּתָא לְעֵילָא, דְּהָא בְּחוּבָא דָּא, אֶתְעַר חוּיָא תְּקִיפָא לְעֵילָא, וְאַשְׁדֵּי זוּהֶמָא
בְּאֶתֶר דְּלֹא אֶצְטְרִיחַ, וְאֶתְחַבֵּר בְּנוּקְבָא, וְאֶתְרַבֵּי שְׁעָרֵיהּ לְדַכּוּרָא, בְּנוּקְבָא
אֶסְתָּאֲבֵת, וְשְׁעָרָהָ רַבָּא, וְטוּפְרָהָ סְגִיאוּ, וְכַדִּין דִּינִין שְׁרִיין לְאֶתְעַרָא
בְּעֵלְמָא, וְיִסְתָּאֲבוּן כְּלָא. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (במדבר יט) כִּי אֶת מִקְדָּשׁ יְיָ
טָמֵא, מִקְדָּשׁ יְיָ אֶסְתָּאֲבֵת, בְּחוּבֵייהוּ דְבְנֵי נָשָׂא: (עיין הערה לא)

וְתֵאנָא כַּד בְּעַת אֶתְתָּא לְאֶתְדַכְּאָה, בְּעֵיָא לְסַפְרָא הַהוּא שְׁעָרָא דְרַבֵּי בְיוֹמָא
דְּאִיהִי מִסְאָבָא, וְלְסַפְרָא טוּפְרָהָ, וְכָל הַהוּא זוּהֶמָא דִּי בְהוּן:

לא. כתבי האר"י: שער מאמרי רשב"י - השמטה ביאור המאמר הוא שבא ר' יאודה ע"ה לבאר כי
כונת הכתוב הוא לדבר באשה העליונ' והיא רחל בהיותה בזמן הגלות וח"ו אז נקראת נדה בסוד
נ"ד ה' משם יה"ו בסוד ד"ן ה' במדת הדין כי אז כל מכבדיה שהם מטטרו"ן ביצירה וסנדלפו"ן
בעשיה הזילוחה כי ראו ערותה ח"ו בהיותה משפעת שפע חוץ לאומות בסוד שמוני נוטרה את
הכרמים כרמי שלי לא נטרתי ואז גם היא נאנחה ח"ו ותשב אחור באחור ונתמעטה בסוד נקודה
אחת קטנה בסוד אחות לנו קטנה ושדים אין לה להניק את בניה ואז ציוה הפסוק ואל אשה בנדת
טומא' לא תקרב אפי' בקריבה בעלמא ואז היא אומרת עיני עיני יורדה מים כי רחק ממני מנחם
משיב נפשי הוא היסוד.